

GORENJSKI GLAS

Leto XLIV — št. 34 — CENA 15 din

Kranj, torek, 30. aprila 1991

Voščimo Vam lepe prvomajske praznike

Uredništvo

Odprite strani

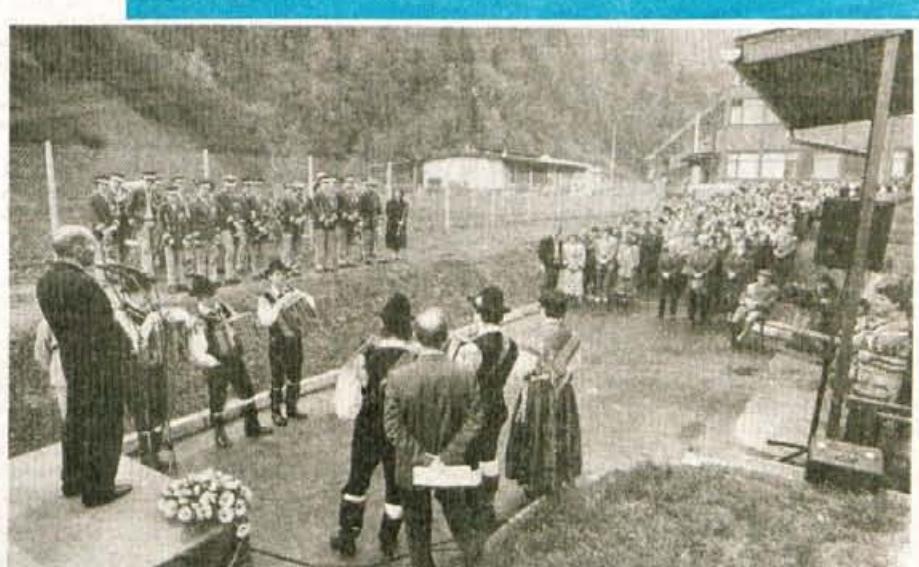
Prvomajsko sporočilo

Z nageljnom v gumbnici, ob zvoki budnic smo se desetletja pod geslom »Delu čast in oblast« srečevali na prvomajskih prieditvah. Tudi delovne zmage so bile in kruha za vse. Tisto o delu, časti in oblasti smo sicer doživljali kot frazo, spremljajočo parolo srpa in kladiva. Delavske pravice so se zdele samoumevne, socialna varnost zagotovljena vsem. Šele danes, ko se delu jemlje čast, oblast pa je slej ko prej stvar prestiža posameznikov, se ponovno zavedamo pomena delavskih bojev in svojega položaja ob izteku drugega tisočletja. Plačilo za delo je pogosto le še socialna pomoč, kako preživeti, je uganika številnih delavskih družin, brezposelnost je prihodnost mladih.

Verjamem, da bi vse to lažje povedala Jožica iz neke tekstilne tovarne na Gorenjskem, ki prosi za pomoč, čeprav dela in je v najboljših letih. Pravi, da je srečna, ker ima delo, vendar s 3.000 din plače ob stroških bivanja 2.200 din ne more preživeti sebe in invalidnega sina, ki mu drugega ne more dati kot materinsko ljubezen.

Ali Vinko, gozdni delavec v škofjeloških gozdovih. Pravi, da delavce družba obravnava, kot da niso ljudje in sestavina časa, v katerem živi. Smo res tako malo vredni, prav, da nas je mogoče čez noč zavreči in pozabiti. Mar nismo ljudje, prav tako kot tisti bogati, ki bodo po sodbi te družbe in v »imenu ljudstva« še bolj bogati. Tako malo vreden in ponižan pravi, da še ni bil v svojem življenju. Potem ko je v gozdu pustil svojo mladost, zdravje, ko je postal invalid v njegovem podjetju, zanj ni več dela. Sam pravi, da ni postal tehnološki ali ekonomski, temveč politični presežek.

Veliko je takih izpovedi Jožice in Vinka v nekdaj najbolj razviti slovenski regiji. Izračunali so, da bo na Gorenjskem ob koncu leta že 15 odstotkov nezaposlenih, mnogi stečaji podjetij in prihod mlade generacije iz šol bodo armado nezaposlenih še povečali.

Železniki, 26. aprila - V tovarni Niko so slovesno odprli novo galvaniko in s tem proslavili 45-letnico kovinarstva v Železnikih, kamor danes poleg tovarne pisanškega materiala Niko sodijo tovarna elektromotorjev in gospodinjskih aparatov Iskra in tovarna laboratorijske opreme Tehtnica. Naložbo, ki je tudi ekološko pomembna, je predstavila direktorica Tina Nastran, slavnostni govornik je bil Izidor Rejc, slovenski minister za industrijo. Pohvalil je izvozno naravnost Niko in občutek odgovornosti, saj ja galvanika tehnološko občutljivo področje in 30 odstotkov načrte imata ekološki značaj. Več na 10. strani. M. V.

Foto: J. Cigler

Dve tretjini delavcev gorenjskih tovarn ustvarja izgubo v svojih podjetjih. Plače, pa čeprav v povprečju za 35 odstotkov niže od najnižjih izhodiščnih pri splošni kolektivni pogodbi in v nekaterih podjetjih še niže od zakonsko zajamčenih osebnih dohodkov, se izplačujejo z zamudami, celo z nekajmesečnimi.

V podjetjih pravijo, da ni denarja; stanovanjska skupnost, elektrogospodarstvo, komunala, živilske trgovine, banke zahtevajo takojšnjo poravnavo računov, sicer sledi izklop, izselitev, prepoved prodaje hrane, zamudne obresti...

Zivimo v času nekontroliranega približevanja gospodarskemu zlomu. Doslej sprejeti spremembe gospodarskega sistema so povsem neučinkovite, posledice pa se kažejo v poglabljanju socialne krize, v hitro naraščajoči brezposelnosti, vse večjem nezadovoljstvu, vse manjši varnosti zaposlitve in zaščite delavca, kar nas odmika od standardov razvite Evrope.

Z osebnimi dohodki v višini 250 - 300 DEM in na teh podlagah grajenih socialnih pomoči, živi več kot polovica gorenjskih delavcev in njihovih družin na pragu revščine, saj ne morejo več pokriti niti minimalnih življenjskih stroškov.

Sprejeta je bila protidelavska delovno-pravna zakonodaja, ki se v mnogih podjetjih krši, grobo se kršijo tudi določbe kolektivnih pogodb, delavci se pogrezajo v že zdavnaj preživete mezdne odnose, družbeni kapital prehaja podvrednotenem v zasebne roke, delavci pa izgubljajo delo in zaposlitev brez ustrezne pravne, socialne in materialne varnosti.

Boječi v strahu, da ne bi izgubili še tega, kar mu dajejo, sprašujejo, kaj je ostalo od predvolilnih programov in obljud, kjer je pravna država, učinkovit gospodarski sistem, blaginja, demokracija, soupravljanje, demilitarizacija. Svetli obeti so poniknili kot voda v pesku. Za večina delavstva, upokojencev, mladine postaja trda realnost revščina, ne-gotovost, strah...

Pa kljub temu bomo šli na prvomajsko srečanje, saj to je naš praznik. Želimo ga preživeti dostojno, pa čeprav z grenkobo v srcu, vendar trdno odločeni izboriti se tisto, kar nam pripada.

Vsem gorenjskim delavcem in občanom čestitamo k prazniku in želimo na svodenje na naših skupnih prvomajskih srečanjih.

Sandi Bartol

Naslednja številka bo izšla v torek, 7. maja.

- informatike
- prodaja
- obrt.
- široka potrošnja

16. SEJEM OBRTI IN PODJETNIŠTVA

obrt, zadruge
podjetništvo
Kooperacija
trgovina

KRANJ, 7. - 10. 5. 91

Množice na proslavi v Ljubljani - Slovensoti ob 50-letnici ustanovitve OF in začetka oborožene vstaje slovenskega naroda se je v soboto na Trgu revolucije v Ljubljani udeležilo blizu dvajset tisoč ljudi. Slavnostni govorniki so bili predsednik slovenske borčevske organizacije Ivan Dolničar, član predsedstva Republike Slovenije Ciril Zlobec, zvečer na slavnostni akademiji v Cankarjevem domu pa predsednik Predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan. - Foto: D. Dolenc

Poletje pri Begunjah, 26. aprila - Elanovi upniki so se na petkovem zboru v Poljčah 96,1-odstotno odločili za prodajo Elana kot celote, 66 odstotkov pa se jih je že strinjalo s pretvorbo njihovih terjatev v delnice. Elan bo prodan na licitaciji, izklicna cena se bo sušala od od 70 do 170 milijonov mark, dokončno bo znana v dvajsetih dneh. Licitacijo, ki jo bo opravilo sodišče, lahko pričakujemo najkasneje do 15. junija. Več o petkovem zboru na 10. strani. M. V., Foto: J. Cigler

ZUNANJE POLITIČNI KOMENTAR

MIHA NAGLIČ

Gledamo v prihodnost

Prejšnji teden je iz Beograda prišel v Ljubljano ameriški veleposlanik v Jugoslaviji Warren Zimmermann in pred Slovenskim svetom Evropskega gibanja spregovoril o svojem videnu Slovenia v novi varnosti ureditvi Evrope. Poslušalstvo si je še posebej zapomnilo tole izjavo: Mislim, da je v Jugoslaviji preveč zgodovine, začnite že gledati v prihodnost... Ne vem, koliko so bile te besede premišljene in iskrene (Američani svoje zunanjne politike niso nikoli gradili na kakšnem posebej globokem poznavanju tujih dežel in na razumevanju njihovih problemov, ampak predvsem zasledujoč svojo korist), oporekati jim skorajda ni mogoče. Slovenci, Hrvati in Srbi, vodilni nacionalni subjekti vsakršne Jugoslavije, so vsak po svoje obremenjeni s spomini na svojo prvo in davno državnost. Gre za kneževino Karantanijo (Koroško), Raško (Kosovo) in za prvo hrvatsko kraljestvo s prestolnico v Kninu (Krajin), za državne tvorbe, ki so po navedenem vrstnem redu nastale v sedmem, osmtem in devetem stoletju in katerih ozemlja so danes krizna in nacionalno v vsakem primeru izgubljena. Toda ne gre le za zgodovino in za hrepenenje po izgubljenih zibelih, v igri so današnji in v prihodnost zazriti interesi. Tisto, kar se dogaja na Kosovu in v Kninski krajini, je prava politična drama, nedavni zaplet s karantanškim knežjim kamnom pa vsaj opera. Jörg Haider, koroški deželní glavar, je zavrnil prošnjo organizatorjev Svetovnega slovenskega kongresa, da bi jim posodil knežji kamen, z utemeljitvijo, da na Koroškem ni nikoli bilo slovenskih knezov, ampak le karantanški! - Hic Rhodus, hic salta; tu je priložnost, da pokažete, kaj znamte, bi lahko rekli slovenskim zgodovinarjem, politikom pa veleli, naj se ozirajo na prihodnost.

Za Republiko Slovenije je zdaj vprašanje, kako udejanjiti na plebiscitu izraženo voljo po osamosvojitvi tako, da bo združljiva s tistim, kar od nas v tem oziru pričakuje tujina. Ljubljana že gleda v prihodnost, bi lahko odvrnili W. Zimmermannu, a težava je v tem, da drugače, kot na to isto prihodnost gledajo v Beogradu, v Bonnu in na Dunaju, v Rimu, Parizu, Moskvi ali Washingtonu. Za Moskvo bi bila osamosvojitev Slovenije nespodbuden spomin na prihodnost. Rim sicer podpira obstoje sedanje in enotne Jugoslavije, vprašanje pa je, kako bi se, glede na dejstvo, da italijanski parlament še ni ratificiral Osimske sporazumov, obnašal v primeru njenega razpada in sprememjanja njenih meja. Pariz, krstni boter prve Jugoslavije, vidi tudi njen dedinjen v "sanitarnem koridoru", ki onemogoča prehitro in premočno širjenje nemškega vpliva v srednjem in vzhodno Evropo. V Beogradu se baje vse bolj ogrevajo za švicarsko formulo: Jugoslavijo bi po odcepitvi Slovenije in likvidaciji Makedonije razdelili na kantone (regije), oblikovane po versko-narodnostnem načelu. Tako bi dobili srbske (pravoslavne), hrvatske (katoliške) in muslimanske kantone. V vseh bi govorili isti jezik in dan bi bili pogoji, da se končno le začne oblikovati enotna jugoslovanska nacija. Za nameček se zdi, da je ta formula realna alternativa državljanški vojni med Srbij in Hrvatij. Taka Jugoslavija bi bila tudi po volji Dunaja in Bonna; Slovenija, ponovno razdeljena na tradicionalne kronske dežele, podobne avstrijskim zveznim deželam, bi seveda sodila v nemški interesni prostor, Slovenci pa bi spet postali "ein windisches Volk, alias Veneti" - torej prav tisti, ki je po Haiderju svoj čas ustoličeval karantanške kneze. In če je taka nemška volja, potem bo morala Francija slejkoprej podpreti zamisel o zvezni držav (konfederaciji) v mejah sedanje Jugoslavije. Nekaj takega so menda dali vedeti Lojetu Peterletu ob njegovem nedavnom obisku v Parizu...

Kje se sredi vsega tega naša prihodnost? To bi res radi videli in vedeli. "Zakaj si za osamosvojanje ne bi vzeli še nekaj časa, saj ste komaj lani izpeljali prve demokratične volitve. Pogajajte se...", predlagal ameriški veleposlanik. Saj se, pogajamo se, obremenjeni z zgodovino in hkrati zagledani v samosvojo prihodnost. A tisto, kar vidimo, je sila negotova.

Mladi krščanski demokrati v Škofji Loki

Škofja Loka, 18. aprila - Marjan Pogačnik piše, da je bil v Selcih v Krekovem domu ustanovni sestanek Mladih krščanskih demokratov za škofjeloško občino. Udeležil se ga je tudi predsednik Mladih krščanskih demokratov Slovenije (MKD) in republiški poslanec Peter Reber. MKD naj bi poživil dejavnost mladih na najrazličnejših področjih, za kar že deluje več komisij: ekološka, kulturna, športno-rekreativna, komisija za mednarodne odnose itd. V pogovoru so mladi ocenili, da med njimi ni čutiti posebnega zanimanja za politiko, MKD pa naj bi s svojim delovanjem odpravljali nezaupanje v politiko. Na zboru so izpostavili predvsem problematiko, ki se tiče mladih kot šolstvo, brezposelnost ter sindikalno organiziranost. Problemi se ne morejo reševati stihiski, ampak organizirano. Izvoljen je bil sedemčlanski odbor, ki vabi vse, ki jim ni do neplodnega politiziranja in kritiziranja, k sodelovanju. Odbor ima sedež v Škofji Loki, Titov trg 4 b. ● J. K.

GORENJSKI GLAS

Ustanovitelj in izdajatelj: Časopisno podjetje GLAS. Može Pijadeja 1, Kranj
Uredniška politika: neodvisni strankarski politično informativni poltednik s pouščkom na dogajanjih na Gorenjskem
Predsednik Časopisnega sveta: Ivan Bizjak
Direktor ČP Glas in glavni urednik: Marko Valjavec
Odgovorna urednica: Leopoldina Bogataj
Novinar in urednik: Danica Dolenc, Helena Jelovčan, Jože Košček, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Vilma Stanovnik, Matija Volček, Cvetko Zaplotnik, Damjan Zavrl-Zlebir, Andrej Zalar, Stefan Žargi
Obliskovanje: Igor Pokorn
Tehnično urejanje: Ivo Sekne, Mirjana Draksler, Nada Preve
Lektoriranje: Marjeta Voržič, Fotografija: Gorazd Šimik, Jure Cigler
Tisk: Podjetje DELO - TCR, Tisk časopisov in revij, Ljubljana
Uredništvo: Može Pijadeja 1, telefon: 211-860, telefax: 213-163
Naročnine, uprava, propaganda, oglasi: Cesta JLA 16, telefon: 218-463, telefax: 215-366
Mali oglasi: telefon: 217-960 - sprejemamo neprekinjeno 24 ur dnevno in avtomatski odzivnik; uradne ure: vsak dan 7. - 13.30, ob sredah do 16.30 (Cesta JLA 16)

Časopis izhaja ob torkih in petkih. Cena 15.00 din./izvod. Naročnina: tromesečni obračun, individualni naročniki imajo 20 odstotkov popusta. Oglasne storitve: po ceničku tovornca: 200 din./col cm. Naročnina za tujino obračun enkrat letno 140 - DEM/oz. preračun v ostale valute. Oproščeno plačila: prometnega dneva (L. t. list Republike Slovenije 7.91).

Z velike slovesnosti ob 50-letnici OF in vstaje slovenskega naroda

Bodimo ljudje, čas je že

Ljubljana, 27. aprila - Čeprav je slabo vreme v jutranjih urah letos zvalo manj ljudi po Potek spominov in tovorišča okrog Ljubljane, pa se je na ploščadi Trga revolucije ob 11. uri zbralo ljudi, kot menda še nikoli za ta praznik; moralno jih je biti okrog 20 tisoč. Prišli so nekdanji borce in aktivisti z vseh koncov Slovenije, da potrdijo, da so še tu, trdni in uporni, da jih ni strah, če se nekaj zlikovcev paglavsko loti njihovih spomenikov, če nekateri strankarji hočejo izničiti, izbrisati njihov pravni boj. Prav zato jih je prišlo še več. In prišli so mladi. Sama proslava, polna rdečih praporov in zvezd, lepa domača in partizanska pesem pa je izvenela kot en sam klic k spometujušemu slovenskemu narodu, naje se zavojih korenin, dni, ko se je odločala njegova usoda, ko je sleherni pošten, zaveden Slovenec stopil na pot upora in s tem tvegal vse, kar je imel, tudi svoje življenje. Bil je to klic na streznitev ob ustvarjanju nove samostojne Slovenije.

Ljubljana se je ta dan zbudila posuta z drobnimi lističi, na katerih je z rdečim pisalo kot nekoč: Živelja OF! V boj proti okupatorju! V dokaz, da gredo lahko še enkrat v ilegalno, če hočejo. In čeprav posebnega navdušenja ni bilo slišati iz radijskih aparativov, kot nekoč, ko je koračnica sledila koračnici in se je povsod razlegala partizanska pesem, je bila Ljubljana živahna. Posamezne skupine so se športno opravljene odpravljale na Pot spominov in tovorišča, Ljubljana pa se je polnila z avtobusi vseh slovenskih registracij in tudi iz zamejstva.

Enajsta ura je napolnila Trg revolucije, kjer je že igrala milenička godba na pihala in pel

Partizanski pevski zbor pod vodstvom Petra Škrjanca. Več sto praporšakov je obstopilo tribuno prireditvenega prostora, kovinske zvezde na vrhu praporov so zablesteli v soncu, množica pa je tanko prisluhnila govornikom, recitatorjem, pesmi.

Prvi je spregovoril predsednik slovenske borčevske organizacije Ivan Dolničar, za njim pa je povzel besedo naš kulturnik in član predsedstva Republike Slovenije Cyril Zlobec. Proslava na Trgu revolucije je bila tokrat mogočen protest vsemu dogajanju v naši današnji družbi, ko s sramotanjem slovenskega narodnoosvobodilnega boja in Osvobodilne fronte, ki ga je vodila, nekateri

posredno poveličujejo slovensko hlapčevstvo. Slovesnost na Trgu revolucije v praznični Ljubljani so pozdravili tudi predstavniki koroških Slovencev ter Slovenev živečih v Italiji, s pozdravnimi telegrami pa so se je spomnili tudi ljudje, ki so naš boj spoznali od blizu, ko so se borili z ramo ob ramu z našimi partizani: Bill Deakin, nekdanji šef Britanske vojne misije pri Vrhovnem štabu NOV Jugoslavije, John Blatinik, kapetan ameriške vojske v letih 1944-45 in član ameriške vojne misije pri Glavnem štabu NOV Slovenije, nekdanji ameriški letalec John Rueigay in številni drugi. Po skoraj dveurnem programu pa se Ljubljana ni spraznila. Veliko jih je bilo, ki so počakali še na slavnostno akademijo ob 18. uri v Cankarjevem domu, kjer je zbranim spregovoril Milan Kučan, predsednik Predsedstva Republike, in kjer so jim v kulturnem programu zapeli pevci Slovenskega oktetka. Simfonični orkester RTV Ljubljana pa izvedel pod vodstvom dirigenta Marka Muniha simfonijo Bela krajina Marjana Kozine. 50-le-

Čisto s severne meje je s svojim vnukom prišel v soboto v Ljubljano Jože Zagorc iz Žepovcev pri Gornji Radgoni. 9. maja je korakal skozi osvobojeno Ljubljano in za take praznike se vedno znova vraca sem, da dokaže svojo prisadnost. To je bila naša, bela Ljubljana! pravi. - Foto: D. D.

tnico ustanovitve Osvobodilne fronte in začetka oborožene vstave slovenskega naroda je Ljubljana praznovala, kot se spodobi, zbrane množice pa so dale najglasnejši odgovor, da slovenski narod noče biti in ne bo hlapec nikomur. ● D. Dolenc

Ivan Dolničar:

Uresničevali smo stari sen o združeni Sloveniji

"Za razliko od komunistov v nekaterih drugih deželah so se slovenski komunisti že ob nastopu naciščastne nevarnosti in groženj odločili za obrambo svobode svojega naroda. Res pa je tudi, da klic v uporu ne bi uspel, če ne bi naletel na odnem v vseh slojih slovenskega prebivalstva. Sprejem in množična podpora programu Osvobodilne fronte sta omogočila, da smo se Sloveniji, prvi v zasedeni Jugoslaviji in med prvimi v Evropi, začeli organizirano upirati mogočnemu vojaško-policijskemu ustroju naciščizma. To se je zgodilo še pred napadom na Sovjetsko zvezo in pred ustanovitvijo zavezniške protihitlerjevske koalicije. Samo organizirane in zavestno udejanje priprave, ki so v času obupu in razčaranja, v času brezpravja in najhujšega nasilja, spodbujale ponos in pogum ter vlivale ljudem samozaupanje in vero v svojo moč, so lahko zagotovile uspešen odpor. In to v izjemno neugodnih geografsko-političnih, vojaško-strateških in okupacijskih pogojih slovenskega prostora. Zato 26. oziroma 27. april, ki ga tradicionalno praznujemo, ni le dan ustanovitve OF. Ta datum označuje hkrati začetek organiziranega odpora proti genocidnim nameram fašističnih okupatorjev zoper slovenski narod, pa tudi nadaljevanje protifašističnega boja, ki so ga že veliko prej začeli primorski in koroški Slovenci. Iz tega odpora in boja se je razvilo mogočno narodnoosvobodilno gibanje. Vanj so se vključevali Slovenci na celotnem narodnostenem ozemlju in s tem uresničevali stari sen o združeni Sloveniji. To gibanje je bilo sestavljen del osvobodilnega boja vseh narodov Jugoslavije, samostojen člen odporniških gibanj v državah podnjemljene Evrope in zvest zaveznik naprednih sil v svetovni protinacionistični koaliciji. Slovenci smo vse do usodnega 1941. leta v obeh drugih veljali za narod brez državne in vojaške tradicije, saj smo se vedno - celo takrat, ko so naši očetje pri Dobrodoru branili slovensko zemljo - vojskovali za tujca. V boju za svojo svobodo pa je slovenski človek v razmerah najtežje okupacije dokazal, kaj zmore."

Ciril Zlobec:

Bodimo ljudje. Čas je že!

"Polemike, ki so se te dni razmahnile v slovenskem prostoru, ne morejo v ničemer spremeniti tega, kar se je zgodilo, lahko pa veliko povedo na naši današnji zgodovinski, politični in nacionalni zrelosti, pa tudi o našem nacionalnem in človeškem dostojanstvu. Trganje plakatov z znakom OF, žaganje zastavnih drogov in je v ostaju predvsem pričevanje o človeški majnosti tistih, ki to počno. Lahko bi celo rekli: okupatorja ni več, ostanki njegovega sovraštva do upornega slovenskega naroda pa se spet prebujujo. In prav to bi nas moralno skrbeti, ko se ponovno odločamo o svoji prihodnosti. Tokrat že kar današnji. V bistvu stojimo spet pred težko Cankarjevo obtožbo na račun ideološko zadrite slovenske poniglavosti: s sramotanjem slovenskega narodnoosvobodilnega boja in osvobodilne fronte, ki ga je vodila, ti ljudje posredno poveličujejo slovensko hlapčevstvo."

"Če smo že tako oslepljeni od sovraštva, oziroma se nase s pogledom drugih: v letih druge svetovne vojne je bilo partizansko gibanje od Baltika do Jadrana, torej tudi naš narodnoosvobodilni boj, neiztrgljivi del zavezniške koalicije proti fašističnim silam ost. In to ne samo po naših, ampak po evropskih zgodovinskih in moralno političnih kriterijih. Na kateri strani so bili tisti, ki se zdaj trudijo, da bi oblasti narodnoosvobodilni boj in njegovo Osvobodilno fronto, pa je tudi že povedala evropska zgodovina."

"Vendar bi rad tudi ob današnjih delitvah poudaril pozitivno stran, ki smo ji ob tem praznovanju priznali: obeležitev OF in začetka upora proti okupatorju ne podpirajo samo stranke parlamentarne opozicije, liberalno demokratska, prenovitelji in socialisti, ampak tudi tri stranke parlamentarnega Demosa: Slovenska demokratska stranka, Zeleni Slovenije in Slovenska socialdemokratska stranka. V posebno zadovoljstvo mi je, da sta k organizatorju praznovanja pristopili tudi Slovensko krščansko-socialno gibanje - stranka Krščanskih socialistov v nastajanju, in Slovenska socialdemokratična unija. Slovenska politična večina torej kljub svoji kritičnosti do preteklosti in velikim razlikam med sabo in do slovenskih nacionalnih ambicij. Zatorej preživimo petdesetletnico OF in začetek upora proti okupatorju kot svoj nacionalni in zgodovinski praznik. Brez sovraštva in v dostojanstvu tudi do tistih, ki v teh dneh skušajo ta praznik oblažiti. Bodimo ljudje. Čas je že!"

Ljubljana je doživila še eno veličastno politično in kulturno manifestacijo.

Milan Kučan:

Narod, ki svoje miselne energije preveč zaposluje s preteklostjo, ni zrel narod.

Ta prihodnost je naše potovanje v sodobno, razvito Evropo, ustvarjanje možnosti za prijazen sprejem evropskega načina življenja in miselnosti pri nas doma. Naša skupna odgovornost, da do tega pride po mirni in postopni poti, zaradi nas in zaradi drugih. Ne le, da bi nas drugačna pot sprla s sosedji in načrtnim delom širnega sveta, ampak bi tudi ustvarila med namiz razroke, kakršne je Slovencem med vojno vsiličan sem, da jih tudi v prihodnje ne bomo. Enotnost velike večne Slovenije je bila glede tega temeljnega vprašanja izpričana na plebiscitu. Odveč je zato dvomiti o ljudeh zgorj zato, ker so v preteklosti drugače ravnali. Velja zbrati tiste, ki lahko in so pripravljeni največ prispevati k temu, da bo Slovenija država demokracije in blaginje, ki so pripravljeni vse svoje sile dati v tem usodnem času na voljo interesom svojega naroda. Odločilna mora biti sposobnost in ne politična, nazorska ali strankarska pripadnost. Zdaj ni čas za političko diferenciacijo in izključevanje, zdaj je opravičljiva - ker je nujna - samo politika združevanja demokratičnih političnih sil. Ta je pogoj, da bomo zmogli to zgodovinsko dejanje, ki naj nas poveže s svobodoljubno, demokratično in sredobno Evropo. Danes je treba znova ugotoviti in poudariti še eno zgodovinsko dejstvo: Osvobodilnega boja Slovencev ni mogel nihče ustaviti. Niti nepočitljiv teror okupatorjev in oranje njegove vojaščine, niti način, da jih tudi v prihodnje ne bomo. Enotnost velike večne Slovenije je bila glede tega temeljnega vprašanja izpričana na plebiscitu. Odveč je zato dvomiti o ljudeh zgorj zato, ker so v preteklosti drugače ravnali. Velja zbrati tiste, ki lahko in so pripravljeni največ prispevati k temu, da bo Slovenija država demokracije in blaginje, ki so pripravljeni vse svoje sile dati v tem usodnem času na voljo interesom svojega naroda. Odločilna mora biti sposobnost in ne politična, nazorska ali strankarska pripadnost. Zdaj ni čas za političko diferenciacijo in izključevanje, zdaj je opravičljiva - ker je nujna - samo politika združevanja demokratičnih političnih sil. Ta je pogoj, da bomo zmogli to zgodovinsko dejanje, ki naj nas poveže s svobodoljubno, demokratično in sredobno Evropo. Danes je treba znova ugotoviti in poudariti še eno zgodovinsko dejstvo: Osvobodilnega boja Slovencev ni mogel nihče ustaviti. Niti nepočitljiv teror okupatorjev in oranje njegove vojaščine, niti način, da jih tudi v prihodnje ne bomo. Enotnost velike večne Slovenije je bila glede tega temeljnega vprašanja izpričana na plebiscitu. Odveč je zato dvomiti o ljudeh zgorj zato, ker so v preteklosti drugače ravnali. Velja zbrati tiste, ki lahko in so pripravljeni največ prispevati k temu, da bo Slovenija država demokracije in blaginje, ki so pripravljeni vse svoje sile dati v tem usodnem času na voljo interesom svojega naroda. Odločilna mora biti sposobnost in ne politična, nazorska ali strankarska pripadnost. Zdaj ni čas za političko diferenciacijo in izključevanje, zdaj je opravičljiva - ker je nujna - samo politika združevanja demokratičnih političnih sil. Ta je pogoj, da bomo zmogli to zgodovinsko dejanje, ki naj nas poveže s svobodoljubno, demokratično in sredobno Evropo. Danes je treba znova ugotoviti in poudariti še eno zgodovinsko dejstvo: Osvobodilnega boja Slovencev ni mogel nihče ustaviti. Niti nepočitljiv teror okupatorjev in oranje njegove vojaščine, niti način, da jih tudi v prihodnje ne bomo. Enotnost velike večne Slovenije je bila glede tega temeljnega vprašanja izpričana na plebiscitu. Odveč je zato dvomiti o ljudeh zgorj zato, ker so v preteklosti drugače ravnali. Velja zbrati tiste, ki lahko in so pripravljeni največ prispevati k temu, da bo Slovenija država demokracije in blaginje, ki so pripravljeni vse svoje sile dati v tem usodnem času na voljo interesom svojega naroda. Odločilna mora biti sposobnost in ne politična, nazorska ali strankarska pripadnost. Zdaj ni čas za političko diferenciacijo in izključevanje, zdaj je opravičljiva - ker je nujna - samo politika združevanja demokratičnih političnih sil. Ta je pogoj, da bomo zmogli to zgodovinsko dejanje, ki naj nas poveže s svobodoljubno, demokratično in sredobno Evropo. Danes je treba znova ugotoviti in poudariti še eno zgodovinsko dejstvo: Osvobodilnega boja Slovencev ni mogel nihče ustaviti. Niti nepočitljiv teror okupatorjev in oranje njegove vojaščine, niti način, da jih tudi v prihodnje ne bomo. Enotnost velike večne Slovenije je bila glede tega temeljnega vprašanja izpričana na plebiscitu. Odveč je zato dvomiti o ljudeh zgorj zato, ker so v preteklosti drugače ravnali. Velja zbrati tiste, ki lahko in so pripravljeni največ prispevati k temu, da bo Slovenija država demokracije in blaginje, ki so pripravljeni vse svoje sile dati v tem usodnem času na voljo interesom svojega naroda. Odločilna mora biti sposobnost in ne politična, nazorska ali strankarska pripadnost. Zdaj ni čas za političko diferenciacijo in izključevanje, zdaj je opravičljiva - ker je nujna - samo politika združevanja demokratičnih političnih sil. Ta je pogoj, da bomo zmogli to zgodovinsko dejanje, ki naj nas poveže s svobodoljubno, demokratično in sredobno Evropo. Danes je treba znova ugotoviti in poudariti še eno zgodovinsko dejstvo: Osvobodilnega boja Slovencev ni mogel nihče ustaviti. Niti nepočitljiv teror okupatorjev in oranje njegove vojaščine, niti način, da jih tudi v prihodnje ne bomo. Enotnost velike večne Slovenije je bila glede tega temeljnega vprašanja izpričana na plebiscitu. Odveč je zato dvomiti o ljudeh zgorj zato, ker so v preteklosti drugače ravnali. Velja zbrati tiste, ki lahko in so pripravljeni največ prispevati k temu, da bo Slovenija država demokracije in blaginje, ki so pripravljeni vse svoje sile dati v tem usodnem času na voljo interesom svojega naroda. Odločilna mora biti sposobnost in ne politična, nazorska ali strankarska pripadnost. Zdaj ni čas za političko diferenciacijo in izključevanje, zdaj je opravičljiva - ker je nujna - samo politika združevanja demokratičnih političnih sil. Ta je pogoj, da bomo zmogli to zgodovinsko dejanje, ki naj nas poveže s svobodoljubno, demokratično in sredobno Evropo. Danes je treba znova ugotoviti in poudariti še eno zgodovinsko dejstvo: Osvobodilnega boja Slovencev ni mogel nihče ustaviti. Niti nepočitljiv teror okupatorjev in oranje njegove vojaščine, niti način, da jih tudi v prihodnje ne bomo. Enotnost velike večne Slovenije je bila glede tega temeljnega vprašanja izpričana na plebiscitu. Odveč je zato dvomiti o ljudeh zgorj zato, ker so v preteklosti drugače ravnali. Velja zbrati tiste, ki lahko in so pripravljeni največ prispevati k temu, da bo Slovenija država demokracije in blaginje, ki so pripravljeni vse svoje sile dati v tem usodnem času na voljo interesom svojega naroda. Odločilna mora biti sposobnost in ne politična, nazorska ali strankarska pripadnost. Zdaj ni čas za političko diferenciacijo in izključevanje, zdaj je opravičljiva - ker je nujna - samo politika združevanja demokratičnih političnih sil. Ta je pogoj, da bomo zmogli to zgodovinsko dejanje, ki naj nas poveže s svobodoljubno, demokratično in sredobno Evropo. Danes je treba znova ugotoviti in poudariti še eno zgodovinsko dejstvo: Osvobodilnega boja Slovencev ni mogel nihče ustaviti. Niti nepočitljiv teror okupatorjev in oranje njegove vojaščine, niti način, da jih tudi v prihodnje ne bomo. Enotnost velike večne Slovenije je bila glede tega temeljnega vprašanja izpričana na plebiscitu. Odveč je zato dvomiti o ljudeh zgorj zato, ker so v preteklosti drugače ravnali. Velja zbrati tiste, ki lahko in so pripravljeni največ prispevati k temu, da bo Slovenija država demokracije in blaginje, ki so pripravljeni vse svoje sile dati v tem usodnem času na voljo interesom svojega naroda. Odločilna mora biti sposobnost in ne politična, nazorska ali strankarska pripadnost. Zdaj ni čas za političko diferenciacijo in izključevanje, zdaj je opravičljiva - ker je nujna - samo politika združevanja demokratičnih političnih sil. Ta je pogoj, da bomo zmogli to zgodovinsko dejanje, ki naj nas poveže s svobodoljubno, demokratično in sredobno Evropo. Danes je treba znova ugotoviti in poudariti še eno zgodovinsko dejstvo: Osvobodilnega boja Slovencev ni mogel nihče ustaviti. Niti nepočitljiv teror okupatorjev in oranje njegove vojaščine, niti način, da jih tudi v prihodnje ne bomo. Enotnost velike večne Slovenije je bila glede tega temeljnega vprašanja izpričana na plebiscitu. Odveč je zato dvomiti o ljudeh zgorj zato, ker so v preteklosti drugače ravnali. Velja zbrati tiste, ki lahko in so pripravljeni največ prispevati k temu, da bo Slovenija država demokracije in blaginje, ki so pripravljeni vse svoje sile dati v tem usodnem času na voljo interesom svojega naroda. Odločilna mora biti sposobnost in ne politična, nazorska ali strankarska pripadnost. Zdaj ni čas za političko diferenciacijo in izključevanje, zdaj je opravičljiva - ker je nujna - samo politika združevanja demokratičnih političnih sil. Ta je pogoj, da bomo zmogli to zgodovinsko dejanje, ki naj nas poveže s svobodoljubno, demokratično in sredobno Evropo. Danes je treba znova ugotoviti in poudariti še eno zgodovinsko dejstvo: Osvobodilnega boja Slovencev ni mogel nihče ustaviti. Niti nepočitljiv teror okupatorjev in oranje njegove vojaščine, niti način, da jih tudi v prihodnje ne bomo. Enotnost velike večne Slovenije je bila glede tega temeljnega vprašanja izpričana na plebiscitu. Odveč je zato dvomiti

Jezerjani gledališko zaživeli

Jezerjani - Po devetih letih gledališkega molka, ka so na Jezerjaku preurejali kulturni dom, so to sezono Jezerjani dokazali, da jim je gledališče tako rekoč pisano na kožo. Sezono so uspešno sklenili z dvema gostovanjem v Besnici in Lomu nad Tržičem in seveda s predstavo na domačem odru. Z grotesko Ivo Brešana Smrt predsednika hišnega sveta, ki bi po težavnosti uprizoritev prav lahko bila na odru z boljšimi tehničnimi in prostorskimi možnostmi in hkrati ob številčno precej bogati zasedbi, so se prvič po toliko tihih letih pokazali, da želijo živeti z gledališčem in zanj. Z vojo, nekakšnim notranjim darom in izrazitom nekako bolj "prirojenim" kot naučenim smislu za oder jim je predstavitev več kot uspela in bi se lahko pravzaprav postavili ob bok tudi tistim, za katera velja ocena, da niso popolni amaterji. Nekaterim izkušenim igralcem se je pridružilo že na začetku precej mladih, vendar se niso "izdali", da so začetniki na poti, ki kaže še nesluteno naprej. Tanja Piskernik, Neža Karničar, Richard Murn, Alenka Mušič ob Danetu Jagodicu, Štefanu Zupanu in Lonci Šavs so ob nadarjenosti pokazali tudi bogato kreativnost. ● (až)

Radioamaterji iz loškega centra slepih

Priprave na radioamatersko srečanje

Škofja Loka, 29. aprila - S pomočjo radioamaterjev v Škofji Loki je v tamkajšnjem centru slepih zaživel samostojna sekacija. V njej delujejo poleg učencev srednje šole tudi nedanji gojenci centra, ki delajo na Gorenjskem. Sekcija bo pripravila 25. maja srečanje radioamaterjev z motnjami vida, kar ne bo pomembno le za slepe in slabovidne.

Zanimanje za radioamatersko dejavnost je med gojenci centra slepih posebej naraslo po prvem občnem zboru sekcije radioamaterjev začetek leta 1989. Sekcija je pripravila tečaje za operatorje C in E razreda, na katerih je izpote opravilo deset tečajnikov. Pod vodstvom mentorja Darka Kisovca je delo še bolj zaživel, ko je sekcija dobila svojo UKV-postajo, prilagojeno uporabi za slepe osebe. Lani je 17 članov izvedlo več prireditiv: spomladi so štirje člani sodelovali na tekmovanju z UKV-postajo na Planici, na jesenskem izletu na Križno goro pa so postavili anteno in opravili več zvez. Spomladi so začeli z rednimi sestanki v sredo ob 20. uri na frekvenci 145.575 MHz. Udeležili so se srečanja slepih in slabovidnih radioamaterjev Jugoslavije na Reki in srečanja ob 40-letnici organiziranega radioamaterstva v Sloveniji na Travni gori. Organizirali so tudi piknik in prednoletno srečanje članov sekcije. Novembra so začeli tečaj za operatorje E razreda. Še boljše možnosti do delo je sekcija dobila z nakupom nove opreme, postavitvijo antiskega sistema in preselitvijo v nove prostore.

Ena najpomembnejših letošnjih nalog sekcije bo organizacija srečanja slepih in slabovidnih radioamaterjev iz Slovenije in Hrvatske. Na prireditiv, ki se bo začela 25. maja ob 10. uri v prostorih sekcije, bodo prikazali tudi delovanje modernih radioamaterskih postaj s posebno opremo za slepe. V družabnem delu srečanja nameravajo pripraviti dobredeleni srečelov, s katerim bi zbrali del potrebnega denarja za načrtovan nakup nove kratkovalovne postaje. Radioamaterska oprema in dejavnost je namreč za marsikoga z motnjami vida ena redkih možnosti povezave z okoljem. Prav tako pa člani sekcije želijo, da bi ob srečanju v Škofji Loki seznavili širšo javnost z delovanjem na vidu prizadetih ljudi, ki med normalno videćimi se vedno ne najdejo pravega mesta. Obenem hočemo spodbuditi k izgradnji bolj humane družbe, ki bi imela več posluha za težave prizadetih oseb in bi jim omogočila normalno vključevanje v življenje. ● S. Saje

Gobarska razstava bo tudi letos

Franc Žumer

Kranj, aprila - Na rednem občnem zboru so se ta mesec sezstali člani Gobarske družine Kranj, ki so se ob pregledu lanskoga dela spomnili tudi 20-letnico delovanja družine. Lani februarja je namreč minilo 20 let, odkar je ta kranjska družina postala znana po prirejanju vsakoletnih gobarskih razstav v okviru Gorenjskega sejma, ki si jih vsako leto ogleda več kot tisoč otrok in prav na ta način spoznajo naše gobje bogastvo, obenem pa zvedo veliko novega o pravilnem nabiranju in uživanju gob.

Po zboru nam je predsednik Gobarske družine Franc Žumer, ki bo predsednik tudi prihodnjih dveh let, povedal, da tudi letos Gobarska družina na oktobrskem sejmu v Kranju bo pripravila tradicionalno gobarsko razstavo.

"O razstavi smo se prav pred dnevi dogovorili z vodstvom sejma. Sicer pa nas v prihodnjem čaku precej dela tudi pripravi zakona o zaščiti gozdov in gozdnih sadežev. Osnova za pripravo tovrstne zakonodaje je zbornik s seminarji Biotehnične fakultete in Gozdarstva, ki je izšel pod naslovom Izkorisčanje in varstvo gozdne mikroflore. Naše stališča v zvezi z zakonom je jasno: treba je zaščititi določene vrste gob in opredeliti dovoljeno količino nabranih gob; podobno, kot je to že nekaj časa v naprednih evropskih državah..."

Tako bodo v prihodnjem času gobarskih družin po sprejetju zakona imeli še veliko večjo vlogo pri osveščanju ljudi. Za letos, kot nam je iz občnega zobra sporočil Božo Malovrh, pa v kranjski gobarski družini načrtujejo redne edenčne sestanke, ki se bodo začeli sredi leta. Nanje so vabljeni vsi člani družine in tudi drugi ljubitelji gobarjenja: še posebej mladi. Pohvalo na zboru (trenutno ima družina več kot 60 članov) pa je kranjskim gobarjem izreklo tudi predsednik Zveze gospod Križaj. Kranjski gobarji namreč s svojimi bogatimi izkušnjami večkrat pomagajo tudi ostalim družinam pri organiziraju razstav (Tržič, Škofja Loka, Ljubljana, Ribnica...). Sodelujejo pa tudi v akciji raziskovanja onesnaženosti gob, ki jo vodi Zveza gobarskih družin Slovenije skupaj z Institutom Jožef Stefan.

Velika nagradna igra za nakup nad 300,00 din

Tomšičeva 2, tel.: 632-055

**Dobimo se v DELIKATESI ROOSS
v starem delu Kranja!**

Nagrade prispevajo:

- Slovenijales
- Gradbenic
- Omnia sport
- Trgovina As
- Zlatarstvo Brigitा Rangus
- Penzion Koral
- Pizzeria Orli
- Kristalin
- Delikatesa Rooss

V krajevni skupnosti Sorica so vsa društva kot eno

Da ne bo zmanjkalo za pesek

Krajevna skupnost Sorica je pravzaprav bolj nenavadna kot izjemna. Odločili so se na primer, da bodo vsak mesec sami prispevali za javno razsvetljavo in odvoz odpadkov, saj bi jim sicer zmanjkalo denarja za vzdrževanje cest.

Sorica, 30. aprila - Pa ta odločitev zborna krajanov ni edina posebnost v krajevni skupnosti, kjer je v sedmih vseh oziroma naseljih (Zgornja in Spodnja Sorica, Spodnje in Zgornje Danje, Zabrd, Torka in Podporezen) okrog 400 prebivalcev. Ni še tako dolgo, ko so se prosvetni društvo odločili za odkop oziroma obnovo domačije Ivana Groharja. Akcija teče in bo letos samo druga faza stala okrog 500 tisoč dinarjev. Stevilna društva imajo v krajevni skupnosti, pa pravijo, da bi bilo pravzaprav dovolj samo eno, ker so tako ali tako vse v vseh.

Soriško planino, za katero pravijo, da je poseben problem, smo med zadnjim obiskom "odložili" za naslednje srečanje. Tokrat je bila beseda o njihovi akciji za obnovo Groharjeve domačije in o nekaterih drugih. Miro Kačar, učitelj, ki recimo nima nobene funkcije, je pa povsod, kjer je beseda o kulturi, in v dogajanju, ki je njej blizu, upa, da bo druga faza urejanja domačije letos vendar ne uspela. Do srede junija pa bo izsel tudi poseben bilten.

"Vse je pripravljeno, le reklamni oglasi še niso skupaj. Od prodaje nalepk smo tudi pričakovali več. Zdaj obiskujemo obrtnike. Nekako zmanjkuje sapo, vendar ne obupujemo. Po praznikih bomo imeli zbiralno akcijo tudi v krajevni skupnosti. Če bi nam uspelo dobiti še tolido, da bi lahko nabavili okna in za ostrešje, potem bi tudi fasado dokončali. Hvaležni smo vsem, ki so prispevali in pomagali do slej. Zelo sodeluje z nami tudi predsednik Obrtnega združenja Franc Šifrer. In čeprav smo precej razmišljali, preden smo se odločili glede izvajalca, se zdaj kaže, da smo se še kako prav odločili, ko smo izbrali Tehnika iz Škofje Loke," ugotavlja Miro Kačar.

Kar zadeva Groharjevo domačijo in program obnove, ne bodo odnehalni. Tako kot že pri prenekateri drugi akciji niso.

Volja, nekakšna zakoreninjena trma je navzoča povsod. Na ta način so uspeli, da so mladi ostali v kraju, da jih ne skrbi, ali bo šola imela dovolj mladiči. In prav mladi, ki na primer delajo v prosvetnem društvu, pri gasilcih, v turističnem društvu.

Jutri bo veselo na Slajki

Začelo se je z barako pred 10 leti

Hotavlje, 30. aprila - Bivši dolgoletni predsednik Turističnega društva Hotavlje Janez Šturm, ki je bil vrsto let tudi predsednik gradbenega odbora za gradnjo doma na Slajki, bo jutri odpril Dom na Slajki. Po 13. uru bo potem pri Domu veselo prvomajsko srečanje, kjer bo igral Ansambel Blegoš, člani turističnega društva pa bodo poskrbeli, da ne bo ničesar želen in lačen.

V društву, ki ima blizu sto članov, in je lani zabeležilo 20-letnico delovanja, so današnji Dom na Slajki, pri Slajkarjevi domačiji na dobrih 800 metrih nad morjem, začeli graditi pred nekako desetimi leti. Ob razumevanju Slajkarjeve družine oziroma Cirila Buha je najprej zrasla baraka. Potem so naredili ploščo za ples in se kmalu tudi odločili, da zgradijo dom.

"Dosej smo imeli v Domu s teraso in ploščadjo le prostor z bifejem in kuhinjo, kjer smo enkrat lahko postregli 30 do 40 obiskovalcem. Po številnih akci-

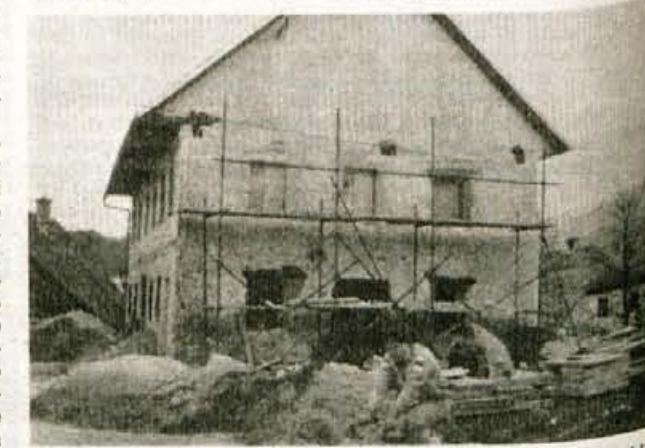
Pri gradnji doma so jim še posebno pomagali Marmor Hotavlje, obrat Jelovica v Gorenji vasi in krajevna skupnost Gorenja vas. Nazadnje pa je nadzor nad deli imel na skrbni Pavel Klemenčič...

Stane Čufer

Miro Kačar

Notranja inštalacijska dela in omete so že dokončali. Če bi dobili še denar za okna in ostrešje, bi letos Groharjeva domačija imela tudi fasado. Sape pri akciji sicer zmanjkuje, vendar ne obupujejo...

meravajo letos pripraviti tudi cestičke, da bi ga prihodnje leto asfaltirali. Blizu dveh kilometrov ceste se bodo lotili. Letos bodo začeli pripravljati tudi projekte za ureditev meteornega odvodnjavanja in kanalizacije v Spodnjih Danjah. Pa cesta v Podporezen oziroma vzdrževanje le-te je postal predrag: saj jih ogromno stanuje po vsakem deževju. Zato že razmišljajo o asfaltu. Sicer pa jim vzdrževanje makadamskih

cest pobere toliko denarja, da jim ga zmanjka za dragi javno razsvetljavo in za odvoz odpadkov. Zato so se za zdaj odločili, da bodo sami zbirali denar za razsvetljavo in odpadke; blizu osem tisoč dinarjev na mesec.

Ko smo se razšli, sem med vožnjo razmišljjal, kolikšna je razlika med dolino in Sorico; pa še kakšno njej podobno krajevno skupnostjo... ● A. Žalar

Karel Jezeršek, predsednik društva

Janez Stržinar, oskrbnik Doma na Slajki

Ze maja v društvu načrtujejo postavitev šestih kozolcev oziroma smerokazov. Sicer pa bo do tudi letos pripravili dve, že tradicionalni prireditivi. Prva bo Dan šmarnic z izvolutivno šmarnic prvo nedeo junija na Slajki. Druga pa je Večer pod vaško lipo na Hotavlji, pod vaško lipo na Hotavlji, ki bo 10. avgusta, naslednji dan, v nedeljo, po maši, pa se obsebej Večer pod vaško lipo, staže dobro znani. Letos pa načrtujejo pod vaško lipo oziroma pevske zborov in nadaljevanje lanske igre, ki jo je režiral Marija Potocnik - Nackova mama s Hotavlji. Takrat bodo prvi poštigli tudi z domaćimi jedilji.

Sicer pa, kot so povedali člani turističnega društva, na Hotavlji in okoliških krajih nimajo posebnih ciljev o "velikem turizmu". Radi bi le popolniti kraj oziroma ta del doline na njihovem območju. Želijo si, da bi jim krajevna skupnost Gorenja vas pomagala, da bi bila cesta na Slajko lepa, čeprav je že zdaj "za silo" prevozna tudi za automobile. Pa sodelovanje z gospodinom Lipan in bifejem Blegoš bo morda tudi "preraslo" na kaj več, kot le na sedanje obiske, ko se izletnik ustanjuje v obeh lokalih po vrnitvi s Slajke... ● A. Žalar

Če delavec dobi knjižico

Odpravnina po sreči?

Dve zgodbi o tem, kako je moč odsloviti odvečne delavce. In še tretja.

Dobrih starih časov, ko je delavec v popolnosti užival dobrohotno varstvo dežave, njegovo delovno mesto pa je bilo nedotakljivo, ni več. Se huje, sprevračajo se v svoje nasprotje. Skoraj v vseh podjetjih ugotavljajo, da imajo preveč zaposlenih in iščejo načine, kako se jih rešiti. Ponekod gre z nenadomeščanjem naravnega odiliva, kjer je delovne sile odločno preveč, pa to store s stečajem ali listami kadrovskih presežkov. Boleče je zlasti prvo. V kranjskih Iskrah imajo eno in drugo izkušnjo. Po zaslugi kranjskega sindikata pa poznamo še tretjo.

Stečaj je za vse enako krut

Zgodbo Iskrinega razvojnотeknološkega centra smo v našem časopisu velikokrat prioblikali, nazadnje konec marca, ko smo zapisali na oko dobro novico, da je stečajni postopek v tem podjetju končan in da so spet vzpostavljene podjetniške funkcije. Pa novica o srečnem izteku stečajnega postopka ni bila dobra za vse. Za dve tretjini od še lani zaposlenih 90 delavcev že ne, saj jih je stečajni postopek odrinil med brezpotne.

Pogovarjali smo se z zdaj že nekdajnimi delavci RTC, ki so zeleni povedati svojo resnico. Z uvedbo stečajnega postopka jim je zakonito prenehalo delovno razmerje. Stečajni upravitelj je za dokončanje del obdržal le 28 ljudi. Zdaj že bivših 50 delavcev ne boli le dejstvo, da so po tolikih letih ostali na cesti in da njihovo pretežno visoko kvalificirano delo (med odščenimi so inženirji, magistri, doktorji), ni več nikomur potrebno. Pač pa se čutijo pričajane še iz dveh razlogov. V postopku izterjave so se pojavi kot upniki svoje firme, saj jim za lani niso bili v celoti iz-

To je bil najbrž tudi razlog, da niso izposlovali ničesar, kar ni bilo pravno nujno. V zakonskem pogledu so Stevci sicer čisti, moralno pa ne, jim očitajo delavci.

Nov razpis za socialna stanovanja

Hiša za brezdomce?

Škofja Loka, 25. aprila - Novembra bo v Škofji Loki na voljo šest najstnovih socialnih stanovanj. Zaradi tega se je občinski izvršni svet v torek odločil za objavo novega razpisa za zbiranje vlog za socialna stanovanja. Sedanji prednostni vrtni red upravičencev, na katerem je še 98 čakajočih, je bil namreč sprejet že decembra 1989. njegova veljavnost pa se izteka konec maja.

V tem času so se socialne razmere pri marsikaterem upravičencu bistveno spremene, oglašajo se vedno novi prisilci. Izvršni svet je zato menjal, da enostavno podaljšanje veljavnosti sedanjega prednostnega vrstnega reda kljub pričakovani novi stanovanjski zakonodaji ne bi bilo pošteno, ampak je sklenil dati priložnost vsem, ki ne vidijo druge možnosti rešitve svojega stanovanjskega problema kot v kandidatnici za občinska socialna (solidarnostna) stanovanja.

Izvršni svet je razpravljal tudi o pobudi, da bi v Škofji Loki odprli hišo za brezdomce in ljudi z neprilagojenim načinom življenja, v kateri bi bilo tudi nekaj stanovanj za ljudi, ki se izselijo iz družbenih stanovanj. Predlog za ureditev hiše za brezdomce je v torek ostal nedorečen, izvršni svet je sklenil, naj ga najprej prouči sekretariat za družbeni razvoj. ● H. Jelovčan

plačani osebni dohodki, regres in prevozi na delo. Te so jim priznali, ne pa tudi obresti načine, medtem ko so ostalim upnikom terjatve obrestovali. Druga bolečina pa je dejstvo, da so se jih znebili brez odškodnin. Zakonsko jim odpravnine sicer v stečaju ne pripadajo, pričakovali pa so, da se bo stečajni upravitelj o njih dogovoril z vodstvom Stevcev, katerim so RTC po prisilni poravnani, skupaj s 28 delavci priključili. Delavci kot upniki so se namreč obnašali fair, saj so se v interesu uspeha prisilne poravnave odrekli 30 odstotkom svojih terjatev, ostanek pa so dovolili izplačati na daljši rok, v dveh letih in na obroke. Kot pravijo, so se pogajali o odškodnini, ki bi za vsakega delavca znašala šest 70-odstotnih povprečnih OD, za vsakih pet let delovne dobe pa še 70 odstotkov plače. Na občinskem sindikatu so jim svetovali, naj popuste in zahtevajo le 50 odstotkov povprečnega OD za vsako leto v delovni organizaciji. Ena in druga inačica bi ponovno breme za Stevec.

To je bil najbrž tudi razlog, da niso izposlovali ničesar, kar ni bilo pravno nujno. V zakonskem pogledu so Stevci sicer čisti, moralno pa ne, jim očitajo delavci.

Odpusti so bili neprijetni, to da korektni

Ko je Iskra Telekom lani izdelala liste presežnih delavcev in prva odpuščala, je bila deležna precejske odsobde javnosti. Kar pa se z odvečnimi delavci v podjetjih dogaja letos. Telekomove postopke postavlja naravnost v idealno luč. Odpuščeni še po stari zakonodaji so imeli Telekomovi delavci več ugodnosti, vsem pa so slovo olajšali bodisi z odpravninami bodisi z dokupi zavarovalne dobe bodisi s čim tretjim. Tako so odpravnine zajemale 24 plač. O tem nam je Brane

Račič, direktor kadrovskega področja v Iskri Telekom, povedal naslednje:

»Leta 1989 je Iskra Telekom prvič začela proces ugotavljanja tehnoloških presežkov, opuščali smo namreč manj zahlevna dela in uvajali takia z večjim vložkom znanja. Ko smo isto leto postali mešano podjetje z nemškim Siemensom, smo sprejeli tudi kadrovske načrt, ki je definiral 25 odstotkov presežkov, kar je pomenilo okoli 4000 ljudi. Reševanja presežkov smo se lotili po principih humanosti, predvsem radi ljudi, pa tudi dobrega imena firme. Lani smo rešili 276 presežkov, in sicer s predčasnimi upokojitvami, dokupi let, prekvalifikacijami, odpravninami... Seveda je pri teh postopkih z denarjem pomagala tudi družba (republiški sekretariat za delo), del tega pa smo finančirali tudi sami iz posebne

planske postavke za kadre. Proces se letos nadaljuje - postopno nas čaka rešitev še 140 odvečnih delavcev.«

Programirani stečaji - genialni umotvor

Delovno mesto ni več sveto in lahko ga izgubiš danes ali jutri, tako je tudi drugod po svetu. Toda v mnogih naših primerih ta proces poteka tako kot v časih najbolj vulgarnega kapitalizma.

»Nad presežki nismo navdušeni, odpuščanju tudi ne nasprotujemo, če poteka korektno in v skladu z zakonom,«

pravi Jože Antolin, predsednik Sveta kranjskih sindikatov, ki ima zadnje čase veliko tovrstnih izkušenj. »Vztrajamo na programih reševanja presežkov, pravilnikih, merilih, poštene selekciji, ki delavcev ne izigrat. Zakon predvideva, da podjetje delavcu, ki je ugotovljen kot presček, še pol leta plačuje nadomestilo. Uživa tudi pravico do odpravnine (za vsako leto delovne dobe pri delodajalcu pol povprečnega posameznikovega OD v zadnjih treh mesecih). Dogaja se, da v podjetjih težkih razmer ne rešujejo pravočasno, potem pa ni več materialnih pogojev, da bi delavcem dali te pravice. Višek organizacijske iznajdbe so programirani stečaji, v njih so delavci ob pravice, ki bi jim šle v primeru, da so ugotovljeni kot tehnološki presežki. Primer dobrega reševanja slednjih je Iskra Telekom. V primeru pričakovanega stečaja Iskre Unitel, kjer bi delavci kmalu ostali na suhem, ker ni bilo stečajne mase, pa smo dosegli dogovor. Sindikati in vodstvo Telekoma smo se dogovorili, da namesto odpravnin delavcem dajo delnice v novem podjetju. Po enaki poti pojedemo tudi v drugih delih Iskre, Orodjarni, Vzdrževanju, Inženiringu, kjer utegnejo delavce na podoben način prepustiti stečaju.● D. Z. Žlebir, Foto: J. Cigler

Novost iz loške delavske univerze

Izobraževanje za porod

Škofja Loka, 29. aprila - Strokovna sodelavka škofovješke delavske univerze Regina Bokan pripravlja v torek, 7. maja, ob 16. uri v osnovni šoli Helene Puhan v Kranju informativno srečanje o Lamazovi metodi priprave na porod.

Metoda francoskega zdravnika Lamaza je v razvitem zahodnem svetu izjemno razširjena. V nasprotju z rusko metodo, ki jo popularizirajo v naših materinskih šolah in za področno pripomočko pasivno relaksacijo, Lamaz ženo spodbuja in jo uči, naj bo pri porodu aktivna. Posebno vlogo namenja tudi možu, ki naj bo navzoč pri porodu, opora ženi, vez med njo in babico.

»Liberализacija humanih odnosov pri porodih je v razvitem svetu že dokaj uveljavljena,« pravi Regina Bokan. »Pri nas se navzočnost moža pri porodu še vedno tolmači kot nadzor, ne pa pomoč ženi in ne nazadnje tudi babici. Zahteva pa novem odnosu pri porodu je prišla prav s strani staršev, mislim, da tu naše zdravstvo zaostaja. Zato smo za matere in očete - oboje se v obdobju pričakovanja naraščaja srečujejo s čustvenimi težavami - pri delavski univerzi ponudili program priprave na porod po Lamazovi metodi. Program bomo predstavili 7. maja v Kranju, izobraževanje pa se bo začelo, tudi v Kranju, 14. maja. Program vsebuje poleg teorije tudi veliko vaj, telovadbe, praktičnih dihalnih vaj, sprostivitvenih tehnik, pri čemer bodo nosečnice in njihovi partnerji aktivno sodelovali.● H. Jelovčan

Izlet na Veliko Poljano (1479 m)

Planinska sekcija pri Društvu upokojencev Kranj vabi ljubitelje narave in planin, da se udeležijo planinskega izleta na Veliko Poljano pod Storžičem, ki bo v četrtek, 9. maja. Odhod rednega avtobusa je ob 9.25 s kranjske avtobusne postaje, kjer se bodo zbrali ob 9. uri. Peljali se bodo do Trstenika in od tu po Dolencavi poti krenili proti cilju, do koder je tri ure zmerne hoje. Oprema naj bo planinska. Izlet bosta vodila Metka Šparovec in Lojze Zelnik.

POMISEL

Kompromisi z boni

Podjetja, ki nimajo dovoljenja za redna izplačila mesečnih osebnih dohodkov, plače že nekaj časa kombinirajo z vrednostnimi boni. V jesenski Železarni, kjer lanskega pol leta delavcem niso uspeli izplačati jubilejnih nagrad, stroškov prevoza na delo in drugih vzorednih stroškov dela, jim boni služijo kot način »pobotanja«. Denarja pač ni in ko delavci prihajajo izterjevat svoje minute pravice, jim lahko ponudijo samo to. Eda Kavčič iz tamkajšnjega svobodnega sindikata nam je v začetku tega mesečna povedala, da njihovi delavci lahko bone uveljavijo v II trgovinah domačega trgovskega podjetja Zarja, v industrijski prodajni svojega podjetja in v Metalki, člani njihovega sindikata pa imajo pri nakupu z njimi še dodaten popust. Pristavil je tudi, da s kompromisom niso najbolj zadovoljni. Da bi jim devalvacija ne jema denarja, so se dogovorili za devizno klavzulo in ustrezno obrestovanje, vendar poračun nazadnje ni bil tako narejen, da se imetniki bonov utemeljeno cutijo nezadovoljne in izgrane.

Pustimo tokrat ob strani take in drugačne monopole, ki prihajajo na površje v podobnih stiskih! Kompromisi z boni so nam tokrat zbudili drugačna razmišljjanja. Se ne vracajo morda časi tistega kapitalizma, ko je bila delavcu odmerjena le tolikšna meža, da je preživel, vnovčil pa jo je lahko le v »specializiranih trgovinah« svojega delodajalca ali njegovih najožajih poslovnih partnerjev? Naši ljudje se nikakor ne morejo navaditi na takšno ponavljanje zgodovine. Tekstilindusovi delavci, denimo, so pred meseci sicer nego vnovčili bone, ki so jih namesto plače dobili za hrano, malo teže pa je šlo s tistimi za nakup konfekcije. Tudi železarji bi bili še zadovoljni s prehrabnenimi boni, manj pa jim v vsakdanji stiski za preživetje koristi bon za gradbeni material in pohištvo. Takoj za kruhom in mlekom je namreč prva potreba obubožanih družin plačilo elektrike in stanarine. Razen seveda, če se z vso vnetno ne lotijo prekupecavanja s kompromisnimi boni in je nekaj povsem vsakdanjega, da jih ponujajo med malimi oglasi na radiu. S koliko uspeha, pa je že drugo vprašanje. Kdor danes na primer gradi, si to lahko privošči tudi brez bonov, za kupno moč preostalega prebivalstva pa tako vemo, kolikšna je. ● D. Z. Žlebir

Družine z veliko otroki!

Se spominjate vabila, ki smo ga pred mesecem dni objavili na časopisih straneh? K sodelovanju smo povabili družine, ki si kljub težkim časom upajo imeti večje število otrok. Eno takih smo vam na našem časopisu že predstavili, namreč Balohovo iz Kranja, kjer starša Nada in Jože vzgajata šest otrok. Verjamemo, da številnejše družine na Gorenjskem počasi »odmirajo«, da se starši mlajšega letnika raje odločajo za enega, dva ali največ tri otroke. So pa tudi takšni starši, ki so številnejšim potomstvom poskrbeli, da bi naš rod ne izumrl. Te bi radi izbezali iz anonimnosti in jih predstavili v časopisu. Sodeč po skromnem prvem odzivu jih ni veliko, vendar naj se nam le pogumno oglašijo. Njihova pisma ali telefonske klice bomo sprejemali na naslov: Uredništvo Gorenjskega glasa, Moša Pijadejeva 1, 64000 Kranj (za družino) ali na telefonski številki: 211-860 in 211-835. Po končani akciji, ki bo trajala do jeseni, bomo vse, ki se nam bodo oglašili, v polni zasedbi odpeljali na izlet.

VESTI

Izlet v Benetke

Društvo invalidov Kranj prireja v petek, 24. maja, enodnevni izlet v Benetke. Prijave sprejemajo v pisarni društva v Kranju, Begunjska 10.

Predavanje o bolečinah v križu

Občinski odbor Rdečega križa Kranj vabi vse, zlasti pa upokojence in starejše ljudi, ki imajo težave s križem, na zanimivo predavanje »Preprečimo bolečine v križu«. Predavanje bo v četrtek, 9. maja, ob 17. uri, v veliki sejni dvorani Društva upokojencev Kranj, Tomšičeva 4. Predava bo fizioterapeutka Marinka Bobnar iz Zdravstvenega doma Kranj. Vstopnine ni.

GRADBENO IN KAMNOŠEKO PODJETJE
GRADNJE Kranj, p. o.

JAVNA DRAŽBA

1. Enosobno stanovanje 39 m ²	476.000,00
2. Stroj za izdelavo cementnih izdelkov I. 1979	9.000.000,00
3. Kalup za cementne izdelke	50.000,00
4. Viličar 2 t Indos	70.000,00
5. Mešalec za beton Viktor	20.000,00
6. Prikolica Adria	22.000,00
knj. vrednosti	

Javna dražba bo 7. 5. 91 ob 10. uri, v sejni sobi. Pravico do udeležbe na dražbi imajo vse fizične in pravne osebe, oziroma njihovi zastopniki, ki se bodo izkazali z dokazom (blagajniški prejemek ali virmanski nalog) o plačilu varščine v višini 10 %, žiro račun 51500-601-13752. Informacije dobite na upravi ali po tel.: 214-751.

SALON

POHISTVA

KRAN

Zaviramo ali potiskamo

Pod tem naslovom je predsednik Izvršnega sveta OS Škofova Loka g. Vincencij Demšar z dne 12. aprila 1991 podal kratek pregled dela IS v preteklem polletnem obdobju. V eni od prejšnjih številk Gorenjskega glasa pa je bilo govor o črnih gradnjah v škofoško občini.

Obakrat je izpadlo poročanje o poteku adaptacije Mestne klavnice v Škofovi Loki, ki jo za podjetje Mercator Ljubljana - Mesoizdelki Škofova Loka izvaja gradbeno podjetje Tehnik iz Škofove Loke. Cudi me, da investicija, vredna več milijonov DEM, za kakršno v tem klavninskem primeru gre, ne zasluži nikakršne omembe v poročilu. Poleg tega pa je to ena največjih črnih gradenj v občini Šk. Loka, na Gorenjskem ali celo v Sloveniji. Krajan smo namreč na dveh sestankih zastavljeni vprašanja, na katera nam ni znali nihče odgovoriti, začenši od lastnine klavniških objektov, lokacijskega, gradbenega dovoljenja, in drugih vprašanj.

Očitno je namreč, da gre v tem primeru za posilstvo med pravno državo, za katero smo sicer občani oddali na aprilske volitve 1990 svoj glas.

Po razidalnem načrtu iz leta 1984 so bili klavniški objekti dolожeni za rušenje. Mimo vseh veljavnih predpisov Demosova oblast nadaljuje praks stare realsocialistične oblasti. Vse politične stranke so padle na tem izpit. Pardon, Zeleni so se sicer enkrat oglašili s svojim stališčem, potem pa tudi obmolknili. Pri strankah prevladuje totalna nezainteresiranost in molk.

Poznavalci slovenske mesarske industrije vedo povedati, da je moral Mercator Ljubljana pred leti v Ljubljani zapreti svojo klavnicu, sedaj jo pa gradi, nikjer drugje kot v mestnem jedru zaščitenega srednjeveškega mesta v Škofovi Loki. Res prava mesarska logika in politika.

Strokovnjaki povedo, da obražejo v tem času v Sloveniji le približno polovico od obstoječih klavniških kapacitet.

Trgovci z novci (Čitaj: Mercator Ljubljana) so prišli v Škofovo Loko in jih tudi rušilna poplava novembra 1990 nič ne moti. Očitno imajo denarja na pretek!

V zadnjem času slovenski novinarji zelo radi opevajo svoj pogum in »neodvisnost«. Veliko opravkov imajo sami s seboj in za primere, kot je gornji, očitno nimajo časa. Ali se mogoče motim?

France Kavčič
Škofova Loka, 18. aprila 1991

Odmev na Odziv na Izjavo RO SKD

... karavana gre naprej. Čas, razsodnik, bo pokazal, in že kaže, komu zvoni. Zvoni nam, Gospodoma Branku Grimsu in Vitomirju Grosu bi, kot podpisnik Izjave RO SKD, želel reči le to: tudi nam gre za Slovenijo, pa tudi, in predvsem v samostojni Sloveniji - za Slovenijo, čeprav bi iz vajinega vzklikha morda kdo sklepal drugače. Ampak, vzklik, kakršni že so, nas ne bodo pripeljali dalj od skupščinskih predverij in nikar v suvereno Slovenijo, niti kaj dlje od ljubke demagogije užaljenih in trmastih ljudi, ki so, seveda, vedno prepričani v svoj prav. Ko bi v vajinem Odzivu ne bilo toliko »dobrotvognega« pokroviteljstva do SKD (RO G) bi z molkom vsem odgovoril. Reči hočem: vajino mnenje in mnenje vajinih strank spoštujem, prejudiciranje misla naše Izjave, medtekstovnega podprtja na nimam namena komentirati. Verjamem namreč v razsodnost bralcev, najbolj branega kočnika Gorenjskega glasa.

Janez Poštrak

Loški šolniki zaman prepričevali

V petkovem Glasu z dne 19. 4. 1991, sem prebral poročilo s sestanka IS Škofova Loka »Loški šolniki (zaman) prepričevali«. Čeprav sem zaposlen v gospodarstvu, me tem poročilo kot potrošnika storitev šole in kot davkopalca marsikaj moti. Ne poznam podatkov o plačah učiteljev. Vendar sodeč po govorih gotovo niso visoke. Se posebej ne, ker imajo verjetno tudi učitelji višjo ali visoko izobrazbo. Ždi se mi pa (čeprav tudi nimam podatkov), da so še vedno plače delavcev v državni upravi precej višje kot v šolstvu ali zdravstvu. Ker v času enopartiske oblasti uradniki (oblastniki) dosledno skrivali realne podatke o plačah v državni upravi in v vodstvih političnih organizacij in nas pitali s »poštenimi« podatki o plačah zavita v večna povprečja, pričakujem, da nam demokratično izvoljena oblast teh podatkov več ne bo prikrala. Zato predlagam, da IS občine Škofova Loka dokaže drugačnost in poštenost oblasti, tako da objavi podatke o plačah za enako izobrazbo v državni upravi, šolstvu in zdravstvu. Tako bomo lahko neposredni proizvajalci, ki prispevamo večji del v občinski proračun le zvedeli iz prve roke.

Alojzij Žibert

Pod Marijinim varstvom

Spomini Slovence - nemškega vojaka - na drugo svetovno vojno v letih 1941 - 1945.

V jarku sem bil sam. Čudna tesnoba me je stisnila, toda to je trajalo le za hip. Nadvladalo je spoznanje, da sem na fronti, v ognjeni liniji, na meji med dvema državama. Kmalu so začele desno in levo reglirati puške in strojnice. Komaj sto metrov pred menoj so poletele v zrak ruske rakete in razsvetljave okolico.

Ponoči so vojaki prinesli do jarka hrano, municijo in pošto od doma. Proti jutru sta prišla k meni še dva vojaka, doma nekje iz Svetov.

V zgodnjih jutranjih urah pa se je tudi začelo. Najprej so nas napadli ruski zrakoplovi, potem pa so nas začeli obdelovati sovražni minometalci. Njihovi zadetki so bili izredno učinkoviti in točni. Tudi našim se je posrečilo sestreliti ruski zrakoplov, iz katerega pa je skočil padalec. Ta je padel točno pred nemški četni bunker. Imel je številna visoka ruska odlikovanja in bil oblečen v oficirsko uniformo. Tam so imeli zaprtega že nekega drugega ujetnika. Oba so zasiševali, potem pa jih je bilo treba odgnati na bataljonsko poveljstvo. V spremstvo sem bil med drugimi določen tudi jaz. Vsi smo imeli v rukah brzostrelke in strogo nam je bilo naročeno, da moramo ujetnika za vsako ceno privedi do bataljona. Samo v primeru nameravanega pobega ali nenadnega ruskega sovražnega napada jih je treba likvidirati. Ujetnika pa nam nista delala prav nobenih preglavic. Preden smo jih oddali, smo jim dali kruha, konzervo in cigarete. Za prejete

koliko je resnice v tem, da ima pisarniška delavka (verjetno s srednjo izobrazbo) približno enako plačo kot profesor na šoli ali zdravnik v zdravstvenem domu. Če pa se bodo takci podatki pred davkopalca veličali še vedno skrivati ali prirejali, pomeni, da smo z izvolitvijo novih oblastnikov prišli z dežja pod kap. Ob novih volitvah pa bomo postavljeni pred dilemo, koga sploh še voliti, da mu boš lahko zaupal.

Vsakokratni oblastniki se očitno sploh ne zavedajo, da na predku družbe prispeva le zadovoljen učitelj (primerno plačan za svoje nelahko delo) in ne dobro plačan občinski birokrat, ki s prilagajanjem oblastnikom ohranja le vsakokratno oblast.

Ker imam šoloobvezno otroke, mi je mnogo bolj pomembno, da prispevam več za primerno plačanega učitelja kot za dobro plačanega občinskega birokrata. Zavedam se (in to dnevno doživljjam), da nam znanje otrok, ki ga prinašajo iz šole zagotavlja družinsko srečo in lepšo prihodnost otrok in malo manj skrbi za negotovi jutri.

Miha Repše
Trata

Deveto zasedanje vseh treh zborov

V prvem aprilski številki vašega časopisa je bilo na šesti strani objavljeno tudi pismo z naslovom Deveto zasedanje vseh treh zborov Skupščine občine Jesenice. Vljudno vas prosim za objavo naslednjega odgovora:

»Komisija za informiranje pri OO SKD Jesenice mi je v članku kot neprimerno očitala izjavo o neodgovornem ravnanju delegatov.«

Naj pojasnim, da sem v razpravi dejala: »Postavlja pa se vprašanje odgovornosti.«

Moja izjava (verjetno imam pravico povedati svoje mnenje) se je nanašala na tisti del delegatov oziroma članov predstava občinske skupščine, ki se nista strinjala s predlaganimi rešitvami v predlogu odkola o proračunu, čeprav sta se na seji predstava občinske skupščine tako rešitev predlagala. Toliko v pojasnilo. Ker pa menim, da je možnosti za razreševanje odprtih vprašanj več, ne le na seji občinske skupščine, naj ponovim pobudo, ki sem jo izrekla na seji skupščine, namenjena pa je vodstvu osmih političnih strank v občini Jesenice.

Veliko je skupnih zadev, problemov, pa tudi razlik in nepoznavanja, zato je prav, da vodstva različnih strank v občini sejo skupaj (tudi z OO ZZB), se pogovorijo, v argumentiranem, strpnem, konstruktivnem dialogu, brez vnaprejšnjih sodb in diskvalifikacij. Tudi tak način izven skupščinskega sodelovanja lahko prispeva k uspešnejšemu delu v skupščini in nenačadnje, strne dragocene moči, znanje in pripravljenost za razreševanje nakočenih problemov v občini Jesenice, ne da bi pri tem pozabili, da razlike so. A razlike niso le ovira, lahko so tudi most k iskanju čim boljših rešitev. Predvsem za ljudi v tej ozki dolini.

Rina Klinar
Jesenice

SALON

POHISTVA

KRANJ, Gorenjski sejem
tel.: 216-276

Del. čas: pon., tor., sreda od 12. - 19. ure,
čet., pet. od 8. - 15. ure, sobota od 8. - 12. ure

GLASBENA SOLA KRAJN, p. o.
64000 Kranj, Trubarjev trg 3

obvešča, da bo sprejemni preizkus za nove učence za šolsko leto 1991/92 v petek, 17. 5., ob 15. uri in v soboto, 18. 5., ob 9. uri v prostorih šole. Vpisovali bomo naslednje oddelke:

KLAVIR, SOLOPETJE, VIOLINA, VIOLONČELO, KLJUNASTA in PREČNA FLAVTA, KLARINET, TROBENTA, ROG, POZAVNA, KONTRABAS, TOLKALA, KITARA, HARMONIKA ter v MALO GLASBENO SOLO oz. PRIPRAVNICO NG (predšolska glasbena vzgoja za otroke, rojene v letih 1984 in 1985).

Za vse, ki jih zanima glasbena umetnost, pa bo v novem šolskem letu Glasbena šola Kranj odprla oddelek za odrasle s predmetom: ELEMENTI POZNANJA GLASBENE UMETNOSTI.

Vse dodatne informacije dobite po telefonu št. 211-159!

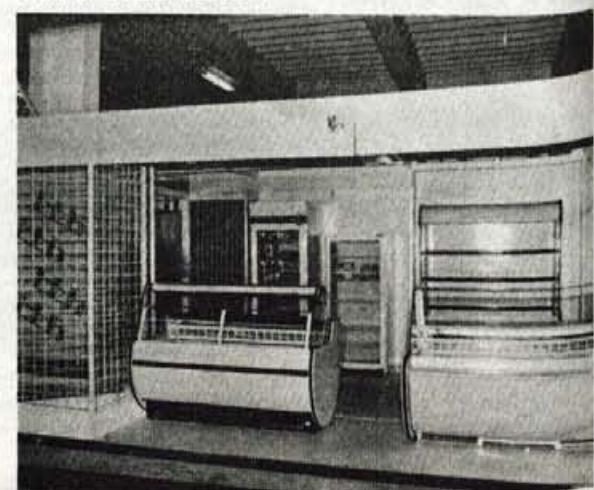

**AVTO ŠOLA
RENT-A-CAR**
NON STOP tel: 213-619
328-602

LTH
loške tovarne hladilnikov, p. o.
Klidičeva 66, 64220 Škofova Loka

Tudi na Spomladanskem Zagrebškem sejmu (od 16. 4. - 21. 4. 91) je sodelovala tovarna LTH. V dveh paviljonih na približno 200 m² so poleg svojih standardnih izdelkov (zamr. skrinja, hl. omare, hl. pulte, montažne komore itd.) predstavili tudi veliko novosti.

Omeniti moramo novo serijo hladilnih skrinj tipa GLASS, MIRROR in TINS ter nove type hladilnih vitrin (ki so trenutno zelo iskane). Poleg dosedanjih modelov »SATURN« SA51 in »VENERA« je veliko pozornosti vzbudila nova vitrina »NEPTUN«.

Hladilne skrinje GLASS so namenjene za prodajo ohlajenih piščakov, sadja, zelenjave in drugih hladnih živil na ulici. Zaradi dinamičnega načina prodaje imajo vitrine namesto nog vgrajena kolesa. Nadgradnja, ki ščiti izdelke pred prahom in vročino, je steklena. Na hrbtni strani je montirana demontažna delovna polica.

Zamrzovalne skrinje MIRROR so namenjene za vzdrževanje in prodajo vseh vrst zamrznjenih živil. Uporabne so predvsem v manjših trgovinah. Posebnost zamrzovalnih skrinj MIRROR je nadgradnja iz dekorativnega ogledala, v njej je vgrajena fluorescenčna luč. Ta daje kupcem pregled nad živili, samo skrinjo pa osvetli in jo tako poudari v trgovini.

Hladilne skrinje TINS so namenjene za prodajo piščakov v steklenicah ali pločevinkah. Skrinje se lahko postavijo v ali pred trgovino, na mesta, kjer se odvijajo razne športne prireditve, na bencinske črpalki itd. Za skrinje je značilna nadgradnja iz pleksi stekla, ki je osvetljena s fluorescenčno lučjo.

mnogo takih, ki so tudi nosili ali vlekli ranjence. Vsega skupaj nas je bilo gotovo več kot sto. Zdela se mi je vse skupaj kakor v čebeljnaku, ko živeče živali odnašajo mrtve.

V tem položaju se je pojavil pred nami mlad oficir v roki z brzstrelko, naperjeno in nas. Zahvalil je, da moramo takoj odvreči ranjence in oditi nad sovražnika. Grozil je s strelnanjem, če ne bomo takoj ubogali. Toda glej ga vraga v človeški podobi. Res je začel streljati med svoje ljudi, divje je vpil in preklinalj vse od kraja. Tedaj pa se je našel nekdo, ki mu je od zadaj poslal pozdrav v hrbel. Padel je na tla in začel prositi za pomoč. Pobrali smo ranjence, on pa je bležal tam in verjetno so ga zajeli Rusi in tudi obračunali z njimi. Taka je pač vojna: zob za zob...

34

34

NAROČAM KNJIGO
ALOJZIA ŽIBERTA POD MARIJINIM VARSTVOM

KNJIGO MI POŠLJITE NA NASLOV

PLAČAM PO POVZETJU

PODPIŠ

Knjiga bo predvidoma izšla konec maja, prednaročniška cena je 300 dinarjev (cena v redni prodaji bo 450 din.). Izpolnjene naročnine, ce pošljete na naslov: Časopisno podjetje Glas, Moše Pijadeja 1, Kranj. Knjigo lahko tudi vplačate pri blagajni našega časopisa, cesta JLA 16, Kranj.

Jože Ciuha razstavlja v kranjski galeriji Bevisa

SLIKARSKI ZAPISI ČASA

Ustvarjalna navzočnost slikarja Jožeta Ciuhe, naj gre za domače ali tuje razstavišče, je vedno srečanje s slikarstvom, ki je v domači štiri desetletja trajajočem loku vedno vznemirjalo z značilnim ciuhovskim razmišljjanjem o svetu in človeku v njem, pa naj je govorilo s posmehljivim, ironičnim upodabljanjem živalskih in človeških deformiranih figur, ali pa je odsevalo spoznanja o umetnikovi zasidranosti v prostor in čas na način, ki spodbuja vedno nove odgovore in vedno nove ustvarjalne izzive.

Že vrsto let, menda kar enajst, preživite dobršen del leta v Parizu. Za umetnika, ki sodi med slovenske elitne likovne osebnosti, je verjetno več razlogov za takšno izbiro ustvarjalnega okolja, katerega en del prav zdaj dajete na ogled v kranjski galeriji Bevisa.

"Več razlogov me je vodilo v Pariz. Eden je prav gosto ta, da je treba svoje delo, ki naj bi bilo res ustvarjalno, zavarovati pred vsakim vznemirjanjem. Pred leti se se po-gosto dogajalo, da so slovenski literati v miru pisateljevali v samostanu Pleterje. Pariz je zame nekakšno Pleterje, kjer me pri delu nihče ne nadleguje, kjer mi zvoni vsak hip telefon. Slikar, ki želi ne-kaj narediti, se mora izogniti vsem tem nadležnostim, ki mu drobijo koncentracijo. Slikanje je kontinuiran napor, ki traja neprekiniteno tedne in mesece, zato se je treba vsemu motečemu izogniti. Izogniti pa se je na ta način mogoče tudi vsemu drugemu, kar mrtviči življene kulture pri nas: provincializem se ponovno pase, tako kot povsod tam, kjer so možnosti omejene. Vse, kar je povezano z bojem za obstoj in prestiž, se izrodi v kruhoborstvo, to pa sodi med igre, ki niso simpatične. Tako pa mislim, da mi je usoda naklonjena: živim od svojega dela in na ta način čuvam svojo svobodnost."

Najbrž pa vam Pariz ne pomeni le mesto, v katerem lahko v miru ustvarjate, končno za tišino okoli sebe ni treba ravno potovati tako daleč.

"Res je. Pariz je zame več kot pa le kraj, kjer lahko v miru delam. Pariz sem odkril tudi kot darežljivo mesto. V nasprotju z drugimi, ki gredo tja, da bi se uveljavili, sem prišel v Pariz že kot formiran umetnik. Poglejte, kako lahko tako mesto vpliva na slikarja: občasne krize, nihanja pri slikanju so nekaj običajnega. V domačem okolju to lahko traja tedne, celo mesece. Ce me kaj takega doleti v Parizu, se sprehodim po eni od ulic z galerijami in ko si ogledam slike v dvajseti galeriji, so moji akumulatorji znova polni, spet me žene najaz v moj atelje. Od Pariza takoj pobiram 'smetano'. Po drugi strani pa Pariz pomeni tudi mesto, kjer je koncentracija ustvarjalnih energij ne-verjetna. Tudi to je del hrane, ki je umetniku nenadomestljiva. Doma doživljamo svet v odmevih, preko informacij, preko reprodukcij, v takšnem mestu, ste sredi dogajanja."

Za slovenske likovne umetnike je v precejšnji meri značilen mrakoben pogled na svet. Vaše slikarstvo je drugačno, ne pozna takšnega temnega predznaka.

"Za ljudi, ki žive v tem našem podalpskem svetu, je ne-reko značilna dobršna mera mazohizma. Mnogi ustvarjalci izpovedujejo svoj ustvarjalni credo kot tragično spoznanje življenja. Sam doživjam svet drugače. Življenje vedno sprejemal kot

avanturo, prihodnost pa kot odprt prostor, ki se širi pred menom; skušal sem ga naselje-vati, kolikor se je pač dalo s preseganjem privajenosti. Navsezadnje se človek vse prehitro lahko zabubi sam v sebi in to je vedno znak hitrega staranja. Ravnam se pač to prepičanju, da ni čas tisto, kar ponuja prihodnost, pač pa je treba sproti naselje-vati in koristiti. Najti je treba lastno svobodo. To sem našel v delu, zato sem najbolj cel takrat, ko delam. Druge stvari me manj vznemirjajo, pa tudi manj dajejo. Ko delam,

strani pa je tudi res, da nosimo v sebi tragično dediščino minulosti in ta je seveda navzoča v načinu našega izpovedovanja."

Ali drugje likovnim umetnikom 'sijejo milejše zvezde', jim je lažje kot našim?

"Umetnost, sla po ustvarjanju, se poraja kot želja, ki pa mora prejkoslj iti skozi mesoreznicno možnosti. Pri tem poklicu ni vnaprejšnjega zagotovila, da se bo investicija v poklic tudi povrnila. Lahko se vse skupaj konča zelo tragično. Takih primerov ni malo še celo pri nas, ker je prostor relativno majhen, slikarjev pa veliko, družba pa mlada in relativno revna. Vse te pičle gmotne in prostorske možnosti povzročajo nenehne težave. Umetnik je nenehno v nekakšnem ringu. Seveda tudi veliki svet vse to pozna, toda tam je arena neprimerno bolj široka, lahkonješa, do neke mere bolj dobrotljiva..."

Pravzaprav ste v svojem likovnem ustvarjanju nenehno težili k temu, da bi bili drugačni, nenehno vas je zanimalo tisto, česar še niste imeli pri-

umetnik končno tudi refleks širšega sveta.

"Da, tako so nastali ciklusi slik posvečenih Francu Kafki. Ko sem namreč začenjal slikati, je pri nas prevladoval tako imenovani socialistični realizem, obdobje, ki mu Slovenija ni kaj prida podlegala. Moram reči, da do tega nisem imel afinitete, čeprav izhajam iz partizanskih vrst in sem se kot intelektualec vedno počutil levica. - Zame je bilo v povojnih časih inspirativno srečanje z Makedonijo, predvsem s srednjeveškimi freskami. Poslej sem slikal ruralne motive, nekakšne impresije iz Makedonije. Pa sem se vprašal, mar ne živi človek v času svoje neponovljive sedanjosti? Iz takih razmišljajev so nastali hommagei Francu Kafki, človeku, ki je v moderni literaturi načel problem odstudenosti. Sproti sem iskal lastno družačnost. Tudi se nisem hotel opredeliti za nekaj, kar je samo naše: končno smo del sveta, zato svoja iskanja nisem hotel zamejevati z mejami in ceneno nostalgiijo."

Je bilo podobno s slikarskim ciklusom posvečenem Felliniju?

"Fellinijevi filmi so me vznemirili, zato je nastal tudi slikarski hommage temu ustvarjalcu. V svoje filme, v poljubno filmsko zgodbo vnaša elemente, kot so fantazmagorija, svet sanj, pričakovanje, prividov in spominov, ki se vrtijo vzporedno s filmsko zgodbo, da bi z njo izpovedal nekakšno vseobsegajočo resnico. Sam sem v mojo dotej dvo-dimenzionalno sliko vnesel trodimenzionalni detajl, ki je bil neredko kar hiperrealističen."

Pisanje vas je poleg slikanja spremljalo ves čas. Napisali in objavili ste tri knjige - je pisanje nekakšno dopolnilo vašemu slikarskemu izražaju?

"Slikar, ki potuje, ne vleče ateljeja s seboj. Doživetja pa so dragocena in vredna, da se zabeležijo. Tako so nastale moje knjige o popotovanjih. Moram pa tudi reči, da sem večji del življenja stalno pisal, nekaj časa dnevničke, tudi poezijo, vendar tega nisem objavljal. Vselej sem se zanimal za literaturo, saj sem na začetku študija vpisal primerjalno književnost. To, da se ustvarjalci preizkušajo v večih načinih izražanja, ni redki pojav. Omenim naj Canarja, Puškina, Hugoja, Schönberga, Kleeja itd... Vsak izbira svoj način izpovedovanja, važna je pač komunikacija, nič posebnega, če se kdo preizkuša na več načinov. Sicer pa je tako tudi z iskanjem v enem samem mediju: v rabi sredstev. V možnostih, ki jih ponujajo materiali. Tako je bilo pri meni tudi z barvo: barvno sem se razvivel šele z akvareli in pa zadnjem obdobju, ko sem ponovno začel slikati na platno in papir. Taka je pač logika iskanja in možnost pu-stolovščine, ki jo ponuja življenje." ● Lea Mencinger, Foto: Gorazd Šinik

JOŽE CIUHA: Pikova dama, barvni sitotisk, 1990

sem v tistem ustvarjalnem stanju, ki je najbljše vsem možnostim svobode. Svoba-dna je zelo intimna stvar - nikakor pa ne tisto, kar politika tako rada meša z državljan-skimi svoboščinami."

Na Slovenskem živi in ustvarja množica likovnikov. Se vam zdi, da je to nekakšna načina značilnost?

"Kot narod smo se obdržali predvsem s trdoživostjo in jezikom, kot družba pa se še nismo povsem strukturirali, niti izpovedali; v sebi nosimo velike latentne naboje ustvarjalnih energij. Po drugi

To svojo drugačnost ste doživljali tudi v prepičanju, da je

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V Prešernovi hiši razstavlja *Vinko Hlebš*. V galeriji Mestne hiše je na ogled razstava *Nove pridobitve v etnološki zbirki Gorenjskega muzeja 1988 - 1990*. V prostorih Gorenjskega muzeja, Tavčarjeva 43 sta na ogled zgodovinski razstavi *Po sili vojak in Gorenjski kraji in ljudje v I. in II. svetovni vojni* ter razstava keramike akad. kiparke Sonje Rautar Zelenko in Nine Zelenko. V galeriji Bevisa razstavlja akad. slikar *Jože Ciuha*.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava likovnih del *Franceta Vandota*, člena Dolika.

RADOVLJICA - V Ljubljanski banki, enoti Radovljica, razstavlja slikar *Joža Horvat* iz Radovljice.

ŠKOFJA LOKA - V Groharjevi galeriji je na ogled razstava slik iz ciklusa "zavrnene stvari" akad. slikarja *Franceta Persina*. V galeriji Loškega muzeja je na ogled *razstava del gorenjskih likovnih skupin. Stalne zbirke Loškega muzeja* so odprte vsak dan, razen pondeljka, od 9. do 17. ure. V galeriji Fara razstavlja fotografije članov Fotokino kluba Radovljica.

ŽELEZNKI - Muzejska zbirka v železnikih je odprta vsak dan, razen pondeljka, od 9. do 13. ure. Ob nedeljah in izven tega časa je ogled možen za prej najavljenе skupine na naslov: Muzej Železniki, Na Plavžu 58, Železniki.

TRŽIČ - V galeriji Kurnikove hiše je na ogled *razstava izdelkov domače obrti* mojstrov Jerneja in Mateja Kosmača. V razstavišču Pavilijona NOB je na ogled razstava oljnih del Rojstvo idola slikarja *Vena Dolenca*.

KAMNIK - V razstavišču Veronika razstavlja slikar *Dušan Lipovec* in fotograf *France Stele*.

LJUBLJANA - V Moderni galeriji razstavlja nemški slikar *Joseph Beuys*.

ORGELSKI RECITAL

Kranj - V kranjski župnijski cerkvi bo v torek, 7. maja, ob 20. uri orgelski recital, v katerem bo na povabilo Glasbene šole Kranj nastopil Draško Baumgartner z Reke. Vidnejši organist mlajše generacije je študiral v Ljubljani in v Zagrebu, nastopal pa je tako doma kot tudi v tujini, predvsem v Avstriji in Nemčiji. Za kranjskem koncertu bo Draško Baumgartner igral glasbo J. S. Bacha, F. Dugana, C. Francka ter eno svojo skladbo.

RAZSTAVE V MODERNI GALERIJI

Ljubljana - V Moderni galeriji je še do nedelje, 5. maja, odprta razstava Nove tendence v nemški holografiji, odprta pa je tudi razstava slik iz stalne zbirke slovenskih avtorjev 20. stoletja. V Mali galeriji Moderne galerije razstavlja skulpture Rene Rusjan. V nedeljo, 5. maja, zadnji dan razstave Nove tendence v nemški holografiji, bo po razstavi vodil Vito Oražem, vodja holografskega laboratorija v Osnabrücku in eden od avtorjev na razstavi. Obe galeriji sta odprti danes, v torek, od 10. do 18. ure, v sredo je zaprto, v četrtek, 2. maja, je odprto od 10. do 13. ure.

SREČANJE GORENJSKIH LIKOVNIH SKUPIN

Škofja Loka - Razstava s tem naslovom je bila odprta v galeriji Loškega muzeja v četrtek, 18. aprila, v organizaciji ZKO Škofja Loka. Zajela bi skoraj vse likovne skupine, če razstave ne bi nekatere abstinirale.

Na razstavi smo zameni iskali predstavnike iz tržiške občine, niso se odzvale likovne skupine iz Kranja, kar je sploh poseben problem. Veliko likovnih amaterjev deluje v Kranju, a kaže, da sploh niso povezani v eno izmed likovnih skupin. Ker smo že začeli s tem problemom, ga skušajmo še podrobneje opisati. Zveza kulturnih organizacij Kranj ne skrb za posamezne likovne skupine na svojem občinskem področju, niti ne za likovno skupino Iskre in ne za ono v Savinji, pa sta zato navzoča na pričujoči razstavi le dva: Martin Goričanec in Branko Škofic, ki sta se razstave udeležili na osebno povabilo. ZKO Kranj sodeluje na razstavi z izdelki udeležencev tečajev keramike in vitraža, kar pa ne predstavlja tistega hotenja, ki je zato v želji po združevanju likovnikov v likovne skupine. To so ugotovili tudi na razgovoru pred samo otvoritvijo razstave, na katerem je bil osvojen tudi predlog, da bi udeleženci raznih likovnih tečajev predstavljali svoje delo na posebnih razstavah, kajti na takih preglednih skoraj nimajo kaj iskati. Tečajnikov je veliko, ne samo tistih v Kranju. Nekateri zagnani individualno obiskujejo razne druge tečaje, celo tiste, ki jih organizira Akademija za likovno umetnost v Ljubljani.

Sicer pa je bila udeležba na razstavi, ki je bila precej strogo selezionirana, saj so izpadli vsi naivno usmerjeni likovarji: iz Radovljice in selektor Andrej Pavlovec izbral le delo Vinka Bogataja, iz Kamnika le Greto Boltar in Lojzeta Kalinška in iz Domžal dela Ide Rebule, Danice Smrdel ter Marjane Tavčar. Iz jeseniškega Dolika je za razstavo izbral dela enajstih likovnikov: Janeza Ambrožiča, Danice Gala - Bem, Franceta Kreuzerja, Slavimira Mihajloviča, Antona Modrijana, Marka Rolca, Drage Soklič, Cveta Velikajneja in Marjana Židanke. Pri vseh teh pogrešamo še nekatere dobre jeseniške slikarje kot na primer Pavla Lužnika in morda še kakšnega. Škofja Loka zastopajo poleg štirih likovnikov iz likovne skupine Iskra Železniki: Stefan Bertonečl, Franc Rant, Lojze Tarifa in Stane Zgaga, še nekateri slikarji novega društva likovnikov amaterjev: Lojze Ferenc, Marijan Jesenovec, Janez Justin, Jure Marguč, Gregor Nartnik, Edi Sever, Peter Zirkelbach in Stane Žerko.

Splošna ocena del na pričujoči razstavi Srečanja gorenjskih likovnih skupin je ugodna, ker je razstava skrbno izbrana. Odpadli so vsi naivci in vsi tisti slikarji, ki v svoji kvaliteti niso preraščeni začetniški težav oziroma dilettantske ravni. Tako kot smo bili na podobnih razstavah navajeni prevladujoče vloge krajinarjev, je tudi na pričujoči razstavi delež slikarjev, ki se ukvarjajo s krajino, daleč največji. Razstavljenia so samo tri tihohozitja in samo dve figurinali kompoziciji. Stilno bi lahko razstavljeni dela razvrstili vse od nove romantične in celo nekaterih poskusov historičnega slikarstva in zvestih posnemovalcev motiva do koloristov, ki se že borijo za svoj osebni slog.

Andrej Pavlovec

Nemci so nas dolgo poznali le po svetovnih prvenstvih in posebej po Planici

Tisk nas sedaj bolje razume kot politika

Da Slovenija zadnjih 30, 40 let za Nemčijo medijsko ni bila posebej zanimiva, je več razlogov: nismo imeli prodornih umetnikov in književnikov ter pomembnih desidentov (dr. Pučnik je bil do zadnjih let v Nemčiji skoraj povsem neznan osebnost), Jugoslavija pa je bila predstavljena tako, kot da ne bi bila sestavljena iz posameznih republik in pokrajin.

Ljubljana, 23. aprila - Razen tega tudi v Sloveniji posebnih prizadevanj in aparata za učinkovito promocijo v svetu ni bilo, na naših konzularnih in diplomatskih predstavninstvih pa marsikaj Slovence sploh ni. V Bonnu imamo še srečo, saj imamo veleposlanika in svetovalca za tisk. Sploh pa je bilo za jugoslovansko diplomacijo znano, da je morala biti nacionalno neopredeljena, česar ne bi smeli vzeti za dano oziroma kar ni res.

Zvezna republika Nemčija, mišljena je se "klasična" pred združitvijo s sestro Nemško demokratično republiko, je glede medijske prisotnosti Slovenije zanimivejša tudi zato, ker nas v tej državi bolje poznajo kot na primer na splošno v Italiji, čeprav smo sosedje, in v Franciji. V Nemčiji je le veliko naših ljudi, meddržavno sodelovanje ali sodelovanje delov ob teh držav je utečeno in človek bi pričakoval, da Slovenija le ni neznan.

Med obiskom nekaterih nemških novinarjev v Sloveniji, v okviru Tedna nemške kulture v Sloveniji, je bil v Društvu novinarjev Slovenije zanimiv pogovor o prisotnosti Slovenije v nemških medijih. Marjan Sedmak, dopisnik Dela in Radiotelevizije Slovenije v Bonnu je naša pričakanja postavil na realna tla z ugotovitvijo, da je bila medijska privlačnost Slovenije v zahodnonemških medijih zadnjih 30, 40 let nizka in se je skrčila predvsem na športne, nepolitične dogodke, kot so razna svetovna prvenstva in seveda Planica. Do konca 80. let, tja do leta 1978, so nam manjkali prodorni umetniki in književniki, pa znaní desidenti. Dr. Jože Pučnik je bil kot žrtev našega režima do zadnjih let v Zvezni republiki Nemčiji neznan osebnost, čeprav je 24 let živel tam. Temu se v bistvu ne moremo čuditi. Profilirane slovenske politike sploh ni bilo, ni bilo učinkovitega aparata za promocijo Slovenije, Jugoslavija pa se je sploh prikazovala kot enotna država, ne pa kot zbir republik in pokrajin. Posledica tega je kadrovska zasedba na konzularnih in diplomatskih predstavninstvih, kjer pa osebje ni nacionalno neopredeljeno. Zato bodo promocijska učinkovitost ob političnem profilu Slovenije v očeh tujine ter sposobnost naših predstavnikov na tujem poslju naloži slovenske države, ne glede, ali bomo popoloma samostojni ali pa suverena država v jugoslovanski konfederaciji.

Gorbačov nam je pomagal

Marjan Sedmak je našel pet dogodkov, ki so pomagali v večjemu medijskemu zanimanju Zvezne republike Nemčije (v državi izide vsak dan okrog 250 časnikov) za Slovenijo. Prvi je bil obisk Gorbačova v Ljubljani, kamor se je v času obiska preselila večina tujega časnikarstva, vezanega na Beograd, prisplošne ali posebne ekipe iz tujine. Slovenija je bila prikazana kot dežela, ki ji je tudi v socializmu uspelo doseči sozarno dobre rezultate in kjer je dobil ta sistem celo nekaj človeških potez. Drugi korak k odkrivanju Slovenije je bil kosovska kriza. Bolj se je Slovenija zoperstavljal terorju na Kosovu, večje je bilo zanimanje Nemcov za nas. Tretji mejnik je bil razpad Zveze komunistov Jugoslavije in odhod slovenske delegacije z njega. Četrto, za Zahodno Nemčijo odmevno dejanje je bila vloga liberalnega dela slovenskega komunizma s Kučanom na čelu, ki je sodeloval pri elegantnem in mirnem prehodu z enopartijskega sistema v večstrankarsko družbo. To dejanje je bilo v Nemčijo dejelno večje pozornosti kot pri nas doma in zato ni čudno, da je nedavni obisk Kučana v Zvezni republiki Nemčiji bil veliko pozornost, da so o predsedniku Slovenije pisali prave slavospevne in da je bila prav to glavna tema pogovora z Brandtom. Peto področje, ki povzroča medijsko pozornost, pa je slovensko osamosvajanje in zapleti Slovenije z Jugoslovansko ljudsko armado.

Nasploh kaže zahodnonemški tisk za Slovenijo več razumevanja kot uradna politika. Nemci so za dialektično razreševanje jugoslovenske krize in nič čudnega ni, da je bil Milan Kučan na predavanju uglednim diplomatom in gospodom, ki ponavadi zaploskajo le na začetku in na koncu, deležen tudi vmesnega odobravanja, ko je dejal, da se Slovenija razdružuje

zato, da bi se lahko potem v Evropi in Jugoslaviji lažje povezovala. Ta formulacija je potrditev nemških želja po demokratični transformaciji Jugoslavije. Nemci niso posebej po godu razne "vročje" izjave o enostranski odcepitvi oziroma osamosvajaju, ki bi bilo samemu sebi namen. Nemčija namreč še ni pozabila Tita in marsikdo še misli, da bi lahko Jugoslaviani dobili novega. Zato ni čudno, da so bili v tej državi očarani zaradi Mikuliča, pa potem kar dolgo nad Miloševičem, sedaj pa pri njih visoko kotira Marković.

Razpad ne bi bil katastrofa

V Nemčiji, verjetno bolj kot v drugih državah Evropske gospodarske skupnosti, spoznavajo, da razpad Jugoslavije ne bi bila katastrofa. Na pomembnem simpoziju v Münchenu so to tezo potrdili, vendar so dodali, da mora biti razpad nadzorovan in da se morajo nove državne tvorbe vključevti v novo evropsko arhitekturo. Ti pogoji seveda niso dani. Volja zahoda po europeizaciji Balkana še ni zgubljena, izraža pa se v modelu konfederativne ureditve Jugoslavije, v modelu konfederacije suverenih republik, ker bi tako vsaj deloma še obstala Jugoslavija. To je želja Evrope. Vodilne države tudi ne razumejo nacionalnega prebijanja malih narodov in njihove želje po državotvornosti. Za Nemčijo je to še posebej značilno. Zgodovinsko je obremenjena z nacionalizmom in zato pogosto krepitev nacionalne zavesti zamenja z "grdim nacionalizmom". Slovenski nacionalizem ni enak poljskemu, ukrajinskemu, vendar ga v Nemčiji radi vržejo isti koš. Integracija je zanje ta hip najvišja vrednota (ustvarjena je bila z združitvijo običajnih Nemčij) in ta integracija ima enak imenovalec kot Miloševič pri nas, ki želi integrirati vse Srbe, živeče v Jugoslaviji.

Skupna ugotovitev nemških časnikarjev in tudi slovenskih, ki so bili ali so še službeno vezani na Nemčijo, je, da se mora Slovenija obnašati evropsko in dokazovati, da njena opcija ni protievropska. Zakaj ne bi bila Slovenija tista nova država, ki bi nadomestila Nemško demokratično republiko v Konferenci o evropski varnosti in sodelovanju. KEVS ima sedaj eno članico manj, se je vprašal eden od navzočih. Predvsem Slovenija si bo moral s celovito strategijo prizadevati, da bo Nemčijo in ostali del Evrope prepričala, da ohranjanje sedanje Jugoslavije ni prispevek k miru, ampak bo veliko večji učinek, če bo Evropa sposobna integrirati nove države v svoje gospodarske, socialne in politične tokove. Elementi nacionalnega bi s tem dobili pozitivni nabolj. ● J. Košnjek

Prvomajska anketa

Delavcem naj ostane njihov praznik

Po sili političnih razmer, ki so takšne, kakršne že so, letos veliko govorimo o praznikih: novih in starih. Med ljudmi srečujemo različna mnenja, pojavitajo se polemike ZA in PROTI državnim praznikom, ki smo jih v zadnjih desetletjih praznovali in o tistih, ki naj bi jih na novo uvedli.

1. maj je bil pri nas in je po svetu še vedno delavski praznik - pa naj ga obračamo kakorkoli že hočemo. Če pa naj bi bil v prihodnje tudi državni praznik v državi Sloveniji, se pa še ne ve.

Ko smo o 1. maju - in ne o najbolj »spornem« 27. aprilu - povprašali nekaj Kranjčanov, so nam tisti, ki so nam sploh odgovorili, večinoma rekli, naj se 1. maj še naprej praznuje in naj delavski praznik politika lepo pusti pri miru. To so bili večinoma mladi ljudje in starejši, naključno izbrani, anketiranec srednjih let pa kljub večkratnim poizkusom nismo uspeli prepričati, da bi nam v stavku ali dveh povedali, kaj si o praznovanju 1. maja mislimo. Zdaj ljudje odklanjajo odgovore že na taka vprašanja, kot so prazniki. Očitno je, da se je slovenska družba hudo spolitizirala in polarizirala in da še ni prišel čas, ko bodo brez pred sodkov in strahu pred posledicami tudi javno povedali, kaj si mislimo.

Andreja Škulj iz Kranja:
»Dobro je to, da smo doma - drugače pa je vse brez veze - ta prepiranja ali naj bo ali ne! Meni je vseeno!«

Miha Kozelj iz Kranja: «1. maj je praznik, ki so ga delavci vedno praznovali in mislim, da ga je treba praznovati tudi naprej. Sam grem za praznike v toplice.«

Tanja Vidmar iz Kranja:
»Prav je, da ga ljudje praznujejo: še bolj prav pa je, da bomo kar ves teden doma. Sama sicer ne bom za praznike šla nikam, bo pa doma bolj veselo.«

Goran Kabič iz Kranja:
»Prece se ukvarjam s športom, zato tudi prvomajske praznike običajno preživim v športu. Naj se 1. maj še kar naprej praznuje, mene nič ne moti.«

Jaro Razinger iz Kranja:
»Prvi maj je bil delavski praznik in nič nimam proti temu, da se praznuje. Sam sicer ne praznujem na način, da bi za prvega maja hodil na Jošta ali kam drugam, nič pa me ne moti, če imajo drugi radi tako srečanja.«

Erich Hüll iz Ljubljane:
»Po vsem svetu praznujejo 1. maj, le pri nas se pojavitajo mnenja, naj ne bi bil državni praznik. Ni tudi nobene potrebe, da zdaj podirajo spomenike po Ljubljani. Le zakaj je treba vse odstraniti in vse podreti, ko pa je tudi to del naše zgodovine?«

Lazar Bonin iz Kranja:
»Naj si nič ne predstavlja, da delavski 1. maj kar tako - meni nič, tebi nič - lahko hudič odnese! Velja tudi za OF! Saj smo ja veliko pretrpeli in veliko »skoz dali«, preveč, da bi zdaj naenkrat kar vse ukinili. In spomenikov tudi ni treba podirati!«

Sašo Mekina iz Kranja:
»Obiskujem osnovno šolo Ljubljana Seljak iz Kranja in tako kot drugi sošolci sem vesel, da bomo toliko časa prosti. Zame je zato fino, da je 1. maj praznik: s starši pa bom odšel v Milano.● J. Košnjek

Mitja Hajsinger iz Celja:
»Delavski 1. maj ni nekaj, kar bi bilo povezano s tako ali drugačno politiko: to je enostavno delavski praznik. Škoda je le, da je tako malo denarja, da bi si za praznik lahko kaj več pričoščili.● D. Sedej

Minka Sušnik iz Kranja:
»Praznuje naj, kdor pač praznuje, kdor tako čuti in kdor si tako želi. Mislim, da ljudje 1. maj na splošno radi praznujejo, gredo v hribe ali kam drago...● D. Sedej

Okrogle mize sindikatov v Tržiču

Boj za delavske pravice se šele začenja

Tržič, 25. aprila - Na vabilo Občinskega odbora SDZ Tržič so se na okroglo mizo o sindikatih in delavski zaščiti zbrali predstavniki vseh pomembnejših sindikalnih organizacij v Sloveniji. V zanimivi razpravi so ugotovili, da je po izrednih spremembah v družbi napočil čas, ko mora delavec ob pomoči sindikata novo urediti svoj položaj v podjetju, kot osnova, za boj za svoje pravice. Za to pa je potrebno veliko novega znanja in drugačnega razumevanja vloge sindikata. Na vsa zanimiva vprašanja, ki so bila pripravljena za to srečanje, ni bilo mogoče dobiti odgovora.

Predstavnik organizatorja okrogle mize je v uvodu poučil, da jih je k vabilu na tak posvet spodbudil težak položaj gospodarstva v Tržiču in stiska delavstva, ki se ob tem zaostruje. Že pojasnilo o tem, kako naj se problemov delavcev v novem sistemu družbenoekonomskih odnosov, ki nastajajo, lotijo, bo dobrodošlo. Vabilo so se odzvali predstavniki Konfederacije neodvisnih sindikatov Slovenije, Svobodnih sindikatov Slovenije, Sindikalne konfederacije 90 in Sindikata nezačlenjenih v socialno ogroženih. Sodelovali so tudi predstavniki Zavoda za zaposlovjanje Gorenjske, odziv vabljene direktorjev, kadrovnikov in socialnih delavcev iz tržiških podjetij pa je bil skromen.

Soodločanje ali stavka

Pri urejanju delavčevega položaja v podjetju predvsem ne gre spregledati, da v veliki večini podjetij, zaradi neizvedene privatizacije, še ni normalne strukture: delavci - poslovodstvo - lastnik(i). Ob bistvenih, vendar še v mnogočem nedorečenih spremembah zakonodaje, so delavci ostali v pravno povsem neujojenem položaju. Sindikati si bodo prizadevali za sprejem Zakona o delavskem sovražovanju (v sodelovanju z Univerzo v Mariboru, Sekretariatom za delo in Sekretariatom za zakonodajo pripravljajo seminar, ki naj bi omogočil pregled rešitev in izkušenj v vsej Evropi) in na tem temelju ustvarjanje O socialnega partnerstva. V podjetju je mogoče urediti položaj in pravice delavca le z delovnimi (podjetniškimi) pogodbami in pri tem smo šele na samem začetku. Predstavnik Kranjskih sindikatov je povedal, da so začeli z akcijo sklepanja pogodb v približno 30 podjetjih, predstavnik Svobodnih sindikatov pa ocenil, da v Tržiču na tem še ni nič storjenega - celo nasprotno: do te ureditve je veliko nerazumevanja. Samo v normalnih razmerah, ko je v okviru socialnega partnerstva urejeno tudi sodočanje ter s kolektivnimi in individualnimi delovnimi pogodbami urejen položaj delavca, je stavka sredstvo boja proti kršenju pravic ali za nove. Pri nas ostaja še stvar stihije, obupa,

brez pravega naslovnika in pogosto brez pravih možnosti razrešitve.

Kruta stvarnost sedanjosti

Ker je bilo med udeleženci okrogle mize tudi nekaj republiških poslancev, je bil iz občinstva slišan tudi očitek o skrajnem poslabšanju položaja delavcev s sprejetjem nove delovne zakonodaje. France Tomšič je tako trditev zavrnil z razlagom, da je nova zakonodaja v bistvu le priznavanje grobe stvarnosti tržnega gospodarstva (namesto socialne demagogije, ki nas je v tak položaju pripeljala).

Razvoj se bo začel šele po izvedeni privatizaciji, s katero prav zato ne moremo odlašati, ko bodo ustvarjeni pogoji za tržna vlaganja svežega domačega in tujega kapitala. Poslanci si bodo prizadevali za krepitev intervencijskih skladov, ki so že marsikje omilili položaj podjetij pred stečajem (po uradnih ocenah je bilo s temi sredstvi rešena tretjina podjetij, ki bi sicer moralna v stečaj, za enak delež pa bi se povečala tudi brezposelnost) in za socialne programe, ki naj omogočijo preživetje in preusmeritev tistih, ki jih neresljive težave izločijo iz produktivnega dela. Trenutno je v Sloveniji 63.000 brezposelnih, kot zgornja mera še znosne brezposelnosti pa je ocenjena pri 150.000.

K blažitvi socialnih razlik in težav bo po Tomšičevem mnenju prispeval tudi novi davčni sistem, ki s progresivno levestico obremenjuje večje zaslужke, lajša in razbremeni pa skromejše. Andrej Magajna član DPZ Skupščine Slovenije je ob tem opozril še dosežen popravek Zakona o delovnih razmerjih, ki pri odpuščanju delavcev dolga arbitražni postopek, spremenili so se predpisi o razporejanju stečajne mase, del sredstev republiškega proračuna pa je namenjen za aktivno zaposlovanje politiko. In končno: na delavčev položaj slabovo vpliva izredno slaba ekonomska politika Jugoslavije. Ko bomo "vajeti" vzeli v svoje roke, lahko vsaj postopoma pričakujemo izboljšanje tudi zaradi tega.

In Tržič?

Posebnega recepta za tržiške težave na tej okroglji mizi seveda niso mogli ponuditi. Sandi Bartol, ki se je v imenu gorenjskih Svobodnih sindikatov zadnje dni večkrat mudil v Tržiču in sodeloval pri reševanju nastalih problemov, je povedal, da je precej očitna huda kadrovska vrzel, ki ovira hitrejšo sanacijo nastalega položaja. Če so v podjetju okrnjene vitalne podjetniške funkcije (navedel je primer trženja in finančnih znanj gospodarskih težavah z likvidnostjo, deviznim tečajem in preobremenjenostjo za javno porabo, potem je za reševanje malo upanja. Primer ZLIT-a kaže, kaj je s pravočasnimi pogovori moč rešiti tudi brez stavke. Ko se bo premaknilo tudi pri sklepanju delovnih pogodb v podjetjih - doslej so po Bartolovem mnenju direktorji "razumeli" le del, ki se nanaša na njihov položaj - bo tudi za tržične delavce možnost, da si položaj urede. ● Š. Zargi

Ostala ponudba:
 • krmila za molznice 5,40
 • krmila za nesnice 6,20
 • sončnične tropine 3,90
 • živinska sol 4,50
 • bro - finišer 7,60

koruza 3,80 din/kg

AGROPROMET - PLEVEL CERKLJE
Ul. 4, odt. 10, tel.: 42-366

večjo količino dostavimo na dom!

- krmila za molznice 5,40
- krmila za nesnice 6,20
- sončnične tropine 3,90
- živinska sol 4,50
- bro - finišer 7,60

Delo enote za reševanje s psi

Pomoč človeku v raznih stiskah

Kadar je odnos med psom in vodnikom trden, je žival pripravljena tvegati vse za izpolnitve zastavljenih nalog. Največkrat iskanje pogrešanih oseb.

Naklo, 23. aprila - Vsak torek popoldne se zbere na vadišču ob robu gozda pri nakelski gramoznici del enote za reševanje Kinološkega društva Naklo na rednih vajah. Vodniki usposabljam pse za reševanje iz ruševin in izpod plazov ter za iskanje pogrešanih oseb. Gre za ljubitelje psov, ki jim ni dovolj le sprehanje s svojimi širinožnimi prijatelji, ampak skušajo sposobnosti živali izkoristiti za plemenite namene.

Slovenski kinologi so poleg gorskih reševalcev že vrsto let usposabljali pse za reševanje izpod plazov. Ob ustanavljanju specialnih enot v civilni zaščiti so v tej organizaciji kmalu spoznali, kako koristna je pomoč izurjenih psov tudi pri reševanju iz ruševin in iskanju pogrešanih oseb. Zato so na pobudo občinskih štabov civilne zaščite pri nekaterih kinoloških društvenih sestavili enote za reševanje psov. V Kinološkem društvu Naklo se je to zgodilo pred približno dvema letoma in pol.

»Naša enota ima deset stalnih članov, med katerimi nas je šest žensk,« predstavlja svojo skupino vodja Julka Korenčan iz Kranja in razlagajo: »Večina nas je doma iz kranjske občine, le trije člani so iz okolice Medvod. Ob stalnih članih imamo še nekaj kinologov, ki lahko po potrebi zamenjajo katerega od članov. Enota je namenjena reševanju iz ruševin in izpod plazov

da je za izpolnitve te naloge nujen trden in prijateljski odnos med lastnikom in živaljo, v nasprotiu pa je vsako delo s psom brez uspeha.

S svojo psico Julijo, triinpolletno labradorko, sem bil na tečaju za poslušnost, kjer sem zvedel

Vodnica Julka Korenčan s psico Keno v ospredju in Nataša Klemenčič z Lipo v ozadju pri vaji v premagovanju enostavnih ovir

za ustanavljanje enote za reševalne pse,« se spominja Herman Mubi iz Predoselj in nagaša: »Z resnim delom nama je doslej uspelo opraviti oba izpit za reševanje v plazovih, letos pa se bova lotila treh izpitov za reševanje iz ruševin. Vzgoja psov za take namene se mi zdijo koristna, zato bom začel kasneje uriti za reševalske naloge tudi mlajšo psičko.«

Učenje premagovanja raznih ovir terja od vodnika več vztrajnosti. Ko pes premaga manj zahtevno oviro, se začne urjenje na novi napravi. Kos

Labradorci so spretni in neustrašni psi

vseh vrst ter iskanju pogrešanih ljudi v gozdovih ali drugih prosternih terenih. Za take potrebe so najbolj primerni lovski psi prinašalci, ki radi dela v skupini. V glavnem imamo pse pasme labradorec, od črnega in rjavega do belega. Enota doslej še ni imela dela z reševanjem, sodelovala pa je že z Gorsko reševalno službo pri iskanju pogrešanih planincev. Da bi bila za take naloge pripravljena, je nujno stalno usposabljanje.«

Vaje delajo mojstre

Enota se sestaja na vajah dva-krat na teden; ob torkih se zberejo člani iz bližine, ob sobotah pa predvsem bolj oddaljeni člani. Urjenje poteka po določenem načrtu, ki obsegata premagovanje ovir, iskanje v zaprtih prostorih, iskanje zasutih ljudi z raznimi materiali, iskanje človeka v gozdu in podobno. Iskanja, ki je za psa lažja naloga, se žival uči najprej na lastniku in šele potem na tuji osebi. Pri tej nalogi ga vodnik spodbuja z ukazom »ISČI«, po opravljeni nalogi pa ga mora nagraditi s pohvalno besedo in kretnjo ter s sladkorčkom ali keksom. Dobri pes se nauči raznih iskalnih nalog v enem letu dni, sicer pa velja pravilo, mi je všeč.«

Psica Julija poišče Hermana Mubija v še tako skritem kotičku Foto: S. Saje

mora biti hoji po ozki gredi, preskakovati nižjih in višjih ovir, vzpenjanju po lestvi v višino in počasnemu spuščanju navzdol, plazjenju skozi rove pa še marsikateri težavnji preizkušnji. Da je moč s trdnim voljo vse to dosegči v kratkem času, potruje mlada članica enote Nataša Klemenčič, ki zadovoljno pove: »Svojo psico Lipo sem hotela naučiti nečesa koristnega, kar nama je uspelo v komaj letu dni. Sedaj se pripravljava za prvi izpit, potem pa bova z urjenjem nadaljevali. Zelo rada imam labradorje, pa tudi delo v skupini mi je všeč.«

Julka Korenčan

Letos pomembne naloge

V enoti za reševanje so se našli ljubitelji psov, ki jim ni le do sprehoodov in tekanja s svojimi širinožnimi prijatelji. Radi delajo s psi, da bi jih pripravili za bolj plemenite naloge. Kot ocenjuje vodja Korenčanova, so tako v človeku kot psu neka humana nagnjenja; oba sta pripravljena veliko tvegati, kadar gre za reševanje nekoga v stiski.

Koliko so pripravljeni za take naloge, večkrat ugotavljajo na skupnih vajah reševalskih enot, ki so obenem priložnost za usklajevanje načina dela s psi in izmenjavo izkušenj. Na Gorenjskem se največkrat srečajo z enoto iz Tržiča, ki je enoti iz Naklega veliko pomagala pri začetnem delu. Stike imajo tudi s kamniškimi in domžalskimi kinologimi. Seveda je najtesnejše sodelovanje s člani matičnega društva, ki ob štabu civilne zaščite najbolj podpira razvoj enote.

»Letos se pripravljamo na pomembno naložo, ki jo bomo izvedli prvi teden junija v okviru prireditve ob kranjskem sejmu opreme in sredstev civilne zaščite,« napoveduje Julka Korenčan in dodaja: »Takrat bomo na Jezerskem izvedli 24-urno vajo v iskanju pogrešanih oseb na terenu in v ruševinah, ki se je bodo udeležili reševalci iz Italije, Avstrije, Nemčije, Švice, Tirolske in Slovenije. Z njo bomo preizkusili usposobljenost vodnikov in psov za nekatere reševalske večbine, prvič pa bomo tudi organizatorji tako velike prireditve.«

Poleg tega enota načrtuje več-dnevni jesenski tabor na Primorskem, kjer se bodo ob sodelovanju kinologov iz Ajdovščine usposabljale gorenjske enote za reševanje na neznanih terenih. Na domačem vadišču, ki so ga pred leti uredili s prostovoljnimi delom, pa namesto obnoviti nekatere polomljene naprave za urjenje psov.

● Stojan Saje

45 let kovinarstva v Železnikih

Nova galvanika v Niku

Železniki, 26. aprila - Ob 45-letnici kovinarstva v Železnikih so v tovarni Niko slovesno odprli novo galvaniko, ki je veljala dobre 5 milijonov mark. Izdelki bodo kvalitetnejši, proizvodnjo mehanizmov pa bodo z 18,6 povečali na 25 milijonov komadov letno, kar 90 odstotkov jih bodo izvozili.

Slavnostni govornik je bil Izidor Rejc, slovenski minister za industrijo, ki je pohvalil 360-članski kolektiv Niki, predvsem njegovo usmerjenost v izvoz, saj so lani na zahtevne zahodne trge prodali 46 odstotkov proizvodnje, letos pa namenijo 53 odstotkov. Hkrati je naložba odraz resnosti in odgovornosti, dejal Rejc, saj je galvanika občutljiva tehnologija in kar 30 odstotkov naložbe ima ekološki značaj. Spregovoril je tudi o aktualnih političnih razmerah in dejal, da vlada pospešeno pripravlja program osamosvojitve, upoštevajoč vse možnosti, od črnih do svetlejših, ker smo v Jugoslaviji zelo povezani, bodo vrata ostala prirpta, saj lahko ostanemo priatelji. Poteze pa moramo vleči hitro, kakor svetuje Sachs, spremeniti mišljene in se prilagoditi zahodni ekonomiji, saj nas bo svet le tako videl in opazil v vzhodni množici.

Nikovo galvaniko so slovesno odprli natančno ob 45-letnici kovinarstva v Železnikih, saj je bila 27. aprila 1946 na podobu pokojnega Nika Žumra ustanovljena proizvodna zadržka.

ga Niko, z njim pa je bilo še 15 ustanovnih članov, pet še živečih. Danes so v Železnikih tri kovinsko predelovalne tovarne: Iskra, Niko in Tehnica, vse tri uspešno poslujejo, vse tri izvajajo na zahtevne zahodne trge.

Novo galvaniko so v Niku začeli graditi konec leta 1989, predračunska vrednost naložbe je bila 36,6 milijona dinarjev oziroma 5.233 tisoč mark. Gradbeni objekt ima v naložbi 5,9-odstotni delež, oprema 82,2-odstotnega, od tega dve tretjini uvožene. Približno 30 odstotkov opreme je namenjene varovanju okolja - čistilni napravi s pripadajočo opremo. Galvanika ima zaprt sistem vode, dodajanje kemikalij je avtomatsko, namestili so tudi naprave za odsesovanje onesnaženega zraka. V naložbi imajo tuja posojila kar 44,6-odstotni delež, domača posojila 23,8-odstotnega, slovenski razvojni dinar 11,9-odstotnega in lastna sredstva 16,4-odstotnega. ● M. V., Foto: J. Cigler

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Manjše obresti, prava revalorizacija

Stanovanjska komunalna banka Ljubljana, ki ima po prevzemu hraničnih vlog propadle Komercialno hipotekarne banke svoje poslovalnice tudi na Gorenjskem, bo spremenila posojilne pogoje. Realne obresti se bodo z dosedanjih 14 odstotkov znižale na 9 odstotkov, večja pa bo pri dolgoročnih posojilih revalorizacija. Posojilojemalcu bodo lahko izbirali med dvema različicama, da mu bodo glavnico posojila revalorizirali glede na vrednost deviz (t.i. devizna klavzula) in bodo pri tem obresti še vedno 14-odstotne, ali pa bodo upoštevali mesečno inflacijo (rast maloprodajnih cen) in bodo obresti 9-odstotne. Upoštevali bodo torej, da uradni tečaj dinarja ne sledi tržni ceni, kar seveda pomeni, da revalorizacija pri odplačevanju posojil bolj realna in za odplačevalce še večje breme kot doslej. Stanovanjsko komunalna banka uvaja tudi hipotekarna posojila s 14-odstotno obrestno mero in lombardna posojila z 11-odstotno obrestno mero. Ta depozite pa bo obrestna mera še naprej 5-odstotna.

Elektrika se ne bo spet podražila

Zaradi devalvacije dinarja so se že podražila naftna goriva, vse pa kaže, da se vsaj nekaj časa elektrika še ne bo podražila, saj ni minil niti mesec dni od zadnje podražitve. V javnem podjetju Elektro-Slovenija so te dni elektrarnari in distributerji podpisali medsebojne pogodbe, vendar pa vse še niso podpisane, saj niso razčleneni odnosi z jedrsko elektrarno in pregovniki ter z velikimi porabniki elektrike, medenje sodi tudi jeseniška Železarna. Povprečna cena elektrike iz naših elektrarn je 8,30 pfeniga za kilovatno uro, najdražja je iz toplovnih elektrarn na premog. Po tej ceni pa je ni mogoč prodati v tujino, kjer jo je s kratkoročnimi pogodbami mogoč dobiti po 7 pfenigov za kilovatno uro, dražje jo je mogoč prodati le pozimi. Znižati bo torej potrebno stroške, kar vključuje tudi prezaposlenost. Avstrijski svetovalci, ki pripravljajo študijo o učinkovitosti in produktivnosti našega elektrogospodarstva, pravijo, da ima 30 odstotkov zaposlenih preveč. Direktor Elektro - Slovenije pravi, da bodo letos zaposlenost zmanjšali za 5 odstotkov, od tega dva do tri odstotke z odhodi v pokoj.

Kranj, Likozarjeva 1, ekspozitura Tržič, Cankarjeva 1

212-857

50-189

vse vaše denarne skrbi
**SLOVENSKA HRANILNICA
IN POSOJILNICA uredi**

Kranjska Sava ohranja finančno trdnost

Sava je bila le prehlajena

Dve tretjini odpisanih terjatev, ki so ob koncu lanskega leta povzročile izgubo, so zdaj že uspeli izterjati.

Kranj, 26. aprila - Kranjska Sava je lansko leto zaključila s 194 milijoni dinarjev izgube, ki predstavlja 4,9 odstotka lastnih virov v premoženju podjetja. Izgubo predstavljajo odpisane terjate, ki so jih zdaj že 60- do 70-odstotno uspeli izterjati. Sava je bila torej le prehlajena, kakor je slikovito dejal direktor računovodstva Vinko Perčič, navkljub težkim gospodarskim razmerah je uspela ohraniti finančno trdnost, ki jo je uspela ustvariti s petnajstletnim realnim bilansiranjem, tudi v časih najhujše inflacije.

Izgubo, ki so jo povzročile odpisane terjate, so likvidno ustvari pokriti z neporaobljenimi sredstvi amortizacije, lani so jo obračunali kar za 477 milijonov dinarjev in od tega približno 200 milijonov dinarjev uporabili za zagotavljanje kratkoročne likvidnosti. Zato Sava lani niti dneva ni imela blokiranih ziro račun, redno so izplačevali plače, ki so bile najvišje med kranjskimi podjetji z več kot tisoč zaposlenimi, plačali so vse prispevke in druge obveznosti. Z uporabo amortizacijskih sredstev za zagotavljanje kratkoročne likvidnosti so seveda ogrozili investicijsko dejavnost, vendar bo kot vse kuže prišlo le do zamika in je ne bo treba bistveno zmanjšati, saj so uspeli že 60- do 70-odstotno izterjati odpisane terjate, računajo, da bo vsaj 80-odstotna.

Zaradi izgube trpi ugled tovarne

Vedeli smo, da bo zaradi izgube trpel ugled Save, nismo pa pričakovali tako enostranskega in nestrokovnega komen-

Sindikat je slovenski skupščini in vladu poslal odprto pismo, v katerem zahtevajo spoštovanja splošne kolektivne pogodbe in oprostitev datatev od minimalnih plač. Javno pa sprašuje, kako so poslanci lahko plače povečali za 22 odstotkov, zakaj negospodarstvo povečuje plače, gospodarstvo pa propada.

tiranja izgube, kakor si jo je privoščila kranjska vlad v svoji analizi, so se na petkovi tiskovni konferenci jezili vodilni iz Sava in pripovedovali, da so informacije o tem še tudi v svet. V tovarni se je oglašila celo članica Sachsove komisije, je dejal direktor Viljem Žener, vendar je odšla z bistveno drugačnim mnenjem. Vinko Perčič, direktor računovodstva, je dejal, da bi morali vsi, ki ocenjujejo izgubo, pogledati kaj več kot znesek prihodka in izgube, saj je med hudo boleznjijo in prehladom velika razlika. Iz bilance premoženja je razvidno, da Sava še vedno ohranja dolgoročno finančno stabil-

Zbor največjih Elanovih upnikov

Elan bo prodan kot celota

Za pretvorbo terjatev v delnice glasovalo 66 odstotkov upnikov, stečajna ekipa jih je skušala pridobiti še več.

Polje pri Begunjah, 26. aprila - Petkovega zборa Elanovih upnikov v prostorih republiškega centra v Poljeh se je udeležilo več kot 80 največjih Elanovih upnikov, ki so se skorajdo soglasno odločili za prodajo Elana kot celote, 66 odstotkov navzočih oziroma približno 40 odstotkov vseh pa se je že strinjajo s pretvorbo terjatev v delnice.

Na zbor upnikov je bilo posebej povabljenih 89 Elanovih upnikov, ki imajo 91 odstotkov vseh terjatev, znašajo dobr 2,8 milijarde dinarjev, kar po nedavni devalvaciji predstavlja 215 milijonov mark. Zbora se je glede na terjatev udeležilo približno 60 odstotkov vseh upnikov, vsekakor pa smo v dvojni lahko opazili največje.

Poročilo je najprej podal stični upravitelj Igor Triller, ki je kot tretji po vrsti s svojo ekipo prišel v Elan 10. decembra lani, ko je bil račun blokirana v višini 1,9 milijona dinarjev, tovarna pa v razsulu, ni bilo skupne kulture podjetja, obstajalo je rivalstvo med oddelki. V štirih mesecih so uspeli oživiti proizvodnjo, prenesti poslovanje na sedem novih podjetij (hčer), ki imajo letošnjo proizvodnjo 70-odstotno pokrito z naročili, v prvih treh mesecih so ustvarila 315 tisoč mark dobička, Elan v stečaju pa je uspel za 2,1 milijona mark povečati stečajno maso. Plače so s 4.200 povečali na 12.000 dinarjev. Slovenska vlad je iz naslova kapitalizacije delovnih mest Elanu odobrila 63 milijonov dinarjev, doslej so prejeli 8 milijonov dinarjev. Analiza izdelkov je pokazala na rentabilnost enajstih, le enega se pogojno splača izdelovali.

Predsednik upniškega odbora Mario Porobia, je dejal, da so podprtli zamisel o oživitvi in preoblikovanju Elana, odbor deluje dobre tri meseca, vse odločitve izjemno ene so bile soglasne. Zdaj podpira zamisel o prodaji Elana kot pravne osebe, torej kot celote, saj sodi, da bi to dalo najboljši rezultat.

Ekonomske elaborat osnovanja novih podjetij in rentabilnosti izdelkov je nato predstavil Jože Pukl, recenzenta sta bila dr. Ivo Banič in mag. Vladimir Kopun. Dr. Banič je dejal, da je projekt uporaben za leto 1991 in 1992, ne vsebuje pa dolgoročne vizije Elana. Svetoval je prodajo Elana kot celote, saj ima predispozicije za konvergentne proizvodne programe, k čemur danes stremijo v svetu. Odsvetoval pa je likvidacijo Elana, saj bi v času, ko je Ljubljana polna praznih prostorov, težko prodali prostore v Begunjah. Zelo podobna je ocena mg. Kopuna, ki je dejal, da bi najvišjo ceno dosegli s prodajo Elana kot celote.

Ekonomski elaborat osnovanja novih podjetij in rentabilnosti izdelkov je nato predstavil Jože Pukl, recenzenta sta bila dr. Ivo Banič in mag. Vladimir Kopun. Dr. Banič je dejal, da je projekt uporaben za leto 1991 in 1992, ne vsebuje pa dolgoročne vizije Elana. Svetoval je prodajo Elana kot celote, saj ima predispozicije za konvergentne proizvodne programe, k čemur danes stremijo v svetu. Odsvetoval pa je likvidacijo Elana, saj bi v času, ko je Ljubljana polna praznih prostorov, težko prodali prostore v Begunjah. Zelo podobna je ocena mg. Kopuna, ki je dejal, da bi najvišjo ceno dosegli s prodajo Elana kot celote. Prodaja Elana s pretvorbo terjatev v delnice upnikov bo zapletena operacija, o njenih pravnih aspektih je spregovoril prof. dr. Jakša Barbic iz Zagreba. Gre za prvi takšen primer v Jugoslaviji, ki pa je pravno urešnljiv. S prodajo Elana v stečaju (matere) bi ohranili zakupne odnose z Elanovi podjetji (hčerami), upniki bi z nakupom terjatev pretvorili v delnice, ki bi predstavljale osnovni kapital, delniška družba pa ne bi odgovarjala za morebitne nove dolgove Elana. Upniki bi tako postali lastniki Elana, denarja ne bi dobili, računajo pa lahko na dividendo, še pomembnejša pa bo vrednost delniške družbe, ob poslovanju z dobičkom bi vrednost delnice

Izklicna cena Elana na licitaciji bo znana v dvajsetih dneh, ukupno se bo od 70 do 170 milijonov mark, skrajni rok za licitacijo je 15. junij. Medtem bodo verjetno stvari že bolj jasne, saj vo verjetno razrešeno tudi vprašanje hipotek.

narasla in kasneje jih seveda lahko prodajo. Za takšno rešitev pa se mora odločiti vsak upnik, če bi se strinjali vsi, bi upniki postali lastniki glede na deleže nespornih terjatev. Upniki, ki se zanje ne bodo odločili, bi bili izplačani, v njihovem deležu od vrednosti Elana, kar seveda pomeni, da bi bili lahko poplačani tudi le 5 odstotno. Možna je prodaja Elana na licitaciji ali pa s konzorcijsko pogodbo upnikov.

V razpravi so upniki načeli vprašanje hipotek, ki jih imajo nad Elanovim premoženjem predvsem bankirji. Elan jih izpodliva, v teku so tožbe, če bodo obstale, jih bo delniška družba seveda moral prevzeti. Dobili so pojasnilo, da konzorcij zdaj sestavlja 20 upnikov, odprt pa je tudi za druge, za njegovo delovanje pa bodo namenili približno 4 odstotke terjatev. Za sporne terjateve lahko rezervirajo del delnic, če jih ne bodo potrebovali, jih lahko razdeli med delničarje ali prodajo. Upnike je seveda zanimalo, kakšna bo izklicna cena na licitaciji, Igor Triller je dejal, da je Elan knjigovodsko vreden od 70 do 80 milijonov dinarjev, švicarski bankirji (Schweizerische Bankverein) pa so vrednost Elana ocenili na 170 milijonov mark, ceno pa bo glede na soglasje upnikov določil stečajni senat. Konzorcij je stečajnemu senatu že predlagal neposredno pogodbo

Ze leta 1989 je komisija začela preverjati presežke delavcev, delo je končalo novembra lani, ko je delavski svet sklenil, da je v Savi 615 delavcev preveč. Doslej se je že zmanjšalo za 184, ostaja jih torej še 431, kar je približno tretjina zaposlenih v režiji. Nekaj jih bodo prerazporedili v proizvodnjo, nekatere upokojili, preostali bodo dobiti odpravnine, zanje bo verjetno dosteni zanimanja.

27,1 milijona dolarjev, kar je za 27,4 odstotka večji kot lani v enakem razdobju in celo 3,3 odstotka nad planom. Če bo med letom tako naraščal, bo konec leta znašal 90 milijonov dolarjev, morda celo 100 milijonov dolarjev, nedvomno pa večji od uvoza. Lani ni bil, saj je izvoz znašal 84,1 milijona dolarjev, uvoz pa 89,2 milijona dolarjev.

Lani so se namreč zavestno odločili za kreditiranje domačega trga, kar je ob koncu leta povzročilo izgubo, razlog pa seveda lahko najdemo v tečaju dinarja. V letošnjem prvem četrtletju je domača prodaja podala za 20 odstotkov, povečujejo pa izvoz. Janez Bohorič, direktor novega podjetja Sava Trade, je dejal, da prodaja v Srbiji ponovno oživlja, hkrati pa se izboljšuje tudi kvaliteta prodaje. Majhen bodo odprli novo prodajno skladisce v Ljubljani, kasneje v Banjaluki, pripravljajo se na gradnjo v Splitu, sledil bo Osijek. V Trstu že posluje novo podjetje, predstavništvo odpirajo v Budimpešti, svojega agenta imajo v Kanadi, jeseni bodo predstavništvo odprli v Nemčiji, skratka vztrajno širijo domačo prodajno mrežo in izvajajo le v države EGS, temveč tudi v ZDA, Kanado, na Madžarsko. ● M. Volčjak

Za prodajo Elana kot celote je glasovalo 96,1 navzočih upnikov oziroma 57,53 vseh, glede na obseg terjatev seveda. Za pretvorbo terjatev v delnice je glasovalo 66 odstotkov navzočih upnikov ozirom 39,51 odstotka vseh. Igor Triller je bo tem dejal, da je to za prvo glasovanje zelo ugoden rezultat in da bodo imeli v naslednjih dneh posamične dogovore z upniki, zato pričakuje še večje soglasje in izrazil prepričanje, da bodo dosegli potrebljeno 70-odstotno soglasje vseh upnikov.

med upniki, vendar se je odločil za licitacijo, poprej pa želi imeti strokovno oceno. ● M. Volčjak

Club GAULOISES BLONDES
Kranj (v Hotelu Creina)
tel. 064/213-650

VIDEO NOČ
direktni TV prenos
GOSTI VEČERA:
Don Menton Band
Vocal Art
Vještice
Ritmoloči
Club je odprt vsak dan od 21. - 03. ure nedelja in ponedeljek zapisno

Bojan Štih

Kratke in izmišljene zgodbe iz let 1941 - 1945

LII

Zapis v nekem partizanskem dnevniku: »Zdaj mislimo o sebi najbolje in najlepše. Tako kako bo čez petdeset let? Ali bodo naša dobra dela in hudi grehi pravčno ovrednoteni? Bojim se, da bodo čez pol stoletja govorili in pisali o nas, da smo bili le prosovjetki idealisti, ubijalci in konspiratorji, pa še tatovi. Vidim daleč naprej, ker poznam zgodovino. Brskali bodo po naših napakah, ki jih je velika. Je že tako, francosko revolucijo je ukrotil Napoleon, o Cromwellu pa tako ali tako vsi mislimo, da je vodil fanatike in prestopnike. Kaj je mislil Trocki o Stalinu, vemo, kaj pišejo razočarani revolucionarji o Lenini in boljševikih, je tudi znano. Ko je revolucija v zenitu, se rodi njen mit, ko se revolucija izgubi v zgodovini, se razkrije njen dvojni protislovni obraz. Ampak ni zgodovinskega dogodka, ki ne bi bil ali ne bi poznal človeške stiske. V teh stiskah pa človek blodi in tava, zato v imenu prihodne pravičnosti zatrepi maršalji zločin. Greh, ki je bistvo zgodovinskega procesa. Zgodovinski dogodek najprej zažari v čudoviti lepoti, potem si je s svojo novo pravico,

nato zbledi v večnem dvomu ljudi in končno uganete kot čisti nesmisel in greh. Tako bo tudi z nam. Toda tisti, ki nas zdaj ubijajo, so boljši od onih, ki nas bodo čez petdeset let secirali in žalili.

Ne pišem o politiki in njenih funkcionarjih, ki so negativno bistvo vsake revolucije, v mislih imam človeška upanja in hrepenenja! Zdaj, ko sem videl oblast na osvobojenem ozemlju, vem, da smo že poraženi zmagovalci. Lenin je bil oče oktobrske revolucije, toda obenem je bil tudi njen grabbar.« Pisec tega dnevnika je padel, njegovo pisanje pa so našli v nahrbitniku. Ko je član varnostne službe prebral dnevnik, je predlagal komisarju, da s poveljem prepove pisati dnevnike. Če pa že res kdo mora pisati dnevnik, mora vsak svoj zapis pokazati komandi in varnostni službi. Predlog je bil sprejet in povelje o načinu, kako pisati dnevnike, je bilo ustno sporočeno vsem bojevnikom enote. Šele čez sto let, ko bo že vse varno in tudi mrtvo, bodo ljudje zvedeli, kolikor partizanov je tudi po tem povelju pisalo svoje »resnične« dnevnike...

Urednikova beseda

Današnje Odprte strani so prvomajske - začenjam jih s spomini na praznovanje prvega maja v desetletjih nazaj - na vnesene besede zapisane v časopisnih uvodnikih. Sredico smo odprli okrogli mizi Gorenjskega glasa o brezposelnosti in revščini v Kranju, na zadnji strani pa objavljamo intervju z našim zunanjim ministrom dr. Dimitrijem Ruplom o osamosvajaju Slovenije.

Naslednji petek bodo izšla Snovanja.
Želimo vam lepe prvomajske praznike!

Leopoldina Bogataj

Odprte strani

ŽIVEL 1. MAJ

Nismo garači za rusko blaginjo

Hoteli so nas zaslužniji v poslušne satelite in garače za rusko blaginjo, odrekli so nam pravico, da ostanemo gospodarji svoje zemlje in svojega premoženja, hoteli so nam odjeti sadove našega nadčloveškega napora. Toda urezali so ne nad našo slovobodljubnostjo, enotnostjo in pravo socialistično zavestijo. Pozabili smo, da nismo klavrnih sateletskih osvobojenc, ampak v težki in krvavi borbi preizkušeno ljudstvo... Tako ljudstvo kot avantgarda delavskega reda. Kakor je naša Komunistična partija, nista rojena za satelite, ampak za svobodo in za neodvisnost. Cestitamo k proletarskemu prazniku in želimo mnogo uspehov pri graditvi socialistične domovine.

Gorenjski glas, leta 1952

Duh prvega maja v vse doline in vasi!

Prvi maj. Čestitajmo!
Čestitajmo vsem!

Tako kot nezadržna, dišeča in cvetoča pomlad naj duh prvega maja prodre v vse doline in vasi, naj se razlike po mestnih naseljih, naj se razbohoti po delavnicih in uradilih, v stanovanjih in vrtovih, naj dopolni aroma novega življenja ob Savi in Kokri, naj se ovije okrog škofjeloških gričev in okrog Uskovnice in Metakle.

Prvi maj!

Z uresničevanjem gesla Tovarne delavcem! se je vsebina prvega maja v celoti spremenila. Pravice in dolžnosti so na strani delavcev. Zato naj naš Prvi maj v vsemi izbojevanimi zmagači pomeni ponosni pregled prehajene poti, pregled dela in samoupravljanja, trenuten počitek, sprostitev vseh misli in težav, da se zatem znova vrnemo na delo s še večjim elanom...

Glas, leta 1961

Naj ne bo nikogar, ki prvega maja ne bi čutil...

Zene imajo glede na položaj v proizvodnji, v družini in v družbi še posebej mnogo eksplozivne snovi za razmišljanje. V čem in koliko je samoupravni socialismus izpolnil njihova pričakovanja? V čem in koliko je dovolj, da se uredi varstvo otrok, bolnikov, starejših oseb? Če pričakujemo, da bodo za to našli prostore, sredstva in strokovno usposobljene moči poslanci, odborniki in direktorji podjetij ter ustanov, se seveda predajajo lepim sanjam. Le politično prebujene ter kulturno in moralno - etično osveščene žene bodo kas problemom, ker bodo javnost sproti obveščale o stanju stvari in o možnih rešitvah... Naj ne bo nikogar med nami, ki bi 1. maja ne čutil, da nam je drag kot človek z vsem, kar je v njem neponovljivo, enkratno in vikano v zgodovino človeštva...

Glas, leta 1968

Brez strank, a svoboda posameznika

Ugled Jugoslavije je zaradi doslednosti našega ljudstva pri izgradnji lepše prihodnosti močno narasel. Kljub vsem poskusom, da se naša država osami, smo dosegli sodelovanje z naprednimi silami v svetu in z miroljubnimi državami. V mednarodnih forumih je Jugoslavija bistveno prispevala k utrjevanju miru v svetu. Naša praksa v povojnih letih je vsemu svetu dokazala, da je na svetu pot v tisto družbeno ureditev, kjer obstaja družbeno lastništvo proizvodnih sredstev, brezrazredna družba in resnična demokracija brez strank, a s toliko globljo svobodo posameznika. Ob letošnjem prvem maju lahko ugotovimo, da smo za korak, ogromen korak, bliže socializmu.

Glas Gorenjske, leta 1954

Rastle bodo nove tovarne

Naš delavski razred je z družbenim upravljanjem dobil v roke izredno moč. Pot družbenega upravljanja in samoupravljanja se je pokazala kot pravilna in je bogato obrodila. Družbeno upravljanje je postalo šola za tisoče upravljavcev - delavcev, ki sami odločajo, kaj in kako bodo delali. Istočasno se naš delavski razred zaveda, da bomo lahko še bolje živel, če bomo več in bolje proizvajali. Rastle bodo nove tovarne, nastajali bodo novi izdelki, gradili bomo še več stanovanj, izdelali še več proizvodov za široko potrošnjo, naša polja bodo bolje obdelana, bolj bodo rodovitna. Vsakomur po njegovem delu, po učinku, po storilnostih...

Glas Gorenjske, leta 1959

prevzela oblast v Sloveniji Osvobodilna fronta kot celota. Zgodovinsko gledano smo v slovenski OF vnaprej zavestno preprečili taka dogajanja, ki so jih utrpela mnoga zelo uspešna osvobodilna gibanja, da so namreč po zelo herojskem in uspešnem boju po zmagi šla narazen, se razbila v klike ter se med seboj začela tolči za oblast. Najbolj vidni primeri so v Alžiru, delno v Italiji, Franciji... Slovenski OF gre posebno mesto po originalnosti kot tudi po uspešnosti med vsemi osvobodilnimi gibanji tako v Jugoslaviji kot tudi v svetu...

Glas, leta 1971

Za razvoj samoupravnih odnosov!

Ustav se ob letošnjem prazniku pridružuje tudi razprava o osnutku zakona o združenem delu. Po sprejetju ustave je to najbolj pomemben zakonski dokument, ki pomeni nov korak naše celotne družbe pri uresničevanju izjemnega socialistično - samoupravnega sistema. O družbeni reprodukciji naj po določilih novih zakona odloča delovni človek... Slepneremu delovnemu človeku, ki mu je pri srcu vsestranski napredek in nadaljnji razvoj samoupravnih odnosov, je dana možnost za neposredno in ustvarjalno delo pri nadaljnji preobrazbi naše družbe.

Vsem delavcem in delovnim ljudem Gorenjske k delavskemu prazniku prisrčne čestitke!

Glas, leta 1976

Po Titovi poti

Za nas in za vse miroljubne ljudi sveta po Titovi poti, poti bratstva, enakosti, medsebojnega tovarištva in spoštovanja, po poti, ki pa ni brez ovir in sovražnih namer. Vsako naklepno dejanje, usmerjeno v rušenje dela in sadow misli in rok, idejnih ciljev in vseh dosežkov nasploh, moramo v kali zatreći in uničiti. Vse preveč je bilo krvi in solz, trpljenja in tlačenja človeškega dostojanstva, vse preveč horb in bitk, da bi najbolj dragocene vrednote, ki jih danes uživa delovni človek, poteptali... Delavci živijo v svobodni, demokratični, samoupravni in socialistični družavi... Praznik dela je praznik nas vseh, naprednih in dobromisličnih...

Glas, leta 1981

Delu čast in oblast

Željni smo smeli in praktičnih korakov v prihodnosti, vendar ne kratkovidnih in kratkega trajanja brez učinkov, temveč korakov, ki bodo vsebovali razumevanje razvojnih zakonitosti. Otresti se moramo vnaprejnjega prepričanja, da je delavec samo tisti za strojem, v modernem kombinezonu, sodelavec v beli halji pa je manj vreden, manj koristen, skratka človek, ki troši za strojem ustvarjeni dohodek. Takšno pojmovanje je eden najhujših napadov na naš razvoj in na našo prihodnost, katere cilj je delavski razred... Samoupravljanje delavca in njegova glavna beseda pri ustvarjanju in delitvi rezultatov dela, to je odločitev delavca, vsestransko in objektivno seznanjenega s položajem in možnimi najboljšimi rešitvami. Samo s spremenjenim odnosom do naše sedanosti in prihodnosti lahko vrnemo sijaj tolikokrat zapisanemu in izgovorjenemu geslu: delu čast in oblast!

Gorenjski glas, leta 1986

OF gre posebno mesto...

Poleg ustanovitve OF imamo še en važen mehnik v našem osvobodilnem boju; to je tako imenovana dolomitska izjava, v kateri so se osnovne skupine sporazumele o popolnoma enotni, ne več delno koalični organizaciji OF. S tem je bila vnaprej onemogočena možnost cepljenja slovenskih osvobodilnih sil, tako da je v skladu s temeljnimi točkami OF po osvoboditvi lahko

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

OKROGLA MIZA GORENJSKEGA GLASA: Kranj še ni mesto brezposelnosti in revščine

Filozofija dela bo morala zamenjati filozofijo čakanja na pomoč države

Kranjska občina ima 73.000 prebivalcev, zaposlenih je 34.000, brezposelnih 3100, kar je 9,1 odstotka zaposlenih, oziroma 4,2 odstotka vseh prebivalcev Kranja. Zaposlenost je začela upadati v obdobju 85-89, lani pa se je število brezposelnih povečalo za skoraj 2000, napovedi pa pravijo, da bo konec tega leta v Kranju 10 do 12 tisoč brezposelnih, če se stvari ne bodo obrnile na bolje. Ob množični brezposelnosti bi se poglobila tudi socialna stiska, ki je zdaj v industrijskem središču Gorenjske še ne pozna veliko ljudi. Kaj storiti, da Kranj ne postane mesto brezposelnosti in revščine, kakor smo hipotetično postavili za naslov druge javne okrogle mize Gorenjskega glasa, na kateri so sodelovali: JOŽICA PUHAR, ministrica za delo, VLADIMIR MOHORIČ, predsednik kranjske vlade, SLAVKO KALAN, direktor kranjskega zavoda za zaposlovanje, RADO PAVLIN, direktor Centra za socialno delo Kranj, MILAN HODOBIVNIK in ANKA RUPNIK; direktor in socialna delavka iz Tekstilindusa. Udeležilo se je tudi nepričakovano veliko poslušalcev, saj mnogo ljudi živi v negotovosti za-jutri.

Rdeča nit - Tekstilindus

Nič čudnega, da je mnogim razpravam in vprašanjem za okroglo mizo za iztočnico služil Tekstilindus. Tovarna je ta čas v Kranju na najhlejših nogah, socialni položaj njihovih delavcev pa obopen. Zato smo k besedi povabili tudi dva njihova človeka.

Direktor Milan HODOBIVNIK je govoril o težkem stanju v tekstilni industriji, ki je docela podkapitalizirana, vendar verjame v njen rešitev, saj ima Tekstilindus priznano blagovno znamko, priznan je v Evropi in Ameriki, torej ima prihodnost. V tovarni je 1700 delovnih mest; kolikor bi jih mogli, bi jih ohranili. Podjetje, ki mu manjka zlasti sposobnih strokovnjakov, bi se rešilo, če bi pomagala tudi država. Za primer je navedel mariborsko Metalno, ki jo rešujejo tudi z občinskim in republiškim

sredstvi. Anka RUPNIK pa je orisala zlasti življenske stiske Tekstilindusovih ljudi. Okoli 900 jih že prejema zjamčeni dohodek 2.830 dinarjev, nekateri od teh pa dajo tudi do 1.500 dinarjev mesečno za prevoze na delo. Podjetje je moralno nekaterim izplačati celo razliko do zjamčenega OD od 500 do 1.500 din, ker zaradi razli-

čnih vzrokov (bolniški stalež ali drugo) niso dosegli 2.830 din. Februarja je bilo v Tekstilindusu zaposlenih 1690 delavcev, marca so to število znižali na 1650. Od 700 do 985 delavcev je potrebnih širše družbene pomoči, saj z zajamčeno plačo ne morejo pokriti stroškov. Med ogrožene kategorije sodijo tisti, kjer sta oba zakonca zaposlena v Tekstilindusu, samohranilci, družine s tremi ali več otroki, tudi če je partner zaposlen v drugem podjetju. Družine rešujejo v sodelovanju s centrom za socialno delo, izplačujejo denarne pomoči otrokom, ki so bile mnogim delavcem premostitveni dohodek do izplačila OD. 403 družine prejema otroški dodatek za 706 otrok, vsi zaposleni v Tekstilindusu pa imajo 1475 otrok. Vrh vsega je okrnjen tudi skupni socialni standard tamkajšnjih delavcev, saj ne morejo več zagotavljati klimatskih zdravljenj, zaprli so tovarniško ambulanto, več let pa tudi ne rešujejo stanovanjskih vprašanj. Delavce je zlasti strah brezihodne situacije in zato hočejo vedeti, čigavi bodo.

O Tekstilindusovi agoniji je govoril tamkajšnji sindikalist Marjan Ojsteršek, ki je predlagal, da bi tovarno reševali kot delajo Italijani in Francuzi, ki v krizi odpišejo dolgove in država vloži v ozdravitev. Brez zagotovila, da jih bodo skušali rešiti, zdaj delavci nočajo pognati strojev. Prizadeto je Tekstilindusovo stisko komentiral nekdanji delavec in sedanji Sivi panter Jože Potrebuješ. Dejal je, da je bila njega dni tekstilna industrija v Kranju nosilna in tako uspešna, da je lahko vlagala v infrastrukturo (v most čez Kokro je menda 1961. leta vložila 80 milijonov dinarjev), zdaj pa je od vseh pozbujena. Kdaj Tekstilindus lahko pričakuje rešitev? Direktor Milan Hudobivnik preobrat na bolje obeta šele na jesen, saj poletni meseci niso najboljši za prodajo. 70 odstotkov Tekstilindusove proizvodnje gre na zahodno tržišče, to je 500 tisoč metrov tkanine, kar bo prineslo 2,2 milijona nemških mark, za domači trg pa imajo plan 400 tisoč metrov in 32 milijonov dinarjev priliva. Če bo plan uresničen, bodo lahko povečali plače do 50 odstotkov.

Tekstilindus v sedanjem obsegu ne bo mogel obstati, razen zmanjševanja števila zaposlenih bi ga rešil tudi velik kapital, pa seveda sposobni

nja, kar trenutno dela tudi izvršni svet v sodelovanju z zavodom za zaposlovanje.

V Tekstilindusu ni niti plač, sočasno pa si lahko v državnih organih in družbenih ustanovah delijo visoke regrese, je govornike za okroglo mizo izval Peter Katrašnik. Dobil je odgovor, da so plače za Tekstilindus došlej ves čas zagotavljeni, deloma občina deloma sekretariat za delo. Tudi regres za lansko leto so zagotovili iz občinskih sredstev in verjetno bo tudi letos tako, če ne bo že stečaja in prenehanja delovnih razmerij. O regresih proračunskih uporabnikov pa Mohorič ni vedel točnega podatka, menda pa so si nekateri izplačali še enkrat višje kot občina.

Socialnega programa še ni

Socialnega programa v Kranju še ni izdelanega, je pa v pripravi, je na naše vprašanje odgovoril Vladimir Mohorič.

Ne glede na to pa problem Tekstilindusa rešujejo kot prvenstveno nalogu. Vodstvo pripravlja načrt nove tovarne. Kaže, da je na temeljih nekdanje Tiskanine moč zagotoviti proizvodnjo za kakih 200 ali 300 delavcev, za Intex pa bi bilo pametno razmišljati o združitvi tega dela tovarne s kako drugo tekstilno tovarno. Realno bi se dalo rešiti največ 700 do 800 zaposlenih v Tekstilindusu, za ostale pa pride v poštov mehanizem, ki ga naša družba predvideva za nezaposlene: odpravnina, nadomestila, zavod za zaposlovanje. Treba je tudi delati na ustanavljanju novih podjetij, tisti z odpravninami pa naj bi vložili v novo proizvodnjo. Kranj je potreben novih programov, pospeševati kaže drobno industrijo, mala podjetja in delati na programu samozaposlova-

Stečajev se je treba ogibati

Pogovor o Tekstilindusu je nanasel tudi na stečaj, ki se ga mnoge propadle firme poslužujejo kot rešilne bilke. Stečaj je po naši zakonodaji pot k likvidaciji programa firme, je dejala Jožica Puhar. Med ljudmi pa se je razširila teza, da je dobro iti v stečaj, ker bi delavce prevzela na pleča država. Dokler je družba še dovolj produktivna in lahko zagotavlja sredstva za socialno varnost, ni sporna. Ce pa bi se tako filozofija razširila, z njo pa stečaji, potem ne bi bilo več ekonomskega potenciala za socialno podpiranje. Ljudje naj bodo usmerjeni k temu, da je treba čim več delati in ustvarjati, ne pa izbrati varnega zavetja države, pokoj ali brezposelnost. Tudi tovarne, ki so se odločile za stečaj, so uvidele, da ta postopek spontano sproži nekatere nepričakovane učinke: sesuje se trg, ni mogoče dose-

či izterjav, dobaviteli neha dojavljati, zato je stečaj res skrajno sredstvo.

O stečaju, oziroma prisilni poravnavi, ob kateri je bilo v Iskri RTC ob delo dve tretjini delavcev, je govoril Marjan Koren. Med drugim je ugotovil tudi, da je stečajni zakon krivičen do delavcev, saj ob razsulu podjetja ostanejo brez pravic do deleža firme (odpravnina), medtem ko jih tehnološkim presežkom pripada vsaj nekaj. Vladimir Mohorič je poudaril, da je osnovna intencija stečajnega zakona poplačanje upnikov in ne socialni zakon, zato tako kruto ravna z delavci podjetij v stečaju. Zato se je

Občina menda nima nobenih pooblastil v gospodarstvu, republika se ukvarja le s sistemom, bodočo ureditvijo, osamosvojitvijo, vse urejajo federalni zakoni, torej se z aktualimi problemi gospodarstva ne ukvarja nihče.

Ministrice je odgovorila, da je cilj gospodarstva ustvarjanje dobička, produkcija in plasiranje na trg; funkcija države pa ustvarjati pogoje in zakonsko regulirati, da se takška funkcija lahko odvija, hkrati pa država opravlja tudi svojo socialno funkcijo. »To je čist koncept, kjer naj vsak odigra svojo vlogo. Ker pa smo v prehodni fazi, da moramo oživeti tržno ekonomijo, da še ni lastnine, da imamo večino proizvodnje še vedno v družbeni lastnini in se še ukvarjamo s procesi lastninjenja, se ne moremo to držati vsak svoje vloge. Ukvarjamo se tudi s konkretnimi problemi gospodarstva, posameznih panog, položajem dejavnosti, celo organizacij. Veliko energije je vloženo v osamosvajanje, zato smo v marsičemu malo krate

Slavko Kalan:

S šolanimi ljudmi do prestrukturiranja

»Za Kranj še ne velja parola "mesto brezposelnosti in revščine", bi pa kazalo kaj storiti, da do tega ne pride. Problem zaposlovanja je čutiti zlasti pri mladih, ki prihajajo iz šol, zanje bo treba najti delovna mesta. V šolskem letu 90/91 se je v 1. letnici srednjih šol vpisalo 71 odstotkov generacije, delez vpisanih v štiriletnje programe je višji od regijskega povprečja. v Kranju je letos tudi 115 študentov več kot lani. Vse to pomeni, da moramo računati s potencialom prihajajočega znanja. Sodeč po podatkih bo tako tudi v prihodnjem letu.

Na ta način se bo izboljšala kadrovska struktura v Kranju, kar pomeni, da bomo s šolanimi kadri lahko prestrukturirali gospodarstvo. Mlada generacija razume trenutne težave gospodarstva in se ne gre več šolat v klasične poklice (kovinarji, električarji), pač pa prevladujejo poklici, za katere prej ni bilo razumevanja, za gostinstvo in turizem. Tu je še podatek o štipendijah: od bogatih let, ko smo imeli na leto več kot 1000 kadrovskih štipendij, jih je zdaj razpisanih le še 133, to pa pomeni velik pritisk na štipendije iz združenih sredstev. Število teh se je povečalo na bližu 1700. Hude gospodarske razmere in težave pri štipendiraju lahko sprožajo dvom, ali bodo naši starši sploh še sposobni šolati svoje otroke. Zato še enkrat: strah pred brezposelnostjo in revščino nas mora v Kranju združiti in s skupnimi naporji moramo iskati nova delovna mesta, za generacijo, ki prihaja in ki trenutno išče zaposlitev.«

treba stečajev ogibati. Naš stečajni zakon je narejen po avstrijskem vzoru, ki predvideva poravnavo upnikom in skrbni, da je na trgu delovne sile tudi vedno dovolj ponudbe, kar omogoča nove zaposlitve. Pri nas slednjega ni, zato ima stečajni zakon tako negativne posledice. Peter Katrašnik je z govornikoma polemiziral o tem, ali ni stečaj tudi sanacija, saj se tedaj menjata programi in nesporobno vodstvo. Jožica Puhar je temu deloma pritrnila, kar zadeva programsko prestrukturiranje, dodala pa, da je treba stremeti k ohranitvi zdravih programov, ne pa k razprodaji.

Čigavo je razsuto gospodarstvo

Edo Resman je predstavnik občinske in republike vlade skušal izvzeti k odgovoru, ali se vlada ukvarja zgoj s sistemskimi zakoni ali tudi s krutim dejstvom, da se vsi industrijski centri podirajo.

ki. Ni pa finančnih možnosti, da bi se lahko kadrovska bolj okrepili in učinkoviteje delovali.« Podoben odgovor je dal tudi Vladimir Mohorič, če da izvršni svet ni generalna direkcija kranjske industrije, ki bi jo moral operativno voditi in ji določati programe. To postavlja gospodarstvo samo.

Za mlade zaposlitev in ne socialna podpora

12 tisoč nezaposlenih končata 1991 je naboj črna varianta, ki se lahko zgodi Kranju, po razlagi Slavka Kalana pa je realno pričakovati pol manjšo številko. Vendar tudi take napovedi terjajo razvojno strategijo. Je ta res v danes industrijskem Kranju res v drobnem podjetništvu, kjer niti miselnost niti prostorske možnosti niti razpoložljivi kapital temu niso naklonjeni?

GOORENSKI GLAS

GOORENSKI GLAS

TOREK, 30. APRILA 1991

Urednica priloge: Darinka Sedej; sporedi Leja Colnar;
oblikovanje Igor Pokorn; lektorica Marjeta Vozlič

Srečanje pihalnih orkestrov v Fiumicella

Pred kratkim je Pihalni orkester občine Kranj z dirigentom Brankom Markičem igral na 15. srečanju s Pihalnim orkestrom Tita Michelas iz Fiumicella v Furlaniji, ki ga vodi Gino Comisso. Obenem pa je bilo to drugo srečanje trojnega sodelovanja tudi s pihalnim orkestrom iz Železne Kaple Vellachaler Trachtenkapelle pod vodstvom Vladimira Kordescha, za katero so se dogovorili lani in je bilo prvo že v Kranju. To sodelovanje pa je potekalo tudi že drugo leto v okviru skupnosti Alpe Jadran (v Italiji prvič). Idejo o uvrsttvitvi kulturnih sodelovanj v program AJ, ki se je porodila na pevskem srečanju v italijanskem Tržiču (Monfalcone), smo uspeli realizirati prav na kranjskem ZKO, saj smo po dolgotrajnih vlogah in osebnih razgovorih uspeli prepričati mednarodno komisijo skupnosti o pomembnosti kulturnih sodelovanj, ki kot je znano, vedno orjejo ledino in odpriajo možnosti sodelovanja tudi drugim področjem. Tako trenutno pod okriljem skupnosti sodeluje 11 pevskih zborov in trije pihalni orkestri - iz Kranja so trije zbori in orkester; verjetno pa se bo sodelovanje razširilo tudi na folklorno in druga področja.

Po uradnem sprejemu župana občine, ogledu Ogleja, je bil svečan koncert vseh orkestrov v občinski dvorani ob 16. uri. Koncert je izvenel na visoki poustvarjalni ravni pred navdušenim občinstvom. Programska odlika, ki jo je predstavil naš orkester, so bile skladbe naših avtorjev, torej naše ustvarjalnosti, ki se uspešno uveljavlja tudi v tujini, tudi s pomočjo takih sodelovanj. Sledili so nagovori predstavnikov občin; v imenu Kranja je srečanje pozdravil predsednik IS Občine Kranj Vladimir Mohorič. Po izmenjavi daril je srečanje zaključilo s skupno zaigrano Avsenikovo Ostanimo prijatelji.

Pri realizaciji srečanja je tudi tokrat pomagalo podjetje Živila Kranj.

Mihail Plajbes

Lepo vreme za praznike

Za sredo, 1. maja, prakta napoveduje jasno vreme, za četrtek, 2. maja, stanovitno, za petek, 3. maja, toplo, za soboto, 4. maja, stanovitno, za nedeljo, 5. maja, jasno, za ponedeljek, 6. maja, veter, za torek, 7. maja, zadnji krajec, za sredo, 8. maja, dež, za četrtek, 9. maja, dež in za petek, 10. maja, meglo.

Lunine mene

Ker se Luna spremeni v torek, 7. maja, ko bo zadnji krajec ob 01. uri in 46 minut, bo po Herschlovem vremenskem ključu vreme lepo!

Koledar imen

Sreda, 1. maja: Iztok, Jože, Maja, Greta
 Četrtek, 2. maja: Živa, Bor, Borko, Ati
 Petek, 3. maja: Aleksander, Milica, Filip, Jakob
 Sobota, 4. maja: Florijan, Cvetko, Moni, Žan
 Nedelja, 5. maja: Anže, Juta, Judita, Miran
 Ponедeljek, 6. maja: Domen, Manja, Manca, Jan
 Torek, 7. maja: Gizela, Aldo, Dunja, Stanko
 Sreda, 8. maja: Mihel, Željko, Bono, Viktor
 Četrtek, 9. maja: Gregor, Irma, Kek, Kekc
 Petek, 10. maja: Nino, Antonin, Iza, Januš...

POSOJILNICA - BANKA
ZILA BELJAK / VILLACH

Beljak / Villach, Kaiser Josef Platz 6, Tel 9943-4242-27377
 Brnca / Hart, vznoski Korenskega sedja - ob glavni cesti
 (odprt tudi ob sobotah!!!)
 Ziljska Bistrica / Feistritz Gail

★ VISOKE OBRESTI ZA VLOGE ★ BANČNA TAJNOST ★
 ★ UGODNA MENJAVA ★ SLOVENSKA POSTREŽBA ★

V naši nagradni igri, igri presenečenja, smo minuli vikend na letališču v Lescah z aero taksijem peljali naša dva nagrajenca. Na sliki: družina Šumec s pilotom Alpskega letalskega centra Lesce. - Foto: D. Sedej

Prvi koraki zdraviliškega turizma - V depandansi hotela Jelovica, v Bogatinu na Bledu, so se z otvoritvijo centra za kontaktne leče začeli prvi obetajoči koraki na poti k uveljavljanju zdraviliškega turizma na Bledu. Center so ustanovili v sodelovanju s hotelom Jelovica in gospo Jano Krnaič - Premrou, ki ima podoben center že v Torinu. V centru imajo naj sodobnejše aparature za merjenje dioptrijskega centra. Center bo vodila znana okulistka Marija Zupan iz Ljubljane, prvih deset pacientov pa bo dobilo kontaktne leče zastonj. Ustanovitelji upajo, da so to zameniti novega podjetja...

**TRGOVINA
 UGODNIH NAKUPOV**

ŠPAROVEC

SPAR MARKET

STRUGA - STRAU

Tel.: 9943-4227-2349

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 TV mozaik
9.00 Klub Klobuk
10.05 Kraljica na zrnu graha, ameriški mladiški film
10.55 Velik zasuk, ponovitev franco-ske nadaljevanke
13.30 Video strani
13.40 Dan zemlje, ameriški film
15.20 Sova, ponovitev
16.50 EP Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 TV mozaiček: Tednik, ponovitev
18.05 EP Video strani
18.10 Spored za otroke in mlade
18.10 Zgodbe o Poluhcu: Kako je Poluhec odšel v beli svet, lutkovna igrica
18.25 Hči morskih valov, norveška nadaljevanka
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Izgubljeni svetovi, izginula življenja, angleška poljudno-znanstvena oddaja
21.05 Heroji, avstralska nadaljevanka
21.55 EP Video strani
22.00 TV dnevnik
22.20 Sova
Dragi John, ameriška nanizanka
Modri ovratnik, ameriški film
0.35 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

15.30 SP v hokeju na ledu skupine A: 3 - 1, posnetek iz Turkuja
17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio Maribor: Tele M
19.00 Videomeh, ponovitev
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Oči kritike
21.10 Koncert simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije, posnetek iz Cankarjevega doma
21.50 Videonoč
1.50 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVATSKA

9.15 Poročila
9.20 TV koledar
9.30 Živeti kakor vsi normalni ljudje, dokumentarna serija za otroke
10.00 Solski program: Edukon, kontaktna oddaja
12.00 Poročila
12.10 Video strani
12.20 Staro za novo
16.30 Video strani
16.45 Poročila
16.50 TV koledar
17.00 Pogовори о зnanosti
17.30 Živeti kakor vsi normalni ljudje, dokumentarna serija za mlade
18.00 Hrvatska danes
18.45 Nora hiša, ameriška nanizanka
19.10 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Dvojnica, nemški film
21.35 Duoprijava, talk show
22.25 TV dnevnik
22.45 Slike casca
23.45 Yutel
0.45 Videonoč, vključitev
1.50 Poročila

TV HRVATSKA 2

16.05 Video strani
16.10 Dober dan
Spregladili ste - poglejte
16.30 Splošna praksa, ponovitev avstralske nanizanke
17.10 Kvizekzeka, ponovitev
18.35 Twin Peaks
19.20 Dober večer
19.30 Glasbeni vsakdan
20.00 Risanka
20.10 Zgoda za lahko noč
20.25 Pakistan - dežela in ljudje, potopisna serija
20.55 Nostalgija
21.35 Alf
22.05 Ljubim show
23.05 Poročila
23.25 Neučakana pištola, ameriška nanizanka

TV KOPER

16.00 Športne oddaje
18.30 Program v slovenskem jeziku
18.45 Odprta meja
19.00 TV dnevnik
19.30 Čarobna svetilka, otroški program
G. T., risana serija
Dober dan, Chuk, risana serija
20.10 Rojeni za življenje, dokumentarna oddaja
21.30 Leteči zdravnik
22.20 TV dnevnik
22.30 Športna rubrika

TV AVSTRIJA 1

9.00 Jutranji program: Čas v sliki
9.05 Družinske vezi
9.30 Ruščina
10.00 Sloška TV
10.30 Indiskretno, ponovitev ameriškega filma
12.10 Fred Bassett, risanka
13.00 Čas v sliki
13.10 Mi, ponovitev
13.35 Roseanne, serija
14.00 Liebling Kreuzberg, Male ribe
14.45 Mojstri jutišnjega dne
15.00 Otroški program
15.05 Ostržek
15.30 Am, dam, des
15.55 Zeleni pašnik
16.10 Dusty, avstralska serija
16.35 Mozartov kviz
17.00 Mini čas v sliki
18.00 Čas v sliki
18.05 Mi
18.30 Baywatch, Morski psi
19.22 Znanje danes
19.30 Čas v sliki
19.53 Vreme
20.00 Šport
20.15 XY - nerešeno, policija prosi za pomoč
21.15 Znane osebnosti kuhači
21.25 Pogledi s strani
21.35 Rocky II, ameriški film
22.25 Šport
23.50 XY - nerešeno, odmevi gledalcev
0.00 Obmejna patrulja, ameriški film
1.45 Čas v sliki

TV AVSTRIJA 2

8.30 Blagoslov za kardinala Mindszentyja
9.30 Pannonia Sacra - sveta Madžarska, portret kardinala Pálhoja krste kardinala Mindszentyja na mejnem prehodu Kelsdorf
16.05 Venerin dotik, ameriški film

17.30 Upanje za umirajočo kulturo
18.00 Družinske vezi, serija
18.30 Milijonsko kolo, nagradna igra
19.00 Lokalni program
19.30 Čas v sliki
20.00 Kultura
20.15 Prodani in izdani, Kurdi med velesilami
21.00 Znanost
21.15 Šiling
22.00 Čas v sliki
22.30 Dame Edna Megastar, Najbolj nori show na svetu
23.15 Spitting image, ameriški film
1.45 Čas v sliki

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

4.30-8.00 Jutranji program - glasba -
9.05 Glasbeni matineja - 11.05 Petkovovo srečanje + glasba - 12.00 Poročila - na današnji dan - 15.30 Dogodki in odmevi - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Studio ob 17.00 in glasba - 18.05 Vodomet melodij - 19.00 Radijski dnevnik - 19.45 Z zabavnimi ansamblji - 20.30-23.00 Slovencem po svetu - 23.05 Literarni nočturno - Vladislav Stres: Izgon iz raja - 23.15-4.30 Nočni program - glasba

1. RADIO ŽIRI

16.00 - Napoved programa - EPP - obvestila - 17.00 - Pustolovščina - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO TRIGLAV JESENICE

ODDAJNIKI RADIA TRIGLAV
BRVOGI JESENICE
BLEJSKA DOBRAVA
ŠPANOV VRH
VOGEL

FREKVENCE:

96.8 Mhz.
89.8 Mhz
96.0 Mhz
87.7 Mhz
101.1 Mhz
Gornjesavska dolina
mesto Jesenice
Radovljica, ostanata Gorenjska
Jesenice, Radovljica, Gorenjska
Bohinj

KINO

SLOVENIJA 1 SOVA

DRAGI JOHN

John, ki je stricu Jacku na smrtni postelji obljubil, da bo po njegovi smrti skrbel za tetovo Emma, se znajde pred težko nalogo. Izpolniti mora obljubo, obenem pa ne sme dopustiti, da bi teta spremnila njegovo življenje. Svetuje ji, naj se pridruži kakšni skupini... teta Emma nasvet upošteva in pride v Klub osamljenih src. Čeprav John ne misli ravno na to skupino! Članom se osamljena vdova, ki ima težave s srcem, sicer smili. To pa ne pomeni, da so pripravljeni prenašati njen uka-zovanje.

11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 13.00 - Opoldanski poročevalci - prenos Radio Slovenija - 14.30 - Domače novice 1 - 15.00 - Petkov ocvirek - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.00 - Cestitke poslušalcev in EP - 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radia BBC - 18.59 - Odpo-ved pred programa

RTL PLUS

6.00 Halo Evropa, jutranji program
9.20 Zrahljani živci, ameriška krimi komedija
11.10 Ponovitve: Tvegan
11.35 Nakupovalni magazin 12.00 Cena je vroča 12.35 Policijsko poročilo
13.00 Poročila 13.10 Hammer 13.35 Kalifornijski klan 14.24 Springfieldova zdoba 15.10 Divja Roža 15.25 Poročila 15.55 Domače melodije 16.45 Tvegan 17.10 Cena je vroča 17.45 Sternaler, filmski kviz 17.55 Poročila 18.00 Ženska za šest milijonov dolarjev, akcijska serija 18.45 Poročila 19.15 Nazaj v preteklost, ameriška serija 20.10 Loto 20.15 Grad ob Vrbškem jezeru, nemška serija 21.15 Grad ob Worthseeju, nemška serija 22.15 Lov za krili na Kilimandžaru, nemška erotična komedija 23.45 Poročila 23.55 Tutti-frutti, kviz s sláčenjem 0.55 Rokoborec, ameriška komedija 2.30 Najemnika, ameriški pu-stolovski film 3.55 Formula ena

EUROSPORT

6.00 Poslovna poročila 7.00 DJ Kat Show, za otroke 8.30 Evrobika 9.00 SP v hokeju v Turku, finale, ponovitev 11.30 Evrobika, ponovitev 12.00 Tenis, v živo, mednarodno prvenstvo Madrida, četrtnačje 16.00 SP v hokeju v Turku, finale 18.00 Festival borilnih športov, ponovitev 18.30 Worlds Sports Special 19.00 Ameriški nogomet, svetovna liga 19.30 Eurosport - poročila

3. maja

S tehologijo upravljalata dve vrsti ljudi: tisti, ki dojemajo, s čim ne upravlajo in tisti, ki upravlajo, česar ne dojemajo...

CENTER amer. akcij. krim. film ROOKIE - ULIČNI POLICAJ ob 16., 18. in 20. uri **STORŽIČ** amer. akcij. film RAMBO III. ob 18. in 20. uri **ŽELEZAR** amer. kom. BRUC (FRESHMAN) ob 18. in 20. uri **KOMENDA** amer. akcij. vojni film NAVY SEALS - OKRELI SPECIALISTI ob 20. uri **LAZE** amer. film POD KLJUČEM ob 19. uri **ČEŠNJIČA** amer. akcij. kom. NEKONTROLIRANE PIŠTOLE ob 20. uri **ŽELEZNIKI** amer. akcij. kom. NEKONTROLIRANE PIŠTOLE ob 20. uri **DNEVI GRMENJA** ob 19. uri **ŠKOFJA LOKA** amer. horror PETEK 13. - VII. del ob 18. in 20. uri **RADOVLJICA** hongkon. karate film **ŽIVLJENJE NINJE** ob 20. uri, amer. zab. film **ZLOČINI IN PREKRŠKI** ob 20. uri

Šolski razglednici

Otroci v šoli počnejo še marsikaj drugega, bolj zanimivega, kot je pisanje nalog in guljenje iz knjig. V objektiv smo ujeli delček tega drugega.

V radovljški osnovni šoli A. T. Linharta smo zmotili deklice iz tretjega in četrtega razreda, ki so pridno vadile za nastop na kranjskem srečanju plesnih skupin. Imenujejo se Rock deklice, vodi jih mentorica Maruša Rovanšek, plešejo pa, kot pove že ime, rock. Nastopile so že v vseh podružničnih šolah, na Dovjem, povsod pa jim tako mladi kot starejši veliko ploskajo.

Za spodnjem posnetku pa so četrtošolci z Orehek pri Kranju. Toliko starega papirja seveda niso zbrali sami, pomagali so jim tudi mlajši vrstniki, kot "glavnim" v šoli pa jim je vendarle pripadla čast, da so smeli papir nagrmaditi v kontejner. ●
Foto: H. J.

Moj dežnik

Za rojstni dan sem dobila lep, pisan dežnik. Bila sem ga zelo vesela. Bil je lep sončen dan, jaz pa sem si želela dežja. Zvečer sem dežnik vzela s seboj in posteljo. Sredi noči sem zaslišala glas: "Greva ven, Barbara!" Pogledala sem in videla, kako se mi dežnik smeji. Dežnik se je odpel in zletel proti oknu. Prijela sem se ga in poletela sva v temno noč. Močan veter naju je nosil in gledala sva lučke ter temna drevesa. Oba sva se smejal. Spomnilasem se na mamico in prosila dežnik, naj me pelje nazaj. Obrnila se in pristala v moji sobici. Skobacala sva se pod toplo odejo in zaspala. Zjutraj, ko sem se zbudila, sem najprej pogledala skozi okno. Deževalo je. Vesela sem vzela dežnik in odšla v šolo.

Barbara Kosmač, 2. a r. OŠ Petra Kavčiča, Škofja Loka

Če problem zahteva mnogo sestankov, postanejo sestanki pomembnejši od problema...
Zakonitost sestankovanja

V beli pasti

Petošolci smo letos imeli srečo. Zapadlo je dovolj snega, da smo se marca lahko šli šolo v naravi na Pokljuki. Ne bom pisal, kako sem smučal, kajti najbolj mi bo ostal v spominu doživljaj s sprehoda po okolici hotela.

Kdo bi hodil le po poti! Skočil sem v globok sneg in vdrlo se mi je do pasu. Hotel sem zlesti iz snega, pa mi ni uspelo. Na pomoč mi je priskočil priatelj Rok. Potegnil me je iz bele pasti. Žal pa se mi je sezul škorjen in ostal v snegu. Začel sem kopati, da bi rešil obuvalo. Medtem so pritekli sošolci, da bi mi pomagali. V silni vremeni so mi zasuli mesto, kjer je bil škorjen zakopan. Kar naenkrat je bilo vseokrog polno lukanj in sploh nisem več vedel, kje se mi je vdrlo v sneg. Ugotovil sem, da bom moral bos v hotel.

Tudi domov sem odpotoval brez škornja, ki čaka na Pokljuk.

ki na pomladansko odjugo.
Miha Bogataj, OŠ Josipa Broza
Tita Predoslje

Kaj je v meni dobrEGA?

Sem dobrega srca in rada pomagam drugim. (Tanja D.)

Sem tovariška. Če je kdo bolan, mu nesem zvezke. (Vesna)

Pomagam, če je kdo v stiski. Ne kregam se s priatelji. Ne tepepm bratca in sestrice. (Anita)

Rada imam naravo, živali in svoje starše. (Željka)

V meni je dobro to, da spoštujem starejše ljudi. Nekega dne, ko sva se z mamico peljala v avtobus, sem starejši ženski odstopil svoj prostor. (Cene)

V meni je dobro to, da rada nekomu nekaj posodim ali dam. (Marija)

Misljam, da bi lahko šel za prijatelja po kostanj v žerjavico. Rad pomagam vsem, kadar le morem. (Rok)

Katero svojo slabost bi rad(a) odpravil(a)?

Rada bi se odvadila grizanja nohtov. (Tanja D.)

Rada bi, da ne bi bila tako površna. (Vesna)

Popravila bi rada to, da bi mamico ubogala na prvo besedo. (Anita)

Rada bi se odvadila jesti sladkarije. (Željka)

Rad bi odpravil svojo pozabljivost. Nekega dne, ko se mi je mudilo v šolo, sem hitro stekel po stopnicah v stolpnici. Šele potem sem opazil, da sem pozabil torbo. (Cene)

Želim si, da se ne bi kregala, lagala in prepirala. (Marija)

Moja slabost pa je v tem, da sem v odločilnih trenutkih premalo zbran. (Rok)

Učenci 4. c r. OŠ Ivana Groharja, Škofja Loka

Na tleh je ležal kruh

Na tleh sem našel kos kruha. Pomislil sem, nekdo je bil presit in ga je vrgel. Premišljeval sem, kaj bi z njim. Odnesel sem ga domov. Dal sem ga lačnim putkam. Takrat ga je še mucek jedel, ker ga drugače ne.

Darko Gartner, 2. r. OŠ Sorica

Če bi bila bogata

"Če bi bil bogat, bi si kupil, bazen, vilo, avto..."

Jaz pa bi si v visokih gorah zgradila leseno kočo. Tja bi hodila vsak dan, na rekreacijo. V dolini pa bi imela vrtec za majhne otroke. Ti bi ob spremstvu vzgojiteljice hodili v lepem vremenu v gozd in v naravo. Malo večji otroci bi se učili tudi pisanja, drugace pa bi veliko risali in se igrali. Zase bi imela avto jugo 45, saj močnejšega ne bi potrebovala, vrtec pa bi imel svoj avtobus. Vrtec bi bil moderno opremljen.

Preostali denar bi dala v delnice v tovarni, ki ne misli na stečaj. Če bi mi še kaj ostalo, bi denar imela v govarici ali vikend kočici.

Svoje stalno stanovanje bi imela kar v vrtcu. Zaradi delnic bi stroške vrtca poravnala tovarna. Bili bi precejšnji, saj bi otroci jedli le naravno hrano. V vrtcu bi poleg mene delala še izučena vzgojiteljica. Otroke bi vzgajali po zahtevi staršev.

Kakšno leto pa bi bilo otrok premalo, zato bi vrtec zaprla in živila tisto leto v planinski koči.

Maja Markun, 7. b r. OŠ Matije Valjavca, Predvor

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.25 Video strani
8.35 TV mozaik
8.36 Angleščina - Follow me
9.00 Radovedni Taček: Miza
9.10 Zbis: Tillove dogodivščine
9.30 Zgodbe o Poluhcu: Kako je Poluhec odšel v beli svet, iutkovna igrica
9.45 Alf, ameriška nanizanka
10.10 Norčije v živalskem vrtu: Tigri in leopardi
10.15 Ex libris: O tobaku
11.15 Zgodbe iz školjke
12.10 Pesmi porabških Slovencev
12.40 Večerni gost: Mitja Šajec
13.30 Oči kritike
15.40 Video strani
15.50 Marlboro music show, ponovitev
16.15 EP Video strani
16.20 Sova, ponovitev
16.50 EP video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Za zlato medaljo - Zgoda o Billu Johnsonu, ameriški film
18.35 Grdi raček, japonska pravljica
18.55 Že veste?
19.05 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
19.58 Utrij
20.20 Žrebanje 3 x 3
20.35 Lovci na med, francoska pojavljenoznanstvena oddaja
21.00 Rim: Izbor pesmi za Evrovizijo '91, prenos
0.00 EP Video strani
0.05 Poročila
0.10 Sova
Na zdravje!, ameriška nanizanka
Twin Peaks, ameriška nadaljevančna
1.25 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 11.55 Turku: SP v hokeju na ledu skupine A, prenos tekme za 3. mesto
14.00 Satelitski programi - poskusni prenos
15.55 Turku: SP v hokeju na ledu skupine A, prenos tekme za 1. mesto
18.25 Zagreb: Rokomet (ž), 1. tekma finala za pokal IHF: Lokomotiva - Bayer, prenos
19.50 Muppet show: Buddy Rich
20.15 Filmske uspešnice: Nora zapornika, ameriški film
22.10 Satelitski programi - poskusni prenos
23.30 Yutel, eksperimentalni program
0.15 Satelitski programi - poskusni prenos

1. PROGRAM TV HRVATSKA

- 8.15 Poročila
8.20 TV koledar
8.30 Vesela sobota, spored za otroke
10.00 Izbor šolskega programa
10.00 Za zelenimi vrati
10.30 TV gledališče: Komedia
11.00 Vojna krajina: Od obleganja Dunaja do Napoleona
11.30 Danes skupaj
12.00 Izbrali smo za vas
13.00 Dirt Bike Kid, ameriški mladinski film

- 14.30 Mikser M, zabavna oddaja
15.15 Sedmi čut, oddaja o prometu
15.25 Ciklus filmov B. Marjanovića: Planinski svet, dokumentarni film
15.40 Narodna glasba
16.10 TV teden
16.25 Poročila
16.30 TV avkcija
18.00 Vrniltev na otok zakladov, angleška nadaljevančna
18.55 Denver, poslednji dinozaver, ameriška risana serija
19.30 TV dnevnik
20.00 Intervju tedna
20.15 Dokumentarni film
21.00 Rim: Izbor pesmi za Evrovizijo '91, prenos
0.00 Poročila
0.05 Športna sobota, oddaja TV Sa-
rajevo
0.25 Yutel
1.10 Poročila

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

- 4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani + pionirski teknik - 9.05 Z glasbo v dober dan - 10.05 Kulturna panorama - 11.05 Radijski kabaret - 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.40 Radijski Merkurček + EP - 15.30 Dogodki in odmivi -

SLOVENIJA 1 17.05
ZA ZLATO
MEDALJO -
ZGODBA O BILLU
JOHNSONU

ameriški barvni film; igrajo: Anthony Edwards, Dennis Weaver, Sarah Jessica Parker, Deborah Van Valkenburgh.
Film Zgoda o Billu Johnsonu je gotovo zanimiv posebej zato, ker nas bo spomnil na zimske olimpijske igre v Sarajevu leta 1984, ki so pomalej že potonile v pozabje. Seveda ne za tekmovalce, še posebej so si jo zapomnili zmagovalci. Eden izmed njih je Bill Johnson, ameriški smučar, na katerega ni nihče resno računal, pa je nazadnje postal ameriški hero, saj je prismučal Ameriški prvo zlato medaljo v smuku. Fant je od svojega osmoga leta sanjaril o tem, da bi se uvrstil med najboljše smučarje, vendar bi svojo športno kariero kmalu zapravil zaradi vlomov in kraje avtomobilov, če mu oče ne bi pomagal, da se je izmuznil ječi in da so ga sprejeli na kolidž, kjer so imeli tudi smučarski program. Z voljo in vztrajnostjo je napredoval, kljub temu da je med njim in tovarši marsikaj prišlo do trenj. Med zimskimi počitnicami je delal v Aspnu, kjer je vadila ameriška smučarska reprezentanca. Ko je kasneje zmagal na tekmovanju v Lake Placidu, mu je to prineslo uvrstitev v ameriško ekipo. To je bil najpomembnejši korak na poti do zlate medalje v Sarajevu.

V filmu nastopajo priljubljeni ameriški igralci vseh generacij, ki jih poznamo tudi pri nas. Zanimivo je, da je film nastal v koprodukciji z Jadran filmom, zato so večji del zgodbe posneli v Jugoslaviji. Ekipa se je mudila tudi v Ljubljani, ki je posodila podobo enemu znanih evropskih smučarskih centrov.

NOVOSTI IZ ZABAVNE GLASBE

Pidži: Country - na gruntu

Milan Pečovnik - Pidži, slovenski country solist prihaja iz Črne na Koroškem. Pravi, da je country Slovencem blizu, pa vendar je malo glasbenih ustvarjalcev te zvrsti. Po njegovem je slovenski country polka in valček skupaj. Koroški Štajerc, kot pravi, da je, se zgleduje po ameriški tovrstni glasbi, dodaja pa ji slovenska besedila.

Deloval je v skupini D'Drava Country Dečki, kasneje v znamen bendu Pohorje Express, potem pa se je kot country solist podal po lastni poti. Pred tremi leti je izdal kaseto Prve brazde in se kot osamljeni »kvajbo« slovenske cene, lotil novega

15.55 Zabavna glasba - 16.00 Od melodije do melodije + EP - 17.00 Tedenski aktualni mozaik - 18.05 Znano in priljubljeno - 19.45 Z zabavnimi ansamblji - 20.00 Radio na dopustu - 22.00 Zrcalo dneva - 22.30 Kratka radijska igra - 23.05 Literarni nočturno - Harry Kuhner: Pesmi - 23.15-5.00 Nočni program - glasba

1. RADIO ŽIRI

- 16.00 - 19.00 - Razvedrino popoldne na valovih Radia Žiri - vmes EPP - pogovor s sponzorjem oddaje - 19.00 - Odpoved programa -

KINO

4. maja

CENTER amer. akcij. krim. film ROOKIE - ULIČNI POLICAJ ob 17. in 19. uri, prem. amer. akcij. kom. NEKONTROLIRANE PIŠTOLE ob 21. uri STORZIC amer. thrill. LEPI JOHNNY ob 16. uri, amer. trda erot. DEKLETA IZ TAXIJA ob 18. in 20. uri ŽELEZAR prem. amer. mlad. akcij. kom. ČAROVNIK ob 17. uri, prem. amer. akcij. voj. filma NAVY SEALS - OKORELI SPECIALISTI ob 19. in 21. uri DUPLICA amer. akcij. film RAMBO III. ob 19. uri, nem. trda erot. MERYLIN ob 21. uri TRŽIČ amer. thrill. JAKOBOVA LESTEV GROZE ob 18. in 20. uri ŽELEZNKI slov. drama DO KONCA IN NAPREJ ob 20. uri SKOFJA LOKA amer. avant. film DNEVI GRMENJA ob 18. in 20. uri RADOVOLJICA amer. grozlj. MISSISSIPI V PLAMENU ob 18. uri, amer. akcij. film ODPOREN ZA KROGLE ob 20. uri BLED amer. glasb. film PLESALEC STEPA ob 18. in 20. uri BOHINJ amer. erot. film DEVET IN POL TEDNOV ob 20. uri

NOVO V KINU

NEKONTROLIRANE PIŠTOLE
(Loose Cannons)

ameriška akcijska komedija; režija: Bob Clark; igrajo: Gene Hackman, Dan Aykroyd, Dom de Luise, Ronny Cox, Nancy Travis. Izkušeni policaj Mac dobi novega partnerja, ki mu povzroča samo probleme: Ellis je namreč svoj čas pretrpel živčni zlom, potem pa se je moral, preden si je opomogel, vrniti na delovno mesto, tako da sedaj izigrava najrazličnejše osebnosti. Pozneje se pokaže, da jih Ellisova nevrotičnost občasno potegne iz težav, v katere pa seveda neprestano padajo...

V akcijski komediji Nekontrolirane pištote prednjačita dva odlična igralca, Gene Hackman in Dan Aykroyd, pripadnika različnih generacij, ki pa sta se odlično znašla v tem tandemu. Film je skupek filmov Smrtnosno orožje, Polnočna dirka in Policaj iz Beverly Hillsa.

Količina strokovnosti je obratno sorazmerna s številom izjav, ki jih je občinstvo razumelo...

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.35 Video strani
8.45 Otoška matineja, Živ žav
9.35 Hči morskih valov, norveška nadaljevanja
10.15 V znamenju zvezd: Ribi, ponovitev nemške dokumentarne serije
10.45 Muppet show: Buddy Rich, ponovitev
11.10 Po domače z ansamblom Pugelj, Vesna in nagelj
11.40 Obzorja duha
12.00 EP Video strani
12.05 Zelená urá, ponovitev
13.05 Video strani
13.10 ONA + ON
14.40 Saga o Forsythih, angleška nadaljevanja
15.30 Sova, ponovitev
16.50 EP Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 Le Grand Chemin, francoski film
18.50 Risanka
19.00 TV mernik
19.15 TV okno
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.05 Posel je posel, slovenska naničanka
20.40 Zdravo
22.00 TV dnevnik, šport, vreme
22.20 Sova
Kremplji in praske, ameriška naničanka
Bluegrass, ameriška nadaljevanja
23.35 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 14.00 Športno popoldne
17.55 Zrenjanin: PEP v rokometu Proleter : Barcelona
19.30 TV dnevnik
20.00 Bajke na Slovenskem: Usoda, dokumentarna oddaja
20.30 Ciklus filmov R. W. Fassbinderja: Obup - Potovanje v svetlobo, nemški film
22.25 Kvalifikacija za svetovno prvenstvo v speedwayju, reportaža iz Ljubljane
23.10 Športni pregled, oddaja TV Črne Gore
23.55 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVATSKA

- 9.45 Poročila
9.50 TV koledar
10.00 Nedeljsko dopoldne za otroke
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 Poročila
13.05 Serijski film
13.55 Družinska oddaja
14.25 Nedeljsko popoldne: Sestanek brez dnevnega reda
18.45 Risana serija
19.10 TV sreča
19.30 TV dnevnik
19.55 EPP
20.00 Dramski program
21.35 Popularna serija
22.25 TV dnevnik
22.45 Športni pregled, oddaja TV ČG
23.30 Glasbena oddaja
0.30 Yutel
Poročila

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

- 5.00-8.00 Jutranji program, glasba
8.05 Radijska igra za otroke - 9.05

Pomnjenja - 10.05 Nedeljska matineja - 11.03-16.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 16.00 Lojtna domačih - 17.30 Humoreska tega tedna - 18.00 Priljubljene operne melodije - 19.00 Radijski dnevnik - 20.00-22.00 V nedelji zvečer - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nočurno - Jems Tate: Pesmi - 23.15-04.30 Nočni program, glasba

1. RADIO ŽIRI

- 9.00 - Napoved programa - EPP - radijski koledar - kino - 10.00 - Minute za šport in rekreacijo - 10.15 - Alpetourno turistično okence - v živo - 11.00 - Novice in dogodki - obvestila - mali oglasi - 12.00 - Nedeljska duhovna misel - 12.15 - EPP - 12.30 - Čestitke in pozdravi - 13.30 - Odgoveda programa -

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 8.00 - Začetek - 8.05 - Oddaja za otroke - 9.15 - Horoskop - 9.45 - Špikov kot - 10.15 - Slovenci v svetu - 10.45 - Nasvet za nedeljsko kosišo - 11.00 - Radijski sejem - 12.00 - Čestitke poslušalcev - 13.00 - Tema - 14.00 - Čestitke - 15.00 - Razgovor - 16.00 - Čestitke poslušalcev - 17.00 - Tema - 18.00 - EPP - 18.59 - Odgoveda programa -

SLOVENIJA 2 20.30

OBUP - POTOVANJE V SVETLOBO

nemški barvni film; igrajo: Dirk Bogard, Andrea Ferreol, Volker Spengler, Klaus Lowitsch
Glavnina filma se dogaja v Berlinu, zgodba pa je postavljena v čas pred izbruhom nemške diktature, ko je bil strmoglavljen socialistični demokrat Herman Müller, zadnji kancler weimarske republike. Tovarnar čokolade Hermann Hermann, baltiški Rus v izgnanstvu, poročen z žensko, ki nenehno žveči sladkarje in ga varja s svojim bratracem, je tenkočuten, svetovljanski estet. Daje ga svetobolje, trpi zaradi sebe in svojega okolja, zaradi osamtev, ki jo je sam izbral. V glavo si zapiči idejo, da bi učel kultiviranemu dolgočasju in socialni brezbristnosti svojega okolja in začel novo življenje. Odloči se, da bo zamenjal identiteto in to ga požene v izbruh blaznosti. Zdi se mu, da je v potepuhu, na katerega je naletel, ugledal svojo zravnino podobo. To ga pripelje tako daleč, da ustrelji domnevnega dvojnika in pobegne v njegovih oblikah Švico. Ko mu tam kralju pride na sled policija in ga prime, je razpad njegove osebnosti popoln, njegova emigracija iz realnosti v norost, je uspel.

SLOVENIJA 1 20.05

POSEL JE POSEL

Želite zvečer v gledališču, v goštinstvu, na zabavo in imate doma majhnega otroka? Nič lažjega, poklicite Ultraservis. Specialist za čuvanje otrok je Dergi. Samo malo živčen je...

GLASBENE NOVIČKE

Jimmie Vaughan, vodja skupine Fabulous Thunderbirds, starejši brat Stevija Rayja, ki je lansko poletje tragično preminil, vsaj na zunaj ne žaluje več. "Po bratovi smrti sem mesece in mesece samo sedel doma in skušal preboleli bolečino. Premljeval sem tudi o tem, da bi pustil glasbo." Vendar sedaj je Jimmie drugačnega mnenja. "Če bi Stevie še živel, bi me brcnil v zadnjico, ko bi mu omenil, da bi prenehal z glasbo. Enostavno dolžan sem mu, da igram blues."

Mute - glasbena založba, ki jo je leta 1978 ustanovil Daniel Miller. Neodvisna založba, ki je lansko leto - 1990 - dobila naziv "Naj inovativna založba desetletja". Vzpon se je začel leta 1980 s skupino DAF (LP - Die Kleinen un die Bözen) in leta 1981 s prevencem Depeshe Mode "Speak am spell". Druga imena so tudi: Erasure, Laibach, Birthday Party, Crime and the City solution. Založba je znana po nenavadnih zvokih vseh skupin, ki snemajo za njih.

Delovni dnevi so se zaključili. Prihaja pa skupina Working Week z njihovo zadnjo malo ploščo "Positive". Pozitivno je to, da so nazaj, da so posneli tudi vleiko ploščo, Black and Gold.

Denar je denar. Skupina Free, od mnogih pozabljeni, je tu z zbirom najboljših pesmi. A. Fraser, P. Rodgers, P. Kossoff in Si. Kirke = The Free. Naslov originalen - The Best of.

Ne igra se z mojim srcem - 12 inch skupine Matronix. Plesna glasba za vse mlade in plesno nadarjene. Matronix The incredible Sound machine.

Poznate Davida Knopflera. Sodeloval je s skupino Dire Straits na prvih dveh albumih, nato pa so se poti s skupino razšle. David je zael na svoje svoje in to zelo uspešno. Po nekajletnem premoru, je tu novo ploščo, ki ima naslov "Lifelines". Življenska črta Davida Knopflera je zanimiva in polna nepričakovanih obratov.

Joni Mitchell je v svoji dvajsetletni karieri posnela veliko glasbenih motivov. Občudovana s strani mlajših kolegov, je glasbenica iz Kanade še enkrat presenetila. Glasbo je namerila v folk korenine. Med nami z novim LP "Night Ride Home". Prisluhnite ji.

Običajno niso več, kar so bili. Njihov čas je minil. Dokaz za to je pred nami. "Twenty 1" je naslov zadnje plošče. Bo to le dovolj?

Z. Bavdek

KINO

5. maja

CENTER amer. akcij. krim. film ROOKIE - ULIČNI POLICAJ ob 17. in 19. uri, prem. amer. drame POD KLJUČEM ob 21. uri **STORŽIČ** amer. karat. film NINJA BOJEVNIKI ob 16. uri, nem. trda erot. MERYLIN ob 18. in 20. uri **ZELEZAR** amer. akcij. vojni film NAVY SEALS - OKORELI SPECIALISTS ob 17. in 19. uri, prem. amer. trde erot. SEKS V ZAPORU ob 21. uri **DUPLICA** amer. karate film NINJA BOJEVNIKI ob 10. uri, amer. akcij. kom. NEKONTROLIRANE PIŠTOLE ob 17. in 19. uri, amer. trda erot. DEKLETA IN TAXIJA ob 21. uri **TRŽIČ** amer. thrill. LEPI JOHNNY ob 18. in 20. uri **DOVJE** amer. akcij. film DENARJA NA PRETEK ob 19.30 uri **ŽELEZNÍK** amer. horror PETEK 13 - VII. del ob 19. uri **ŠKOFA LOKA** amer. avant. film DNEVI GRMENJA ob 18. in 20. uri **RADOVLJICA** hongkon. karate ŽIVLJENJE NINJE ob 18. uri, amer. grozlj. MISSISSIPPI V PLAMENU ob 20. uri **BLED** amer. zab. film ZLOČINI IN PREKRŠKI ob 18. uri, amer. erot. film DEVET IN POL TEDNOV ob 20. uri **BOHINJ** amer. glasb. film PLESALCI STEPA ob 18. in 20. uri

NOVO V KINU

POD KLJUČEM
(Lock Up)

ameriška drama; režija: John Flynn; igrajo: Sylvester Stallone, Donald Sutherland, John Amos.

Cloveško sovraštvo in želja po maščevanju nimata meja. V tem filmu, narejenem v najzloglasnejšem zaporu v ZDA, vidimo Donalda Sutherlanda v izredni vlogi negativca in Sylvestra Stalloneja v klasični vlogi človeka, ki se bori da bi preživel pod nečloveškimi pogoji.

Razkošnost sprejemnega urada neke firme je v obratnem sorazmerju z njeno solventnostjo...
Zakon o institucijah

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Ciciban, dober dan: Čebelica leti z neba
9.10 Pojdi nekam, ne ve se kam: Ne vse se kam, lutkovna igrica HTV
9.25 Družinsko petje
10.00 Utrip
10.15 Zrcalo tedna
10.30 TV mernik
15.10 Video strani
15.20 Obzorja duha, ponovitev
15.40 Sova, ponovitev
16.50 EP Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 TV Mozaik: Zdravo, ponovitev
18.25 EP Video strani
18.30 Spored za otroke in mlade
18.30 Radovedni Taček: Goba
18.45 Alf, ameriška nanizanka
19.10 Risanka
19.20 TV okno
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.05 Operacija Cartier, TV film
21.40 Osmi dan
22.30 TV dnevnik, vreme
22.50 400 let slovenske glasbe
23.30 Sova:
Gledališče Rayja Bradburyja,
angleška nanizanka
Bluegrass, ameriška nadaljevanja
0.45 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

16.00 Satelitski programi - poskusni prenos
16.20 Povečava, oddaja o filmu, ponovitev
17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio Ljubljana
19.30 TV dnevnik
19.55 Pesem je ženska: Vita Mavrič
20.30 Po sledeh napredka
21.00 Sedma steza, športna oddaja
21.20 Omizje
Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVATSKA

9.15 Poročila
9.20 TV koledar
9.30 Otroška serija
10.00 Šolski program
12.00 Poročila
12.10 Video strani
12.20 Satelitski program, Staro za novo
16.30 Video strani
16.45 Poročila
16.50 TV koledar
17.00 Šolski program
17.30 Hrvatska danes
18.15 Otroška serija
18.45 Dokumentarna oddaja
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Dramski program
20.50 Zunanja politika
21.20 TV Dnevnik
21.45 Kinoteka Hollywooda
23.15 Yutel
Poročila

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

4.30-8.00 Jutranji program, glasba -
7.00 Druga jutranja kronika - 8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 10.00 Dopoldanski dnevnik: Informacije, gospodarstvo, glasba -
11.05 Izbrali smo... 12.30 Kmetijski nasveti - 14.20 Mladi na glasbenih revijah in tekmovanjih - 15.15 Radio da-

nes, radio jutri - 15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17. in glasba -
18.05 Pihalne godbe vam igrajo -
20.00 Sotočja (prenos iz studia Radia Maribor) - 21.05 Zaplešte z nami -
23.05 Literarni nočturno - Anka Petričevič: Ponovno te klčem - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

1. RADIO ŽIRI

16.00 - Napoved programa - reklame - obvestila - 17.00 - Zakajčkova mini šola - 17.30 - Vroča tema - 18.00 - Spoznajmo se med seboj - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 12.30 - Športni pregled - 13.00 - Opoldanski poročevalci - prenos Radio Slovenija - 14.00 - Glasbena rubrika: klasična glasba - 14.30 - Domače novice 1 - 15.30 - Dogodki in odmivi - prenos Radio Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domače novice 2 - 17.00 - Tema - 18.00 - Čestitke poslušalcem in EP - 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radija BBC - 18.59 - Odpoved programa -

SLOVENIJA 1 18.30

RADOVEDNI TAČEK: GOBA

Goba je užitna ali pa strupena, z njo lahko kraša nogavice, karkoli pobrišeš, zanetiš ogenj, če nimaš pri roki vžigalic, če jo imaš v želodcu, si kar naprej žejen in če pri njihovem nabiranju nisi pazljiv, greš lahko po gobe. Toda Taček je previden, saj bi rad še dolgo živel in rasel kot goba po dežju.

Scenarij Berta Golob, sodelujeta Nace Simončič in Marko Okorn. Scena Tomaž Marolt, dramaturg Jože Rože, glasbena oprema Ivo Meša, redakcija Irena Struna Arko, režija Boštjan Korbar.

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA V REPUBLIKI SLOVENIJI PODRUŽNICA 51500 KRAJN

objavlja prosto delovno mesto

VIŠJI PROGRAMER

za določen čas s polnim delovnim časom, do 31. 12. 1991.

Pogoji:

- VI. stopnja strokovne izobrazbe - programski inženir, inženir računalništva ali druga smer z znanjem računalništva
- 18 mesecev ustreznih delovnih izkušenj
- psihološki preizkus

Vloge z opisom dosedanjih del in z dokazili o izobrazbi sprejema kadrovsko služba SDK v RS, podružnica 51500 Kranj, Trg revolucije 2, v 8 dneh po objavi.

Kandidate bomo o izidu objave obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

SMEH JE POL ZDRAVJA

Sosedje

Razgovor z balkona na oknu:
»Tako ne bo šlo več naprej! Moja hči je morala prekiniti pouk petja, ker vaš pes neprestano tulji.«
»Ni moja krivda, sosedja, vaša hči je začela s tuljenjem!● Spela Kok, Kranj

Nenamerno

Slon in miš igrata nogomet. Pri tem se zgodi, da slon po nesreči stopi na miš in jo zahodi v mehka tla. Precej časa traja, preden se živalca spet prikoplje na beli dan. Slon se skrušeno opravičuje.

»Oh, saj ni nič,« velikodušno odmahne miš. »Šport je šport! Saj bi se meni lahko primerilo isto!● Spela Kok, Kranj

Miličnik s pingvinčkom

Pozimi najde miličnik na cesti pingvinčka. Prinese ga na postajo milice in vpraša komandirja:

»Kaj naj naredim z njim?«

»Pelji ga v živalski vrt,« mu reče komandir.

Popoldne, ko gre komandir iz službe, zagleda na cesti miličnika s pingvinčkom.

»Ali ga nisi peljal v živalski vrt?« ga vpraša.

»Sem, dopoldne. Zdaj greva pa še v kino,« odvrne miličnik. ● Spela Kok, Kranj

Zvoki Fallerjevih orgel iz leta 1680

V okviru Glasbe dežele Kranjske - 18. stoletja je pri Založbi kaset in plošč RTV Slovenija izšla kaseta Fallerjeve orgle - 1680, producenta Milka Bizjaka. Dvanajst skladb (arie, pastorelli in sonate) so bile posnete lanskega 15. oktobra v Križevniški cerkvi v Ljubljani v sodelovanju s Festivalom Ljubljana. Izid kasete pa so omogocili: Republiški sekretariat za kulturo Slovenije, Restavratorski center Republike Slovenije in Občina Kamnik - Kulturna dejavnost.

Na ovitku kasete je Milko Bizjak zapisal, da je bil laini restavriran pozitiv ljubljanskega mojstra Janeza Fallerja. Te majhne orgle, ki so bile prvotno izdelane za frančiškansko cerkev v Kamniku in kasneje prenesene v Sv. Primoža nad Kamnikom, sodijo med najstarejše tovrstne inštrumente na območju Slovenije. Obnovitveni postopek je potekal v dveh delih: inštrument je obnovil restavrat orgel Boštjan Černe, orgelsko omaro pa Darko Tratar, restavrat pri Restavratorskem centru Republike Slovenije. Ob zaključku je bil instrument predstavljen na razstavi v Narodni galeriji v Ljubljani in tudi na dveh celovečernih koncertih. Snemanje je potekalo v naravnem akustičnem prostoru v križevniški cerkvi v Ljubljani. Posnetki so poleg na kaseti, natisnili tudina laserski plošči. Posnetki niso bili filtrirani, da ne bi oškodovali zvočne slike. Ob pavzah je zaznati šum elektromotorja, ki poganja mehovje, pri uporabi tišjih registrrov pa je zaznati tudi rotot tipk in ročic za odpiranje registrrov.

Drago Papler

KINO

6. maja

CENTER amer. kom. BRUC ob 16., 18. in 20. uri STORŽIČ IN ŽELEZAR Danes zapro! RADOVLJICA ODPOREN ZA KROGLE ob 20. uri BLEĐ hongkon, karate film ŽIVLJENJE NINJE ob 20. uri

Če jih ne moreš prepričati, jih zmedи...

Trumanov zakon

22. izdaja Slovenske kuharice

Brez nje ne sme biti nobena bala

Ljubljana, aprila - Menda ni doma primera, pa tudi v svetu je redek, da bi kakšna kuhrska knjiga, razen morda razkošnega Pella prata, izšla kar dvaindvajsetkrat. Našo kuhrska knjigo Felicite Kalinšek SLOVENSKA KUHARICA pa je dolečela ta čast: pretekli petek je Cankarjeva založba v gostilni Žabar v Ljubljani predstavila najovejšo, 22. prenovljeno in dopolnjeno izdajo te obsežne, cenjene in pri vseh naših gospodinjah silno spoštovane kuhrske knjige.

Zanimiva je njena zgodovina. Prvič je izšla leta 1868 pod naslovom "Slovenska kuharica ali Navod okusno kuhati navadna in imenitna jedila", sestavila pa jo je Koroška Magdalena Pleiweisova s pomočjo prijateljice Neže Lesarjeve, ki je njenopripoved zapisala. Leta 1912 je šolska sestra in učiteljica gospodinjstva Felicita Terezija Kalinškova knjigo povsem preuredila in ji dodača veliko novega, tako da je sčasoma postala kar njena in še danes, čeprav jo urejajo in prenavljajo povsem drugi, ostaja na naslovnicni njeni ime.

Zadnji dve, ki sta knjigo prenavljali, sta sestra Izabela Terezija Gosakova in sestra Vendelina Marija Ilčeva. Slednja skrbi za dedičino Felicite Kalinšek še danes.

Cas teče, tempo življenja je vse hitrejši in temu primerno je najovejša izdaja Kalinškove kuharice tudi prirejena. Marsikateri recept, je poenostavljen, oziroma daljši, zahtevnejši pripravi jedi, peciva ali podobnega,

Za zadnje izdaje slovite Kalinškove kuharice je skrbela sestra Vendelina Marija Ilčeva. Zaučala pa nam je, da v to delo uvaža že naslednico, tako da se tudi za naslednje izdaje ni batí.

dodan nov, preprostejši, včasih tudi manj kalorični recept. Izločeni so tisti starci recepti, ki so opisovali pripravo mesa bobrov, vider, kljunačev in podobnega, česar danes zagotovo ne bi več dali na mizo. Spremenjena je tudi razvrstitev receptov v knjigi, tako da je vse lažje najti, vse pa je tudi v abecednem seznamu receptov na koncu kuharice.

Naše mlade gospodinje torej ne bodo v zadregi. Na knjižnih policah naših založb je nowih 10.000 izvodov kuhrske knjige, ki ne sme manjkati v nobenem gospodinjstvu. Taka vrednota je, da sodi v balo slesherne slovenske neveste. ● D. Dolenc

In še dva recepta iz Kalinškove kuharice za prvomajske praznike:

Pehtranova ali drobnjakova potica

kvašeno testo; 2 žlici presnega masla, 5 žlic drobitin, 3/4 l smetane, 3 žlice sladkorja, 2 rumenjaka, 2 žlice drobno rezane pehtrana ali drobnjaka, trd sneg beljakov.

V maslu prevri drobitine, primešaj smetano, sladkor, rumenjak, pehtrana ali drobnjak in rahlo zamešaj trd sneg beljakov. Dobro vzhajano testo tanko razvajaj, namaži z nadevom, tesno zvij, daj v pomazan model in vzhajano pomaži z jajcem ter speci. Po nadevu lahko potrešes tudi rozine.

Rezanci z orehi

30 dag rezancev, sol, 2 žlici margarine, 2 žlici sladkorja. 10 do 15 dag zmletih orehov.

Kuhane rezance odcedi, zabeli z margarino, stresi na krožnik in jih potresi z orehi, pomešanimi s sladkorjem.

Ali: Speni v maslu sladkor in zamešaj vanj orehe z dišavami. K temu stresi kuhane in odcejene rezance, primešaj in postavi za kratko v pečico ter takoj postrezi.

TA MESEC NA VRTU

Gomolje gladiol sadimo aprila. Biti morajo zdravi, saditi pa jih moramo vsako leto na drugo mesto.

Če smo poleti opazili na gladiolah boleznske znake, moramo gomolje razkužiti, preden jih spomladis sadimo. Za razkuževanje je primerna 0,25-odstotna (25 g na 10 litrov vode) raztopina ceresana in germisana (ali drugih razkužil, ki jih dobimo v naših trgovinah). Preden gomolje razkuži, moramo odstraniti vse suhokožnate liste. Šele popolnoma gole gomolje obesimo za pol ure ali za eno uro v razkužilno raztopino. Najbolje je, če jih potem takoj posadimo. Sadimo jih 10 cm globoko, da veter rastlin ne podira.

Če posajene gomolje gladiol pokrijemo s šoto ali preperešim hlevskim gnojem, si prihranimo veliko dela z zalivanjem in okopavanjem. Tla lahko pokrijemo do 5 cm na debelo. Šele ko gredo pokrijemo, jo tudi krepko zalijemo.

SETVENI KOLEDAR

Naj vas še enkrat spomnimo, katero zelenjavno lahko te dni sadimo ali sejemo: danes, v torek, 30. aprila, je dopoldne čas za sajenje rož, popoldne in oba naslednja dneva, 1. in 2. maj, pa sta primerna za sajenje in sejanje zelenjave, kot so solate, ohrvoti, motovilec, cvetača, zelje, ohrvoti, blitva in podobno. V petek, 3. maja, v soboto, 4. (razen nekaj ur opoldne), ter v nedeljo dopoldne, bo čas za sajenje rastlin z nadaljnimi plodovi, kot so fižol, paradžnik, sadje in podobno. V nedeljo, 5. pod večer, in ves ponedeljek, 6. maja, boste lahko sadili rastline s podtalnimi plodovi, kot so korenje, peteršilj, krompir, repa, pesa, čebula, česen in podobno, v torek, 7. maja, bo čas za nadalne plodove, sreda in četrtek, 8. in 9. maja, pa bomo spet sadili rožice.

IZ BABIČINIH BUKEV

Kako trdo meso mehko skuhaš?

Da trdo meso mehko skuhaš, prilij, ko se je meso v loncu spenilo, nekoliko žganja ali ruma (na 4 kg zadošča eno žlico). Najbolj trdo meso postane mehko ter nima nobenega okusa po žganju.

Kakovost mesa

Dobro volovsko meso je svetlordeče, mast bela. - Kravje meso je manj rdeče, mast rumenkasta. - Dobro teleće meso je trdo, od premiade živinice je kakor goba. - Dobro koštrunovo meso je temne, manj vredno bledordeče barve, - Dobra prašičevina je bledorožnata, dobra sveža divjačina temna.

MODA

Vse mogoče predvideva letošnja moda, od najkrajšega mini krila do dolžin, ki segajo skoraj do tal. Naj pa bo ženstvena ta moda, pravijo, in elegantna. Spet je v modnih žurnalih videti chanel-lok, včasih tudi v malce športni kombinaciji, kot kaže tale naš primer: belo chanel jopico z gumbi, ki jih žlahtni biserovina, si je manekenka oblekla na bele kavbojke, vendar pa le-te objema pas, ki se lepo ujema z gumbi na jopici. Pa še to: bela barva bo tudi letošnje poletje modna.

Vse, kar se dobro začne, se slabšo konča. Vse, kar se slabšo začne, se konča se slabše...

Pudderjev zakon

»Če sem dejal, da je nekaj zeleno, ne morem danes reči, da je to nenadoma rdeče...«, tako nekako je slikovito komentiral svoj odstop podpredsednik slovenske vlade dr. Jože Mencinger. Še dobro, da je ta sposobni ekonomist, ki ga politika in novodobne ideoideologije čisto nič ne zanimajo, uporabil še kar neutralni barvi : rdečo in zeleno. Bog nas varuj, če bi bil dejal: »Če je nekaj rdeče, ne more biti belo...« ali obratno, kajti pri priči bi sprožil ideološki strankarski plaz ugibanj in sumnjenj, ostrih ugovorov in protestov.

Saj priznamo: ko so se pred volitvami in po njih začele formirati nove stranke, seveda nismo pričakovali, da se bodo prišla strank na levi in desni ali v centru kaj posebno ljubili med seboj! Kje pa! Mislimi pa seveda smo, da strankarski pluralizem prinaša s seboj višjo civilizacijsko in kulturno raven, ki se bo izkazoval tudi v javnem nastopu, v pojavnosti posameznih strank in njihovih predstavnikov. Zdaj pa se dogaja, da naša demokracija ven in ven zardeva, saj smo priča tako abotnim nastopom in vseh takemu burkaštvu, da se za sila normalnega obrača želodec. Iz dnevnopolitičnih rubrik veje eno samo strankarsko nastopaštvo, polemike pa so se zreducirale na politično marginalne zadevce, s pritehno bojevitostjo: kako nasprotnika najbolj gnusno zatolči? No, kdaj ste pa zadnjic brali kakšno strokovno polemiko, podprtzo z argumenti in z občutkom spoštljivega odnosa do človeka, ki drugače misli?

Pri nas pa gre vse na horuk! Z macšolo med oči, pa da pade ta zagamana svojat, ki ni naša... In ker ni naša, je proti nam! Mar smo res ne veke vekov obsojeni na pridne in one druge, na poštene in one druge, na dobromisleče in one druge, na napredne in one druge? Mar smo res na vekov veke obsojeni na to, da bomo brali in poslušali, kdo je tepec in kdo je idiot, kdo rdeč in kdo bel in kdo zelen in kdo marogast? Mar res ne more biti že konec tega, da vladajoče stranke pozabljujo na eksistenčne probleme prebivalstva in trditjo čas in energijo z ugibanjem, kakšna bo zastava in kakšen bo grb, opozicija pa si v ozadju manje predvolilne roke: »Čim slabše, tem boljše!« Kakšna zagamana in zato hla podalpska provincialna pamet!

Dvignite stranke, svoja ušesa!

Pa kdo sploh še ima toliko živcev, da bo ven in ven poslušal, ali 1. maj JE delavski praznik ali NI; ali je bil 27. aprila pravzaprav začetek narodove nesloge in smrtnega sovraštva? Naj v miru božjem in ob državnem blagoslovu praznuje, kdor že hoče in kdor tako čuti! Praznovati tako ali tako nimamo ob čem, saj smo revni kot cerkvene miši. Naj bo praznik zapovedan ali odpovedan - le kaj bi z njim, če nima niti za malo boljši prigrizek?

Da so stranke vsaka na svojem bregu, je že prav. Da si ne pošiljajo poljubčkov, je tudi v redu. Da sem in tja slišimo kakšno kosmatko, je tudi zabavno. Da pa nas iz ure v uro posljujejo s svojimi primitivnostmi, neslanostmi in otročarjami, je pa že prehuda!

V nekem dokumentarju smo pred kratkim videli, kako so se pred vojno zmerjali otroci na ulici. Z ene strani so otroci staršev, ki so bili pri orlih, vpili: »Opice, ki imate rdeče jopic,« na drugi strani pa so se pobalinčki staršev, ki so bili pri sokolih, drli: »Vzdignite orli svoja ušesa, da vas povleče Korošec v nebesa!«

Priporočam, da se te pomenljive poslanice rahlo modifirajo in v skladu s sedanjo omiko in prakso uredijo direktno v parlamentu. Kajti očitno bo preteklo še veliko Save, preden bodo vse naše stranke prebolele oslovski kašelj in ospice. Kaj šele, da bi bile voljne in dvignile ušesa ter vsaj na pol prisluhnilne, v kakšni revščini in bedi živi njihova volilna baza. Pri priči bi jih minilo zganjati cenost in politikantstvo... ● D. Sedej

Ko je stvar zavožena, jo z vsakim poskusom, da bi jo izboljšali, še poslabšamo...

»Da se bom danes Ne me hecat!«

Suzana Šumec: rada bi presenečila očeta...

V naši igri, igri presenečenja, smo ob koncu minulega tedna ustregli Mateji Pikec iz Kranja in Suzani Šumec z Javornika pri Jesenicah.

Tako nam je pisala Suzana Šumec, Alojza Travna 17, Jesenice:

»V Gorenjskem glasu sem sledila vašo rubriko, ki me je takoj pritegnila k pisanju. Zelo sem navdušena, da ste se tudi vi tega domisili. Stara sem 18 let, rada pa bi svojemu 41-letnemu očetu omogočila en polet z letalom. Že od nekdaj si želi leteti z letalom, seveda kot potnik... Zelo rada bi ga razveselila, zato upam, da mi bo v vašo pomočjo to tudi uspelo...«

Podobno je pisala tudi Mateja Pikec, Zlato polje 11 c, Kranj:

»...Moj osebni prijatelj Boštjan se že od malih nog zanima za letalstvo v vseh oblikah - od zbiranja modelov raznih letal, aktivnega vključevanja v Aero klub Kranj, kjer sami delajo letala na daljinsko vodenje do tege, da redno prebira novice o letalstvu. O tem, da se zelo rad tudi vozi z letali - potniškimi in športnimi - sploh ne bi govorila. Tu pa pridemo do želje, da bi rad preživel nekaj zanimivih uric v pilotovi kabini. Koliko se ta želja lahko izpolni, ne vem, vendar pa bi vam bila hvaležna, če bi se uresničila....«

Ob ljubezničnem sodelovanju vodstva Alpskega letalskega

centra v Lescah smo se začeli dogovarjati s Suzano in Matejo. Namen naše igre je seveda v tem, da vaše sorodnike ali znanec zares tudi presenetimo. Kako Suzaninega očeta in Matejinega Boštjana pripeljati na letališče v Lescah, ne da bi kakorkoli sploh pomisli, zakaj sta na letališču? V dogovorih nam je večkrat ponagajalo tudi vreme. No - nazadnje nam je »bila sreča mila« in ob minulem vikendu sta se oba s cessno peljala nad Gorenjsko.

Saj si se hotel peljati, zdaj se pa pelj!

Simpatična Suzana Šumec je stara 18 let in obiskuje srednjo železničarsko šolo v Ljubljani. Z mamo Jožico, ki je zaposlena v Gorenjskih oblačilih na Javorniku, in z očetom, ki dela v hladni valjarni na Beli, stanuje na Alojza Travna 17. Ko smo v petek popoldne pozvonili, je bila Suzana sama doma, oče in mati sta bila na vrtu.

S Suzano smo tuhtali in tuhtali, kako bi zadevo uredili tako, da bi bil oče zares presenečen. Ker Suazana ni vedela, ali ima naslednji dan »šiht« ali ne, ni ostalo drugega, kot da mu gremo povedat.

Suzana je bila kajpak presenečena - pisala nam je že pred

Franci Šumec: da se bom peljal z avionom?

časom - in ni prav vedela, kako bo novico, da se bo naslednji dan prvič peljal z letalom, sprejel njen oče.

nes z avionom peljal?

Igra: presenečenje

Doslej smo izpolnili že nekaj želja naših bralcev, ki so delujejo v igri presenečenja. Vsi, ki ste nam pisali - malo potrpljenja, večinoma boste vsi prišli na vrsto, saj so domala vse želje, kako bi presenetili prijatelja, znanca, sorodnika, v »okviru naših zmožnosti« in jih bomo z vašim sodelovanjem postopoma tudi uresničili.

Prosimo vas za razumevanje, saj nekaj časa ne bomo upoštevali takih želja, kot sta jih imeli Mateja in Suzana - namreč polet z letalom. Pričakujemo pa druge skrite želje vaših bližnjih. Samo za primer: tudi na Gorenjskem imamo že vrsto zanimivih športov, ki bi jih vaši prijatelji radi pobliže spoznali, pa so jim iz takega ali drugačnega vzroka nedostopni. Ali seveda kaj drugega, saj le vi veste za skrite želje sorodnikov in znancov...

Včasih se neradi »spravimo k pisanju«, zato ni nujno, da nam pišete. Vaše želje nam lahko sporočite po telefonu vsako sredo, od 10. do 12. ure po telefonu 211-835: za igro presenečenja.

Suzana Šumec z mamo Jožico in očetom Francijem, ki se je prvič peljal z letalom.

- Foto: Jure Cigler

Boštjan Žepič s svojo prijateljico Matejo Pikec na letališču v Lescah

Pod pritiskom greda stvari še slabše...

»Dobr dan, gospod Šumec, mi smo z Glasa. Vaša hčerka nam je pisala, da bi se radi peljali z avionom. No, mi smo vam željo izpolnili - jutri se boste peljali! Ne sicer z velikim, potniškim avionom, ampak s taksijem Alpskega letalskega centra nad Gorenjsko!«

Mateja Pikec: rada bi presenila Boštjana...

Francij Šumec je bil v prejšnji zadregi:

»Kaj? Jaz? Z avionom...« In je presenečeno pogledoval zdaj hčer, zdaj ženo.

»Saj si vedno pravil, da bi se rad peljal,« je rekla Suzana, nakar je ostal brez besed. Ob novici ni vedel, kaj bi, v očitni zadregi nas je povabil: »Pojdimo no gor, boste kaj pojedli in popili...«

V soboto popoldne je bilo pri Šumčevih doma - nervozno. Malo manj sta bili Suzana in Jožica, ki sta se z letalom že peljali, oče Francij pa je kar признаl, da ga obhaja prav čuden občutek. Smo se že nameravali malce pošaliti, da z letalom takoj ali drugače »vsak pride dol«, pa smo bili raje tiho... »Saj si vedno pravil, kako rad bi se peljal, zdaj se pa pelji,« je bila spet odločna Suzana.

Bilo je vse po sreči: ko je mil polet nad Gorenjsko, je oče Francij dejal, da se ni prav nič bal in da je bilo imenitno, mama Jožica pa je rekla, da jo je bilo pošteno strah.

Bilo pa je doživetje, ki ga Šumčevi ne bodo pozabili, zahvaljujoč hčerki Suzani, ki je želela, da se očetu izpolni njegova želja...

Zakaj sem na letališču? Prijatelja čakam...

Tudi Mateja Pikec iz Kranja, s katero smo se dogovarjali po telefonu, je bila vesela, da ji bo-

Boštjan Žepič: jasno, da sem presenečen!

mo vsaj deloma ustregli, že od vsega začetka pa je bila odločna, da Boštjana presenetiti tako, da bo za polet zvedel še na letališču.

Bili smo že dogovorjeni, da se srečamo na letališču, ko je ne-nadoma začelo deževati. Nič! Naslednji dan! Ne vemo sicer, kako je take nadnade odložitve pri Boštjanu »zrihtala« prikupana Mateja, bila pa je zanesljivo prepričljiva. V nedeljo dopoldne ga je Mateja pripeljala na letališče, napotila sta se pred letališko stavbo in sedla na ograjo. Mateja nam je mimogrede nagnnila, da »Boštjan nič ne ve...«

»Dobr dan, mi smo z Gorenjskega glasa,« smo nagovorili Boštjana Žepiča, ki je slonel na ograji. Mateja pa se je smejoc oddaljila in gledala vstran. Kako bo reagiral?

»Ja,« naš je nezainteresirano pogledal Boštjan, »in...?«

»V Glasu imamo igro presenečenja...«

»A res?«

»Res,« smo mu zagotovili.

»A pa vi veste, zakaj ste danes tukaj?«

»Seveda vem. Prijatelja čakam.«

»Ne bo držalo! Mateja je poskrbel za presenečenje. V naši nagradni igri ste dobili polet z aero taksijem nad Gorenjsko za tri osebe! Zato ste danes na letališču.«

Boštjanu je začelo iti na smeh. Obrnil se je k nasmejani Mateji: »Ah, ti...«

»Ste kaj presenečeni?«

»Jasno, da sem presenečen! Niti pomisliš nisem, da se bom danes peljal...«

Mateja nam je povedala, da je pripeljala Boštjana na letališče pod pretvezo, da mora tam počakati prijateljico. Ko sta jo tako čakala, je Boštjan pogledoval k aero taksiju in ji dejal: »A se ne bi bilo fajn danes malo peljet...« In se je kasneje peljal, zahvaljujoč Mateji, ki nam je pisala in prijetno presenetila svojega prijatelja... ●

D. Sedej

I. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 TV mozaik
9.00 Zgodbe iz školske
10.00 Šolska TV: Zemljepisne posebnosti
10.55 Angleščina - Follow me
11.20 Sedma steza, ponovitev
11.40 Osmi dan, ponovitev
12.25 Omizje, ponovitev
14.55 Video strani
15.05 TV mozaik: Angleščina, ponovitev
15.30 Sova, ponovitev
15.50 EP video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik
17.05 TV mozaik: Šolska TV, ponovitev
18.00 EP Video strani
18.05 Spored za otroke in mlade
18.05 Periskopov raček: Programski jezik Logo
18.20 Sinjedromi Peter, predstava LGL Maribor
19.00 Risanka
19.20 TV okno
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.05 Strast in paradiž, ameriška nadaljevanja
21.05 Knjižna novost: Vojaška organizacija na Slovenskem v 16. stoletju
21.20 Ozivljeni rock'n'roll - Toronto '69, ameriška glasbena oddaja
22.15 EP Video strani
22.20 TV dnevnik, vreme
22.40 Sova
Črnigad, angleška nanizanka
Bluegrass, ameriška nadaljevanja
23.55 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

16.00 Satelitski programi - poskusni prenos
17.30 Regionalni programi TV Slovenija - Studio 2 Koper
19.00 Pesmi Porabskih Slovencev, 2. del
19.30 TV dnevnik
19.55 Sarajevo: Košarkarska tekma: Yu all stars, prenos
22.30 Žrebenje lota
22.35 Umetniški večer za vedno James Dean, angleški dokumentarni film
23.35 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVATSKA

9.15 Poročila
9.20 TV koledar
9.30 Program za otroke
10.00 Šolski program
12.00 Poročila
12.10 Video strani
12.20 Satelitski program
16.30 Video strani
16.45 Poročila
16.50 TV koledar
17.00 Šolski program
17.30 Hrvatska danes
18.15 Program za otroke
18.45 Znanost
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Serijski film, Loto
21.00 V velikem planu, kontaktna odaja
22.30 TV dnevnik
22.55 Kinoteka Evropa
0.25 Yutel
Poročila

I. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

4.30-8.00 Jutranji program, glasba -
8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 11.00 Danes smo izbrala - 14.05 Čestitke poslušalcev - 18.05 Za ljubitelje lahke glasbe - 19.45 Z zavavnimi ansamblji - 20.39 Glasbeni intermezzo - 22.00 Zrcalo dneva - 23.05 Literarni nokturno - Jan Kochanowski: Pesmi - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

1. RADIO ŽIRI

16.00 - Napoved programa - EPP - obvestila - 17.00 - Po poti vaših vprašanj in pobud, kajti vsak zakaj ima svoj zato - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 13.00 - Opoldanski poročevalec - prenos Radio Slovenija - 14.30 - Domače novice 1 - 15.30 - Dogodki in odmevi - prenos Radio Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domače novice 2 - 17.00 - Torkov popoldan z Bracom Korenem, vmes čestitke poslušalcev in EP - 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radija BBC - 18.55 - Odpoved programa

OPTIKA

VERVEGA NEVENKA
Tavčarjeva 1, Kranj
tel.: 217-610
(nasproti delikatese)

Vam nudi hitro in kvalitetno izdelavo vseh vrst očal z navadnimi in specialnimi lečami. Izdelujemo na recept in brez njega. Računalniški pregled vida. Okulist dela vsako sredo popoldne od 14.30 do 15.30

**VSEM OBČANOM
ČESTITAMO OB PRAZNIKU
DELA**

Okamenelo življenje v jeseniškem prostoru

V razstavnem salonu Dolik DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice je do vključno 24. aprila odprta razstava okamnin, rud in mineralov iz zbirke Jeseničana Jožeta Bediča in Tehničnega muzeja. Na ogled je le tretjina eksponatov iz, kakor navaja dr. prof. Anton Ramovš, doslej prve in edinstvene zbirke okamneloga življenja iz majhnega prostora, ki prikazuje toliko okamnelih ostankov različnih živalskih skupin iz starega, srednjega in novega zemeljskega veka.

Strokovna literatura navaja, da so se stratigrafska in paleontološka raziskovanja na jeseniškem področju začela že v sredini 19. stoletja in se z manjšimi rezultati nadaljevala vse do sredine tega stoletja, ko se je začela nova doba tovrstnih raziskovanj. Pobudnik sistematičnih geoloških raziskav je bil Tehnični muzej Železarne Jesenice, oziroma tedanji vodja muzeja pokojni Miloš Magolič. Dela se je intenzivno lotil prof. dr. Anton Ramovš s številnimi domaćimi in tujimi sodelavci. Le-tem se je pridružil vnet zbiralec okamneloga življenja na jeseniškem področju Jože Bedič.

Okamnine imajo velik pomen za jeseniški prostor pa tudi za znanost. Odkrivajo nam pregled davnega življenja na tem majhenem koščku slovenske zemlje. Še poseben pomen imajo še za spoznavanje učencev se mladine in odraslih o davnem življenju na sploh in še posebej v naših krajih.

Okamnine jeseniškega prostora so v strokovnih publikacijah prodrlje tudi v znanstveni svet in danes jih navajajo raziskovalci ustreznih skupin in geoloških časov po vsem svetu. Večina skupin je po zaslugu prof. dr. Antona Ramovša doma in v tujini moderno obdelanih in objavljenih v številnih znanstvenih prispevkih.

Jesenška paleontološka zbirka, ki je po mnenju strokovnjakov edinstvena v Evropi, je delo Jožeta Bediča, ki se že leta in leta predaja nabiranju okamnin, njihovemu prepariraju in fotografiraju. Zbirko je pred leti odkupila Kulturna skupnost Jesenice, hkrati pa jo Tehnični muzej Jesenice. Velika škoda je, da te naravne znamenitosti, ki imajo kot naravna dediščina posebno kulturno, znanstveno, zgodovinsko pa tudi estetsko vrednost, ne samo za jeseniško območje, temveč za celotno Slovenijo in znanstveni svet, niso postavljene v stalne razstaviščne prostore in se le del zbirke tu in tam pojavlja na občasnih razstavah.

J. V.

Muzejski dan na Ajdni

V okviru spomladanskega programa prireditev Muzejskega društva Jesenice sodi tudi Muzejski dan na Ajdni, ki bo 18. maja ob 11. uri, z ogledom arheološkega najdišča in piknikom. Ker bo muzejski dan na Ajdni organizacijsko zahtevnejši, Muzejsko društvo Jesenice prosi vse, ki bi želeli priti, da se prijavijo - pogostili jih bodo tudi z malico. Na Ajdno lahko prideš s Koroške Bele - zbor bo ob 9. uri pred samopostežno trgovino, iz Most - zbor bo ob 9. uri pred gostilno pod Stolom. Prijave sprejemajo na naslov: Muzejsko društvo Jesenice, Titova 64, Jesenice ali po telefonu: 82-061 ali 81-441, interna 21-70.

GORENJSKI GLAS

KINO

7. maja

CENTER amer. kom. BRUC ob 16., 18. in 20. uri STORŽIČ nem. trda erot. MERYLIN ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. drama POD KLJUČEM ob 18. in 20. uri ŠKOFJA LOKA amer. trda erot. LEPO NORENJE ob 20. uri RADOVljICA Ni predstavil BLED amer. akcij. film ODPOREN ZA KROGLE ob 20. uri

Prvi mit o upravi je, da obstaja...

Uradniška zakonitost

Alpski večer na Bledu

V soboto, 11. maja, bo v športni dvorani na Bledu Alpski večer, ki ga pripravlja glasbena agencija Knific iz Kranja.

Nadaljujemo s predstavljivo ansamblom, ki bodo nastopili na Alpskem večeru. Med drugim pa bo nastopil tudi ljubljeni Avsenikov Franci Košir.

Ansambel Slovenija

Ansambel Nagelj

Franc Košir

NAGRADNA IGRA

Za vse vas, drage bralke in bralci, ljubitelje narodnozabavne glasbe, smo pripravili nagradno igro. Med izrebanec, ki bodo pravilno odgovorili na naše vprašanje, bomo razdelili 20 vstopnic za Alpski večer, ki bo 11. maja, na Bledu.

Odgovore pošljite do ponedeljka, 6. maja, - na dopisnicah - na naslov uredništvo Gorenjskega glasa, Moše Pijadeja 1, 64000 Kranj - za Alpski večer.

Naše vprašanje se glasi: naštejte vsaj tri člane Alpskega kvinteta v novi sestavi, kvinteta, ki je bil pobudnik in organizator alpskih večerov na Bledu, in ki letos praznuje 25-letnico.

Kupon

Ime in priimek

Naslov

Odgovor

»Zur« v ritmu funkya

Uspeh, sto posto!

Sobotni gost v klubu Gauloises Blondes - Dino Dvornik

Kranj, 26. aprila - Pretekli vikend je bilo v klubu Gauloises Blondes izredno vroče. Vroče in »drenasto«. Cel kup mladih, srednje mladih in ostalih je »pridrl«, da bi si od blizu ogledali Dina Dvornika, uspešnega dalmatinskega funkyjaša, ki je tudi med Slovenci dokaj znan. Dino je s svojim nastopom uspel spraviti na noge še tiste redke obiskovalce, ki so ob začetku njegovega nastopa morda še sedeli. Pravo huronsko navdušenje pa je požela njegova znana »Zašto praviš slona od mene?« Po napornem nastopu, v katerem si je privoščil tudi posnemanje MC Hammerja, nam je v kratkem pogovoru povedal...

V intervjuju za glasbeno revijo Grom ste izjavili, da ne nastopate več v diskotekah. Gauloises Blondes res ni samo to, pa vendarle, zakaj ste se odločili za današnji nastop?

Dino Dvornik: »To, da sem rekel, da ne nastopam več po diskotekah, je dezinformacija. Bil sem na »živi« turneji po Jugoslaviji in med tako turnejo res ne morem nastopati s celim bendom v diskoteki. Sicer pa najboljši zasluzek prinašajo ravno nastopi v diskotekah. Zakaj naj bi se jih branil?«

Se vam je večja komercialnost vaše druge plošče z naslovom Kreativni nered obrestovala? Ste se vsidrali na lestvica tak, kot ste si želeli?

Dino Dvornik: »Prva in druga plošča se izredno dobro prodajata. Dosegel sem veliko, skoraj vse, kar sem si želel. Vendar je lahko uspeti, težje pa se je obdržati. Trenutno delam material za tretjo ploščo, ki jo bom posnel v enem najboljših studijev v ZDA, v Chicagu, kjer snema tudi Prince. To bo popolnoma nove skladbe, v angleščini seveda. Mislim, da je tam tudi zame še dovolj prostora. To bo uspeh, sto posto!«

Kako usklajujete družinsko življenje (žena, majhna hčerka) s svojo glasbeno kariero?

Dino Dvornik: »Popolnoma normalno. Res je, da veliko potujem, skušam pa to nadoknadi, kadar sem skupaj s hčerkko

in ženo. Imam zelo razumno ženo in najbrž tudi srečo, da svá se spoznala pred mojim uspehom. Popolnoma sprejema moj način življenja in ne verjamam, da bi me še kaka druga tako potrpežljivo prenasala.«

Vaša turneja je šla po vseh večjih krajih v Jugoslaviji, razen Slovenije. Zakaj?

Dino Dvornik: »V Sloveniji nisem bil še dovolj popularen, da bi si lahko privoščil tako turnejo. To bi bil zelo »rizičen« posel.«

Mislite, da ste dobra naloga?

Dino Dvornik: »Mislim, da sem »dober biznis«. Kot vsi dobrí »biznismeni« pa sem zapostavljen, zaradi nestabilnosti naše države. Cena mi pada, namesto enega koncerta moram narediti npr. tri. Ampak, saj sem še mlad.«

Ste kdaj tekmovali z očetovo popularnostjo (igralec Boris Dvornik)?

Dino Dvornik: »Med menoj in očetom ni bilo nikoli nobenega tekmovanja v popularnosti. Med nama je normalen odnos, oče - sin. Sploh ni pomembno, da je igralec.«

Današnji vtisi po koncertu?

Dino Dvornik: »Super. Včasih bi se mi »zdeleno« marginalno, da grem nastopat v Kranju. Danes pa ni več tako. Če me je kdo opozoril na hladnost občinstva? Kjer nastopam jaz, ni hladnega občinstva.«

Mojca Peternej

Tenorist Gilbert - Louis Duprez je počasi izgubljal glas. To je potožil kolegu Rubiniju, ki ni imale takih težav.

»Le kako si mogel ohraniti tak glas?« ga je vprašal Duprez.

»Dragi moj,« je rekel Rubin. »Ti si izgubil glas, ker se zmeraj pel z vsem kapitalom, jaz pa zmeraj le z obrestmi.«

Predlog za preložitev sestanka je vedno sprejet..
Parkerjevo pravilo parlamentarnega postopka

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 8.50 Video strani
9.00 TV mozaik, Živ žav, ponovitev
9.50 Mozaik
9.50 Operacija Cartier, ponovitev TV filma
11.20 Strast in paradiž, ponovitev ameriške nadaljevanke
15.20 Video strani
15.30 Sova, ponovitev
16.50 EP Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV Dnevnik
17.05 TV Mozaik: Bajke na Slovenskem: Dobro in zlo, ponovitev dokumentarne oddaja
17.35 EP Video strani
17.40 Spored za otroke in mlade
17.40 Risanka
17.50 Klub Klobuk, kontaktna oddaja
19.00 Risanke
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik
19.55 Vreme
20.05 Film tedna: Tatovi koles, italijanski film (čeb)
21.35 Fluid, zabavnoglasbena oddaja HTV
22.20 EP Video strani
22.25 TV dnevnik
22.45 Sova
Alf, ameriška nanizanka
Bluegrass, ameriška nadaljevanke
V znanimenju zvezd: Oven, nemška dokumentarna serija
0.30 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 16.00 Satelitski programi - poskusni prenos
18.30 Mostovi
19.00 TV Slovenija 2 - Studio Maribor
19.00 Poslovna borba
19.15 TV ruleta
19.30 TV dnevnik
20.00 Športna sreda: Nogomet 1. tekma finala UEFA, v odmoru kolesarska dirka Alpe Jadran, reportaža
22.00 Svet poroča
22.45 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVATSKA

- 9.15 Poročila
9.20 TV Koledar
9.30 Otroška serija
10.00 Šolski program
12.00 Poročila
12.10 Video strani
12.20 Satelitski program, Staro za novo
16.30 Video strani
16.45 Poročila
16.50 TV koledar
17.00 Šolski program
17.30 Hrvatska danes
18.15 Otroška serija
18.45 Videoboombna oddaja
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Filmski večer
22.00 TV dnevnik
22.25 Dokumentarni program
22.55 Intervju
23.55 Yutel
Poročila

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

- 4.30-8.00 Jutranji program, glasba -
8.05 Počitniško popotovanje od strani do strani - 9.05 Glasbena matineja

- 12.10 Pojemo in godemo - 14.05 Športna novoletna oddaja - 15.55 Zabavna glasba - 17.00 Studio ob 17. in glasba - 18.30 Na ljudsko temo - 19.00 Radijski dnevnik - 20.00 Zborovska glasba po želji poslušalcev - 21.05 S knjižnega trga - 23.05 Literarni nočurni - Leonardo Boff: Zakrament cigaretnega ogorka - 23.15-4.30 Nočni program - glasba -

1. RADIO ŽIRI

- 16.00 - Napoved programa - EPP - obvestila - 17.00 - Za ljubitelje narodno-zabavne glasbe - 18.00 - Boom - gostje ansambel The Others - 19.00 - Odpoved programa

RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 13.00 - Opoldanski poročevalci - prenos Radio Slovenija - 14.00 - Novosti iz narodno-zabavne glasbe - 14.30 - Domäče novice 1 - 14.45 - Radijski sejem - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domäče novice 2 - 17.00 - Tema - 18.00 - Čestitke poslušalcev - 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radia BBC - 18.59 - Odpoved programa

GORENJJSKI GLAS

SLOVENIJA 1 20.05

TATOVI KOLES

italijanski črno-beli celovečerni film; režija: Vittorio De Sica; igrajo: Lamberto Maggiorani, Enzo Staiola, Lianella Carell, Elena Altieri in drugi
Antonio Ricci dobi delo leplica plakatov. Ker je Rim veliko mesto, potrebuje kolo. Toda njegove sanje o lepem življenju se razblinijo, ko mu kolo ukraidejo tatovi. S sinom Brunom začnetna iskati tako dragoceno kolo... Režiser se ni zadovoljil s socialno razsežnostjo zgodb. Zadoščalo mu je, da je že v prvih prizorih pokazal pomanjkanje dela v prvih povojnih letih v Rimu, vrste čakajočih na delo in polne zastavljalnice. Toda bolj kot Antonio Ricci, v družbi s sinom Brunom, išče kolo, bolj De Sica (režiser) izpostavlja svojo drugo veliko temo: samoto posameznika soočenega z množico. Zmeraj znova se Antonio strečuje z množico, pa naj bo do to ljudje, ki imajo svoja kolesa, ali sosedje, ki branijo morebitnega tatu kolesa ali... Brez kolosa je Antonio brez dela, in kot tak je odrinjen, izrinjen iz sanj o sreči, velikih načrtov, upov. Kljub svoji nesreči, nemoči, Antonio ni sam. Njegov sin Bruno ga gleda z velikimi očmi; zaupa v svojega očeta, sledi vsakemu njegovemu koraku, kretnji. De Sici je uspel, da je z izjemno topilino orisal odnos oče - sin; kljub porazom, požganju je oče še zmeraj oče, v sinovih očeh je še zmeraj največji, najboljši. Film Tatovi koles je tako prepričljiv kot socialna drama, pretresljiv kot individualna usoda, izjermen svoj upodobitvi odnosa med očetom in sinom.

Pred začetkom zadnje skušnje za Samo s kamelijami se je gospodična Doche, nosilka glavne vloge, delala močno sramežljivo, čemur Dumas ni kaj verjet.

»Kakšno obleko naj po vašem oblečem, da bi kar najbolj prepričljivo oblikovala osebnost kokete?«, je vprašala.

»Mislim, da bo tista, ki jo nosite vsak dan, prav primerna,« je odgovoril Dumas.

Dahnili so da:

Na Jesenicah: Mirjam Oblak in Zoran Janoš z Jesenic; Simona Anderlič in Robert Pajk z Blejske Dobrave. Čestitamo!

PESMARICA TRŽIŠKIH LJUDSKIH PEMI: »S'M TRŽIČAN«

»Sem Tržičan, daleč poznan. Delam in pojem, rad se štemam...« je začetek ponarodele pesmi znanega tržiškega ljudskega pesnika Vojteha Kurnika, ki je pred davnim leti o še cehovskem tržiškem življenju šuštarjev in usnarjev napisal prve ljudske pesmi, ki so se ohranile med ljudmi. Kurnikov Zadovoljni Tržičan je uvodna pesem tudi v posebni pesmarici tržiških ljudskih pesmi z naslovom »S'm Tržičan«, ki jo je pred kratkim izdala Zveza kulturnih organizacij Tržiča, namesto vstopnic pa so jo prejeli tudi udeleženci minulega srečanja ljudskih godcev in pevcev Tržiča v Jelendolu. Sedem pesmi ljudskega porekla: V Tržiču je tako, Sem Tržičan, Tržički vencek, Vrh Ljubelja, Kje je moj mili dom, Ko jesen se poslavljiva in Tam, kjer gamse zalezujem.

Med štiriindvajsetimi pesmimi pa je 16 pesmi umeđnih tržiških ljudskih pesnikov, za katere pa upravičeno rečemo, pa čeprav so nekatere najnovejšega datuma, da so se že vsidrale med ljudi, že zlasti tiste, ki jih prepevajo planinci v hribih. Jurij Bocak je avtor Smučarske in Misimo pa Tržičani, Hrabroslav Perne pa pesmi Poslušam Kovača.

Mato Mežek je prispeval Tržiško dolino in pesem Čeprav Tržič je lukna, edina tržiška pesnica, ki je med šestimi pesniki, pa je Dorca Kraljeva, vsem znana kot mama Dorca s štirimi besedili: Oj, Storžič, Zelenica, Kriška gora, Kjer visoke so planine, Janez in Micka, Mladi alpinisti ter Z vrvmi in klini. Knjižica v primerni velikosti žepnega formata, ki naj bi postala spremjevalec planincev, pohodnikov in veselih družb ob različnih priložnostih, je izdana v 1000 izvodih, natis pa je omogočil Gorenjski glas. Pesmarico je izdala Zveza kulturnih organizacij Tržič, urednik izdaje pa je Boris Kuburič.

Tako kot so že pred osmimi leti v Tržiču pričeli s tradicionalnim prirejanjem srečanj ljudskih godcev in pevcev, sedaj to bogato področje dopolnjujejo s tiskano besedo, v obliki knjižice ljudske poezije. Popularizirajo ljudske in umetne ponarodele tržiške pesmi in v prvi izdaji niso mogli objaviti vseh, ki so doma na tržiškem koncu. Po besedah tajnika ZKO Tržič Borisa Kuburiča pa je v pripravi tudi druga pesmarica, ki bo opremljena tudi z notami.

Drago Papler

KINO

8. maja

CENTER amer. drama POD KLJUČEM ob 16., 18. in 20. uri STORŽIČ nem. trda erot. MERYLIN ob 18. in 20. uri ŽELEZAR amer. karate film NJENA BOJEVNIKI ob 18.-uri, amer. trda erot. SEKS V ZAPORU ob 20. uri DUPLICA amer. akcij. film RAMBO III. ob 20. uri ŽELEZNICKI amer. znan. fant. film POPOLN SPOMIN ob 20. uri ŠKOFJA LOKA amer. trda erot. LEPO NORENJE ob 20. uri RADOVLJICA amer. grozlj. MISSISSIPI V PLAMENU ob 20. uri BLED Ni predstave!

Kdor najglasnejše kriči, dobi besedo...

Swipplerjevo pravilo

Rezka bo spekla potico, lahko pa tudi pizzo

Tržič, aprila - Čez praznike bodo odprte vse tržiške planinske postojanke, Kofce pa že od danes. Za naše dobro počutje bosta skrbela Rezka in Vinko Švab, ki ravnokar končujeta že deseto zimsko sezono na tej menda najbolj priljubljeni tržiški planini.

Ko so zadnjih tržiški planinci po časopisu objavljali, da iščejo oskrbnike za vse tržiške koče, me je kar pri srcu stisnilo: Kaj se je pa vendar zgodilo, da sta Rezka in Vinko popustili. Pa je bilo tisto objavljanje le formalnost, običajni vsakoletni razpis. Rezka in Vinko Švab sta zdrava, čila in bosta še naprej odlična planinska gostitelja. Menda takih oskrbnikov ni: v desetih letih ni bila koča na Kofcah niti eno soboto in nedeljo zaprta. Pardon, le eno soboto, ko je bilo toliko snega, da so ga do vrata gazili od Matizovca gor, ampak v nedeljo je bilo pa že odprto!

Te dni se že vsi Švabovi pripravljajo na praznike. Danes, v torek, 29. aprila, bo ob devetih zjutraj koča že odprta in je ne bodo zaprli vse do nedelje, 5. maja. Rezka bo dobro kuhalo, kot vedno. Zadnje čase vam postreže celo z divjačino, lovec iz Jelenoda jo oskrbuje z njo, in zato pri njej ni nič posebnega gamsov golaž. Vedno je na voljo kaj toplega, vsaj govejji ajmoht in še kakšna druga enolončnica. Vse leto se pri njej dobi masovnek, ob nedeljah navadno speče orehovo potico in domać kruh, če so pa večje druščine in si zaželi pizze, pa speče tudi te. Kar v štedilniki pečici.

Tokrat na Kofcah še leži sneg, kakšne pol metra ga je. Rezka pravi, da so ji Kofce najbolj všeč, kadar jih čisto na novo zapade sneg in je vse naokrog deviška belina. V soncu je enkraten pogled na kočo, ko pridejo po stezi tamle do roba gozda. No, pa tudi te dni bo lep pogled nanje, čeprav bodo že shojene gazi po nazadnjem zapadlem snegu.

Saj veste, kako se pride do Kofca. Rezka svetuje pot iz Podljubelja in čez Matizovca, potem pa kar po njihovi poti. Do Matizovca je cesta suha, naprej pa še leži sneg. Le dobro se obujte, če jih le imate, si nataknite gamaše, da vam ne bo sneg lezel za čevlje. Pa lep, sončen dan imejte! ● D. Dolenc

Mastodonti na ogled in za spominkek

Kranj, aprila - Letošnja razstava mineralov in fosilov v Tržiču 11. in 12. maja bo v znamenju mastodonta, velikanskega fosila, ki so ga leta 1965 velenjski rudarji našli pri kopanju premoga v rovih pod Šaleško dolino. Kopija tega mastodonta bo največja atrakcija razstave.

Ta originalni primerek, ki so ga naši antropološki strokovnjaki sestavili in postavili na ogled na Velenjskem gradu si danes lahko ogledujejo obiskovalci. Gre za 3 metre visoko in 6 m dolgo žival z lopastastimi okli, ki spominjajo na viličarja. Zagrebška umetnika, akademska kiparja Ljiljana Tucaković - Mujagić in Stanislav Tucaković sta šaleškega mastodonta oblikovala iz umetne mase in ta bo v dneh razstave na ogled na ploščadi pred OŠ heroja Bračiča v Tržiču.

Šaleški mastodont je tako zanimiva figura, da bi jo morsko rad odnesel domov za spominek, če bi ga le dobil. Organizatorji so pomislieli tudi na to in izdelave miniaturnih mastodontov iz brona so se lotili dijaki Rudarske srednje šole iz Velenja, keramičnih pa Martin Cigler iz Kranja, ki se s keramiko že vrsto let ljubiteljsko ukvarja.

Torej, zbiratelji živalskih miniatur, tokrat boste prišli na svoj račun. - Na sliki: Martin Cigler pri oblikovanju mastodonta. - Foto: J. C.

Če želiš zlesti višje, se strinja...
Rayburnovo pravilo

HOROSKOP

Oven

Poskušajte živeti tako, kot ste se pred kratkim namenili in pozabite na minule težave, ki so vam v preteklosti pošteno zagrenile počutje. Neka oseba vas hudo pogreša. Oglasite se ji in izkoristite priložnost!

Bik

Nekdo vam bo poskušal dobronamerno svetovati, vendar ste v zadnjem času zelo trmasti in nikakor nočete razumeti, da je treba delati drugače. Nekaj časa bo še šlo, potem pa vam bo za trmoglavost pošteno žal!

Dvojček

Obetajo se vam zanimivi dnevi, polni čustvenih doživetij. Svetujemo, da ste previdni, kajti večkrat vas prerado zanesi, potem vam je pa žal. Ne zanemarjajte svojega dela, kajti sodelavci prav zdaj pričakujemo od vas največ!

Rak

Ne mislite kar naprej in naprej na maščevanje, kajti kdor drugim jamo koplje, sam - prej ali slej - vanjo pade! Kdaj se vam bo vendarle posvetilo, da je včasih veliko bolj modro stisnit zobe in potrpeti!

Lev

Vaša vztrajna nedostopnost in arroganca gre nekemu zelo na živce, zato se vam je že začel izogibati. Ob koncu tedna si boste nakopali vrsto dodatnih težav, ki pa jih boste uspešno premagali.

Devica

Nekdo vztrajno misli na vas in si želi vaše bližine. Ne odklanjajte ljudi, ki vas cenijo in upoštevajo! Zavedajte se, da so dobri prijatelji zelo dragoceni!

Tehtnica

Spet se vam obetajo precejšnje denarne težave. Iz stiske vas bo rešilo naključje, vendar se nikar ne tolažite, ampak rajši živite bolj varčno in zmerno. Uspeh v službi.

Škorpijon

Vaša odločnost vam bo v naslednjem tednu prišla zelo prav, kajti obetajo se vam sitnosti v družini. Pazite na zdravje, ki ga že nekaj časa preveč zanemarjate.

Strelec

Že nekaj časa so za raznorazne službene probleme krivi drugi, čeprav odgovornost vztrajno prelagajo na vas. Konec tedna se vam obeta prijeten večer v veseli družbi.

Kozorog

Dobili boste zanimivo pošto, ki se je boste na moč razveselili. Takoj odgovorite na ugodno ponudbo, saj se vam obeta enkratna priložnost. Ob koncu tedna bo nekaj težav, vendar jih boste ugodno premagali.

Vodnar

Zakaj se tako neznansko dolgočasite? Oprimit se svojega konjička in si poiščite razvedrilo. Življenje je prekratko, da bi ga zapravili s poležavanjem...

Riba

Nekdo vam pomeni veliko več kot drugi, ampak tega nočete pokazati - pa bi bilo prav! Opravite že delo, ki ga vztrajno odlagate za kasnejši čas..

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

8.50 Video strani
9.00 TV mozaik
9.00 Grizli Adams, ameriška naničanka
9.25 Mostovi
9.55 Heroji, avstralska nadaljevanka
15.20 Video strani
15.30 Mozaik, ponovitev Mostovi
16.00 Sova, ponovitev
16.50 Video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV Dnevnik
17.05 Mozaik, ponovitev
17.05 Čas negotovosti, angleška dokumentarna oddaja
18.00 Po sledeh napredka
18.30 EP Video strani
18.35 Spored za otroke in mlade
18.35 Novosti založb: Prelajstajmo skupaj
18.45 Zbis: T. Pavček: Marko na blem konju jaše
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.20 Dobro je vedeti
19.30 TV dnevnik
19.55 Vreme
20.05 Velik zusuk, francoska nadaljevanka
21.00 Tednik
22.00 EP Video strani
22.05 TV dnevnik, vreme
22.25 Sova
Ti in jaz, angleška naničanka
Na poti k mavrici, kanadska nadaljevanka
23.45 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

16.00 Satelitski programi - poskusni prenos
17.30 Regionalni programi TV Slovenija studio Ljubljana
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Moški ali ženska, nizozemska dokumentarna oddaja
21.20 Mali koncert: Novi ljubljanski pihalni trio
21.30 Svet na zaslonsu
22.00 Retrospektiva filmov Jožeta Babiča: Trčenje na vzprednjicah, hrvaški film (čb)
23.20 Yutel, eksperimentalni program

1. PROGRAM TV HRVATSKA

9.15 Poročila
9.20 TV koledar
9.30 Otoška serija
10.00 Šolski program
12.00 Poročila
12.10 Video strani
12.20 Satelitski program
16.30 Video strani
16.45 Poročila
16.50 TV koledar
17.00 Ljubitelji narave
17.30 Hrvatska danes
18.15 Otoška serija
18.45 Poljudnoznanstvena oddaja
19.15 Male skravnosti velikih mojstrov kuhinje
19.30 TV Dnevnik
20.00 Spekter, politični magazin
21.05 Kvizkoteka
22.20 TV dnevnik
22.40 Glasbena oddaja
23.45 Yutel
Poročila

GORENJJSKI GLAS

1. PROGRAM RADIO SLOVENIJA

4.30-8.00 Jutranji program, glasba - 8.05 Znanja široka cesta - 9.05 Z glasbo v dober dan - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Domaća glasba - 14.05 Oddaja o jeziku - 14.25 Iz glasbene tradicije jugoslovenskih narodov in narodnosti - 15.55 Zabavna glasba - 18.05 Minute z Big bandom RTV Ljubljana - 18.30 Zborovska glasba - 19.45 Z zabavnimi ansamblji - 20.00 Četrtekovo večer domaćih pesmi in napoved - 21.05 Literarni večer - J. W. Goethe: Faust - 22.20 Iz naših sporedov - 23.05 Literarni nočturno - Todor Rosić: Ikona svetega Konstantina - 23.15-4.30 Nočni program, glasba

1. RADIO ŽIRI

16.00 - Napoved programa - EPP - 17.00 - Minute za šport in rekreacijo - 17.30 - Novosti na knjižnih policah - 18.00 - Novice in dogodki - obvestila - mali oglasi - 18.40 - Iz zgodovine naših krajev - 19.00 - Odpoved programa -

RADIO TRIGLAV JESENICE

11.45 - Začetek - 12.00 - Opoldanski telegraf - 12.15 - Horoskop - 13.00 - Opoldanski poročevalac - prenos Radio Slovenija - 14.00 - Zimzelene melodije - 14.30 - Domače novice 1 - 15.00 - Teaj angleškega jezika - 15.30 - Dogodki in odmevi - prenos Radio Slovenija - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Domače novice 2 - 17.00 - Tema - 18.00 - Čestitke poslušalcem in EP - 18.30 do 18.40 - Neposredni prenos večernih novic radija BBC - 18.59 - Odpoved programa

GORENJJSKI GLAS

SLOVENIJA 2 ura

NA VZPOREDNICAH

hrvaški črno-beli film; režija: Jože Babič; igrajo: Mića Orlović, Boris Kralj, Jelena Jovanović-Zigon
Film prioveduje o sodobnem zakonskem paru. Oba, mož in žena sta zaposlena in imata prejšnje profesionalne ambicije in s tem povezane službene obveznosti. Tudi žena mora službeno veliko potovati in mož je zaradi njenih službenih potovanj ljubosum. Njegova ljubosumnost in neupravičena nezaupljivost je vir zakonskih prepričanj. Žena namreč mora s svojim šefom na daljšo službeno pot in možev ljubosum je izbruhne do konca na plan. Ne more se namreč sprizjaniti, da gre žena s tujim moškim na pot. No, ona ga vseeno uspe pregovoriti in pomiriti njegovo ljubosumnost, in vse že kaže, da bi jo mož zaupal. Toda ljubosumnost mu ne da miru in skrivoma sledi ženi na njenou službenou pot. S filmom Na vzprednicah je Babič segel v aktualno problematično odnosov v zakonu, ambicioznosti žene in njene emancipiranosti in problemov patriarhalne miselnosti v našem prostoru, za Babiča izlet v drugo okolje in druge teme.

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA V REPUBLIKI SLOVENIJI PODRUŽNICA 51500 KRAJAN

vabi k sodelovanju

DIPLOMIRANE EKONOMISTE ALI DIPLOMIRANE PRAVNIKE Z ZNANJEM RAČUNOVODSKO-FINANČNEGA POSLOVANJA

za opravljanje KONTROLNIH PREGLEDOV.

Od kandidatov pričakujemo večletne ustrezone delovne izkušnje in pripravljenost sprejeti zaposlitve za določen čas.

Nudimo možnost kasnejše zaposlitve za nedoločen čas. Vloge z opisom dosedanjih del in z dokazili o izobrazbi sprejema kadrovska služba SDK v RS, podružnica 51500 Kranj, Trg revolucije 2, v 8 dneh po objavi.

Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

SLOVENIJA 2 ura

MOŠKI IN ŽENSKA

nizozemska dokumentarna oddaja

Večina ljudi zanesljivo ve, ali so moški ali ženske. Toda ali je res tako preprosto?

Navedno se zanašamo na frizer, modro barvo za dečka in rožnato za deklico... in pri odraslih na postavo. A marsikdo se ne more vživeti niti v vlogo moškega nit ženske. Oddaja pripoveduje o občutjih in izkušnjah teh ljudi ter o doganjenih psihiatra Johna Moneyja, ki je vse življenje posvetil raziskavam spola. V slovnicah različnih jezikov je poiskal vse besede, ki zaznamujejo slovniki spol in ta izraz je prenesel v psihologijo in seksologijo - ostaje je pisal o problemu genua, ki ima po njegovem mnenju enake značilnosti kot materinščina - ko se enkrat vkorenini v možganih, tam tudi ostane.

GORENJJSKI GLAS

Lipa, knez, žir?

Veliko se razpravlja o novem slovenskem denarju, manj piše. Dodal bi s tem rad samo svoje razmišljjanje o imenovanju našega, novega denarja. »Žir« (za dinar) in 100 »ježic« (za pare) bi lahko imenovali novi denar. Za stotinko bi mogoče bilo primerno tudi »riž« ali »grah«.

Žir je preprosto, lepo slovensko ime, za plod bukve, ki ga pred uporabo izluščimo iz ježic. Doslej ta izraz ni bil v nikakršnji rabi, kar je določena prednost. Za nova denar, naj bi bil nove izraz, za razliko z »lipo«. Lipa je res lepo, domače ime. Lipov list je lep kot slovenski simbol. Tako naj bi tudi ostalo. Ker se »lipa« imenuje že trgovine, založbe, gostilne, ansambel, lipa sprave in še mogoče kaj drugega, se mi zdi to ime že preširoko uporabljeno in zato ne preveč primerno za naziv novega denarja. Ker Slovenci radi po svoje nazivamo posamezne bankovce, bi rekli tisočaku (včasih je bil »jur«) »vejica« in izgovarjali »vej'ca«, za milijon bi uporabili lahko kar »vejak« ali »buķev« in po domače izgovarjali »buka«, kakor Gorenjci. 50 ježic bi lahko imenovali »grozd«, 25 ježic pa »stroš« (grahov, fižolov) kot nekdaj krona.

Moje razmišljjanje sprejmite kot izliv in še sami napišite, kako razmišljate o tem, naj pridemo demokratično do imena denarja. Ime naj bo domače in preprosto, za vrednost in veljavno se bomo pa potrudili vsi.

V mislih imam večkrat tudi možnost za našo zastavo. Da bi zbrisali tisto, česar ne maramo in imeli, kar imamo radi razmišljjam takole: zgornja polovica pravokotnega polja bela, srednja četrtina modra, spodnja četrtina rdeča, na sredini polovica belega polja, pri drogu, zelen list. Na drogu bi lahko imeli stiliziran »Triglav«. Barva droga naj bi uskladila vse barve.

Pavel Bešter

KINO

9. maja

CENTER amer. drama POD KLJUČEM ob 16., 18. in 20. uri STORŽIČ nem. trda erot. MERYLIN ob 18. in 20. uri ŽELEZAR prem. amer. akcij. filma POLICAJ IZ VRATCA ob 18. in 20. uri DUPLICA amer. akcij. film STRAHOVIT UDAREC ob 20. uri ŠKOFJA LOKA amer. kom. ROCK & ROLL DETEKTIV ob 20. uri RADOVLJICA amer. pust. film NAKLJUČNI POPOTNIK ob 20. uri BLED amer. grozlj. MISSISSIPI V PLAMENU ob 20. uri BOHINJ amer. akcij. film ODPOREN ZA KROGLE ob 20. uri

Moških je več, zato ženske lahko izbirajo

Zdenka Gradišnik iz Tržiča že leto dni vodi agencijo za ženitno posredovanje v Kranju. Primorci si želijo Gorenjk. Avanturisti so izključeni. Afrodita klub, klub za sprostitev, katerega člani so lahko samo neporočeni.

Leto dni mineva, odkar se je Zdenka Gradišnik iz Tržiča, odločila, da odpre zasebno agencijo Afrodito, agencijo za ženitno posredovanje in svetovanje. Dobila je prostor v poslovnem centru Planina 3 v Kranju, kjer je za svoje sedanje in bodoče stranke doseglijava prve tri dni v tednu od 8. do 14. ure in ob četrtekih in petkih od 14. do 19. ure (telefon 324-258).

Zdenka Gradišnik je socialna delavka po duši in po srcu. Zato svojo agencijo tudi tako vodi: Zdenka je dostopna, prijazna in razumevajoča za težave ljudi, ki jo prosijo za pomoč. In kar je najpomembnejše: Zdenka zares vzbuja zaupanje, ki si ga zaslubi tudi zato, ker pošteno in po svojih najboljših močeh vodi svojo agencijo Afrodito.

»Leto dni mineva, odkar ste odprli agencijo za ženitno posredovanje in svetovanje. Kaj ugotavljate po letu dni? Je bila odločitev pravilna?«

»Popolnoma pravilna! Tudi po letu dni ugotavljam in ponovno poudarjam, da je taka agencija najprimernejši in najcenejši in tudi najuspešnejši način, da človek, ki ima realne potrebe in tudi realna pričakovanja, pride do partnerja.«

»Poznamo seveda tudi druge načine: male oglase, denimo.«

»V agencijah za ženitno posredovanje in svetovanje - če jih le vodijo resni ljudje, ki jim je za uspeh in ne samo za hiter zaslužek - je uspeh skoraj zagotovljen. Nad oglesi po časopisih pa so ljudje velikokrat zelo razočarani.«

»Najbrž bi si marsikdo, ki je v stiski in bi si rad poiskal tudi preko agencije sopotnika ali partnerja, v zadregi, saj si zaradi zakoreninjenih predsodkov ne upa. Ali pa se tudi boji avanturistov, ki verjetno tudi posredujejo želje preko agencij.«

»Še vedno je med ljudmi močno zakoreninjeno mnenje, da si preko agencije ne moreš iskati prijatelja, moža ali žene.«

Vse to so zelo osebne zadeve, ki jih skrbno varujejo pred sosedi in znanci, če se že napotijo k meni. Pri nas je pač že tako, da ljudje takšnega načina še ne sprejemajo, se mu posmehujejo ali ga kako drugače odklanjajo. Prepričana pa sem, da bo čas prinesel svoje in nove, drugačne poglede tudi na tem področju. Kar se pa tiče avanturistov: takoj bi jih izključila, če bi se pojavili. A pri meni jih doslej še ni bilo. Sicer pa imam kot socialna delavka že toliko izkušenj, da bi jih takoj spoznala.«

»In je v Afroditi diskretnost zagotovljena?«

»Absolutno! To je predpogoj, da sploh lahko delam in nadaljujem. Mislim, da so ljudje, ki prihajajo k meni, zadovoljni, saj včasih kdo tudi takole reče: »Po telefonu sva se tako dobro zmenila, da vas moram videti.« Brez medsebojnega zaupanja, brez diskretnosti in poštenega odnosa ne bi bilo okoli 300 primerov in že kar precej uspehov.«

»Na primer?«

»Kar precej jih je že, ki so se ob mojo posredovanju poročili in že pričakujejo otroke... Zgodilo se je tudi, da se je naše dekle poročilo z zdomecem iz Amerike. Odšla je z njim v Ameriko...«

»Torej daljava ni ovira?«

»Daljava sploh ni taka ovira, kot si marsikdo misli. Če sta si dva všeč, sploh ni važno, kako daleč živita. Zanimivo je, na primer, da je v Afroditi precej Primorcev, ki izražajo željo, da bi z sopotnico radi dobili Gorenjko!«

»In kako si to razlagate?«

»Zakaj si želijo prav Gorenjke, ne bi vedela natančno povediti. Vem pa, da se jih veliko dnevno vozi na delo v Italijo, doma imajo svoje hiše in nekaj malega kmetije in sploh nimajo časa, da bi si poiskali družico.«

»Dobro situirani samci to-rej...«

»Zanimivo je, da je večina moških, ki prihajajo k meni, dobro situiranih, s premoženjem in urejenim življenjem:

so vdovci, samski, hodijo v službo in še kaj malega popoldne doma dela in tako nima priložnosti, da bi spoznali partnerico. Če pravim: dobro situirani, s tem seveda mislim, da socialno nikakor niso šibki in zares prihajajo zato, ker so osamljeni. Na drugi strani pa so mlada dekleta in ženske: mlada, osamljena dekleta, so nesrečna, ker misijo, da pač nikoli ne bodo dobila primernega partnerja, kar nekaj pa je samskih žensk z otroki in nizkimi osebnimi dohodki, ki si želijo najti partnerja in obenem z dvema dohodkoma lažje preživeti. Mislim, da je slednjih še veliko v naši okolici, le da si ne upajo storiti prvega koraka: poklicati agencijo in navezati stik...«

»Se vam zdi, da ženske še vedno nočejo na kmetije?«

»Zato nočejo, ker jim nismo vzgojili ljubezni do zemlje, ženske pa je tudi strah, da ne bi bile delu na kmetiji kos. Bojijo se, kako jih bo sprejelo novo okolje, družina na kmetih, ki seveda živi v drugačni skupnosti kot v mestu.«

»Tovrstno pomoč išče več moških kot žensk?«

»Moških je precej več in tako ženske lahko izbirajo.«

»Kakšen je običajni postopek? Kakšne podatke je treba posredovati?«

»Če stranke želijo, k meni niti ni treba priti, pošti jih pošljem vprašalnik o izobrazbi, starosti in drugih osebnih podatkih. Potem sama ocenim in samo predlagam, ničesar ne vsiljujem in nikogar ne prepričujem. Kot socialna delavka človeka kar precej dobro ocenim in se zavedam, da nikogar ne bom mogla spremeniti. Ljudje smo takšni, kakršni smo in če imata dva enaka nagnjenja in sorodne poglede na življenje, ob medsebojni strpnosti lahko shajata skupaj. Prav pred nedavnim sem bila zelo vesela, ko sta se »našla« in »ujela« dva, ki bi se brez posredovanja le težko srečala: gre za osebe, ki so rahlo prizadete in ki v družbi nikakor ne morejo najti partnerja. Če pa se najdetata dva, ki imata približno enako hibo, če se ujameta, lahko zelo srečno zaživita skupaj. Sicer pa se moški in ženska ob

Zdenka Gradišnik

mojem posredovanju nato lahko zmenita po telefonu ali tako, kot se pač dogovorimo.«

»Agencija Afrodita poleg posredovanja tudi svetuje?«

»Tudi svetujem. Tistim, ki se ob ločitvah ali v drugačnih življenjskih priložnostih ne znajdejo in ne vedo, kam bi se obrnili po pomoč. To so predvsem razne zakonske stvari, zato moram biti stalno na tekočem s predpisi in zakoni. Tega je kar precej - še posebej moški se pri urejanju družinskih zadev le malo znajdejo. Razen tega pa sem uvela še eno novost: Vsi člani Afrodite in ostali, ki jih to zanima, se lahko včlanijo v klub Afrodita, klub za sprostitev. Edini pogoj je, da niso poročeni. Klub pa ima program za vse leto in pripravlja razna srečanja: od družabnih večerov s plesom enkrat mesečno, do planinskih po-hodov, enodnevnih izletov, martinovanja, silvestrovjanja... Tako naj bi se na spontan način srečevali ljudje, ki nimajo družbe. Tudi prvi uspeh tega kluba že imamo: dva, ki sta se srečala v hribih, že hodita skupaj... Članarina je enkratna in simbolična: le 150 dinarjev.«

»Kakšne pa so sicer cene ženitnega posredovanja?«

»Zanesljivo sem med najcenejšimi tovrstnimi agencijami pri nas: primer ženitnega posredovanja stane le 800 dinarjev. Mislim, da si tak strošek lahko privošči tudi mama, ki mora preživljati otroka.«

»So vam tedaj, ko najdejo primernega partnerja, kaj hvaležni?«

»O, ja! Številni poklicajo in se zahvalijo, sicer pa je tako kot povsod v življenju: bolj je človek preprost, bolj je hvaležen. Meni pa je največje plačilo prav to, če se dva osamljeni najdeta in zaživita skupaj...●

D. Sedej

Oblast stremi k temu, da daje naloge tistim, ki so najmanj sposobni za njihovo izvrševanje..

Sefovski zakon

NAGRADNA KRIŽANKA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28		

Če s pomočjo številk prenesete črke iz križanke v gornji lik, boste dobili poziv sponzorja reševalcem.

Prijetne praznike in veliko zabave pri reševanju vam želi sponzor križanke in sodelavci Gorenjskega glasa.

Nagrade:

1. nagrada - ročni baterijski sesalec
2. nagrada - baterijski izvijač
3. nagrada - kavni mlinček
- 4., 5. in 6. nagrada - praktično darilo Gorenjskega glasa

Ker so pred nami prvomajski prazniki, imate tokrat več časa za reševanje križanke. Izpolnjeni nagradni kupon z vpisano rešitvijo nalepite na dopisnico ter ga pošljite v uredništvo Gorenjskega glasa, Moša Pijadeja 1, 64000 Kranj. Pri žrebu bomo upoštevali vse rešitve, ki bodo prispele do četrtek, 9. maja, do 8. ure. Ne pozabite pripisati svojega naslova.

		SODOBNI AMERIŠKI PISATELJI (GOLI IN MRTVI) MEDENA ROSA NA LISTJU	ZAGREBSKA HUMORISTIČKA ERZIŠNIK	RAJKO KORTINK	SL. AVTOR RISANK O ZVITOREP-CU (MIKI)	NOETONA BARKA	ZIMBABVEJSKI POLITIK (JOSHUA)	ZATEMNITEV NE-BESNEGA TELESA	ANTON AŠKERIC	REKA V SRBIJU, PRTOK KOLUBARE	ANG. PISEC DETEKTIVK WALLACE	RICO DEBENJAK
27			27	14					23			11
GORENJSKI GLAS	STOJALO V USTICE ZVALJAN KOSITER											
PTIČ PEVEC				21	NENADEN DVIG					PEČAT ROLETA, NAVOJNICA		Laura STRAVS
OBLAČILO V ANTIC-NEMRINU	7			AMER. MOŠ. IME (BOKSAR LOUIS)	24	10	PESNIK ZUPANIČ LVRÖ KUHAR		1		RUDI ŠELIGO FRNIKOLO	4
DANSKI OTOK			ITALIJANFTNI KONCERNI	ANGLESKI GROF NIKOLA ERICIONJA				PISATELJ PELIN MITOLOGI-KI LOVEC	25			ZRAČNI DLUH V VIHARIJU
ANG. FILM IGRALEC (DAVID)		18		SLOV. PUBUCISTKA SUKLJE	DALMAT. ŽEN. IME	KRAJ V MEĐUMURJU, OB MURI ZORANA ZEMULJA	12					
POTOVALNI NACRT						RUDI AVČIN ZDRAVILLO	20	MIT PRVI LETALEC IVAN OMAN				
OVČJI SAMCI				LETOPIS STRAST, POZLENIE			26	VELIKO FINSKO JEZERO LOŠČ	3			
TUJE ŽEN. IME				JAMAR GR. POKRINA NA PELOPENEZU (ELIS)	19	16				VIĐA ERŽEN TENORIST LANZA	17	
AVTOR KRIŽANKE R. NOČ	DOKLADNI-NA V KRAŠKIH JAH	DOMAČE ŽEN. IME	PISATELJICA PEROCI SRŠENAR		RUDARSKI KRAJ V MEĐUSKI DOLINI	ORIENT BARVA ZA LASE JANEŽ		ZIDNA OBLoga	MELIŠČE RUSKI LING-VIST, »ČE-JAFETIT TEORIJE			
LEPLJIV IZČEDEK DREVES	9			ČEHOV ANTON OLMI ERMANNO	5		JAPONSKA NABIRALKA BISEROV	GLOBOKA NEZAVEST TONE ANDERLIČ			MARIB. ČASOPIS, TABLOID	ST. SLOV IGRALEC RANER
SREDIŠČE ROMUNSKE MOLDAVUE				SLOVENSKA OBREDNA OFRAVA BORIS URBANČ				NEMŠKA DEN ENOTA TONE SVETINA				25
SREDIŠČE SVIČARSK. KANTONA AARGAU		22	2									6
				STARO-JUDOVSKI KRALJ						15		

Torek, 30. aprila 1991

Pri Brencetovih v Gorenji vasi

Ko na kmetiji spoznajo, da je mleko le "polizdelek"...

Pri Brencetovih v Gorenji vasi načrtujejo, da bi vse mleko, ki ga namolzejo doma, predelali v lastni sirarni. Do nje je po njihovih izkušnjah precej trnjeva pot.

Gorenja vas, 25. aprila - "Ko smo se pred petimi leti odločili, da kmetijo preusmerimo v prirejo mleka, smo ugotovili, da na starci lokaciji, v vasi, ni mogoča obnova gospodarskega poslopja in da bo še najbolje, da kmetijo preselimo na zemljišče zunaj vasi. Hišo smo na tej lokaciji že gradili, potem smo se odločili še za gradnjo hleva za prosti rejo. Še v času gradnje smo prodali vso živino moškega spola in nakupili plemenske telice. Pred petimi leti smo imeli v starem hlevu dvanajst krav, ostalo so bila teleta in pitanci, na leto pa smo priredili okrog 35 tisoč litrov mleka in pet do deset pitancev, v novem hlevu, ki je zdaj v uporabi že tri leta, pa imamo dvaindvajset krav črno-bele in simentalske pasme, ki na leto dajo okrog 120 tisoč litrov mleka, od katerega ga približno 100 tisoč litrov oddamo v mlekarino. Povprečna mlečnost je 5500 do 6000 litrov na kravo, naš cilj pa je, da bi dosegli sedem do osem tisoč litrov na kravo in da bi na leto namolzili 150 do 200 tisoč litrov mleka. S tem bi kmetija, ki ji že lahko rečemo družinska, ob ustreznih cenovnih razmerjih ustvarila dovolj dohodka za normalno preživljivanje dveh generacij, starejše in mlajše. Zaenkrat z delovno silo še ni težav, mama in ata ter tetova so še pri močih in lahko precej pomagajo, v prihodnje pa ob tolikšni prireji mleka in obsegu dela verjetno brez dodatne zaposlitve na kmetiji ne bo šlo," je dejal Milan Brenc, kmet iz Gorenje vasi, sicer pa tudi delegat škofjeloške občinske skupščine in delavec v kmečki zvezi.

Nekaj izkušenj z iskanjem delavcev za delo na kmetiji že imata. Kakšne so?

"Na kmetiji smo pred leti, v času najhujše mlečne krize, ko mleko ni imelo nobene cene, razmisljali o tem, kaj storiti. Predlogov je bilo več: ali se odločiti za rejo perutnine ali za gojenje gob, zmanjšati prirejo mleka na približno petdeset tisoč litrov na leto in pristati na to, da bi se jaz ali žena zaposli. Nad zaposlitvijo v tovarni ali kje druge nisva bila preveč navdušena, tudi zato ne, ker bi takšna zaposlitev porušila delovni ritem kmetije. Med tehtnjem možnosti, s čim se še upravljati in kako povečati dohodek kmetije, sva se odločila za to, da bi doma namolzeno mleko tudi doma predelali v mlečne izdelke, predvsem v politrde in trde sire, ki so cilj

vsakega sirarja. Ker bi predelava mleka na domu zahtevala tudi dodatno delo, sva na škofjeloškem in kranjskem zavodu za zaposlovanje pozvedovala za ljudmi, ki bi se bili pripravljeni zaposliti na kmetiji. Čeprav sva pričakovala, da ob tolikšnem številu brezposelnih ne bo problem dobiti delavca za delo na kmetiji, pa se je izkazalo, da "profil", ki bi ustrezal ni in da vsak vztraja pri tistem delu, za katerega se je izisolal."

Mar to pomeni, da kriza še ni tako huda, kot se jo sicer skuša prikazati?

"Če bi sodil po najini izkušnji, bi že lahko dejal, da kriza še ni dosegla vrhunca. Za zaposlitev in delo na kmetiji ni zanimala, pa čeprav kmečko delo zdaj ni več tako zasramovanovo, kot je bilo nekdaj, čeprav bi bila pripravljena delo primerno

plačati in čeprav se je na našem območju v zadnjem času število brezposelnih nekajkrat povečalo. To kaže dvoje: delo na kmetiji je specifično in se

"Kmetijskemu ministru je bila izrečena nezaupnica zaradi nezaupanja v sistemski rešitve (zakon o gozdovih, zadrugah, denacionalizaciji) in je bolj kot nanj letela na druge v sekretariatu, do katereh je minister po mojem mnenju preblag. Podrejeni so, kot kaže, izrabili svoj položaj in v zakone vključili mišljeno in usmeritev, ki jih kmetje ne podpiramo. Če je 95 odstotkov kmetov proti obveznemu odkazilu lesa, je nenavadno, da se takšna opredelitev znajde v zakonu. Dr. Osterc je kot strokovnjak primeren za funkcijo ministra, politično pa bo moral biti odločnejši. Zamenjava trenutno ne bi bila smiselna, dobro pa bi bilo, če bi v kabinetu naredil red."

zanj le težko odločajo ljudje, ki niso živeli na kmetiji; in drugič: brezposelnim je, kot kaže, lepše doma in prejemati nekaj tisočakov podpore, kot poprijeti za kakršnokoli delo. Vprašanje je, koliko časa bo država še zmogla plačevati podporo in kakšno perspektivo ima takšna politika."

Ko ste na kmetiji ugriznili v jabolko in se odločili, da začnete uredničevati zamisel o predelavi mleka, ste spoznali, da je jabolko precej kislo...

"Kar zadeva vračanje kmetijskih zemljišč in gozdov, sem mnenja, da je lastnino, ki je bila nepošteno odvzeta, treba vsem vrniti, kolikor je le mogoče, v naravi, naloga države pa je, da z davčnimi in drugimi ukrepi zagotovi primerno obdelanost in gospodarjenje. Edino, kar me nekoliko moti, je vračanje zemlje Cerkvi. Cerkev je poklicana, da se ukvarja s človekovim dušo, država pa naj ji zagotovi možnosti za to poslanstvo."

Kar zadeva zakon o zadrugah, so predstavniki gorenjskih podružnic kmečke zveze menili, da bodo zadruge po novem zaživele le, če jim bo država priznala pri poslovanju posebne ugodnosti ali olajšave, če bodo dobile nazaj premoženje, ki jim je bilo odvzeto, in če jim bo zakon omogočil lastinske deleže v predelovalnih obratih, ki so nekdaj že bili zadržani ali so nastali in se razvijali tudi s prelivanjem akumulacije iz kmetijstva.

zahtevajo, da se jim arondirana zemljišča vrnejo pod enakimi pogoji, kot so jim bila odvzeta. Razprava je pokazal, da tudi gorenjske podružnice in njihovo članstvo ni enotnega mnenja. **Miro Bajd** iz tržiške podružnice je dejal, da bi pri vračanju kmetijskih zemljišč in gozdov morali upoštevati predvsem gospodarska (ne pa politična) meritila. **Ciril Zaplotnik** je menil, da je zakon o denacionalizaciji zelo "raztegljiv" in naj bi zemljo vračali v naravi letistim, ki so, na primer, v določenem obdobju dali na trg dolčeno količino pridelkov, ostalim pa primerno odškodnino.

Republiški poslanec **Ivan Štular** je seznanil predstavnike podružnic z novim osnutkom zakona o gozdovih, v katerem odkazilo drevja za posek ni več obvezno. **Igor Muri** iz podružnice Jezerske je dejal, da so jezerski kmetje zdaj pastirji, divjadi in da so večje lesne zaloge predvsem rezultat zaraščanja planin oz. večjih gozdnih površin. **Ciril Smerkolj** pa je opozoril, da bi zakon moral zavarovati kmetovemu lastnino in gozdarskih temeljnih organizacijah kooperantov in likvidacije TOK-ov razglasiti za neveljavne. ● C. Zaplotnik

"Ko sva z ženo obiskala pristojne kmetijske ustanove, sva ugotovila, da obvladujejo le velike sisteme za predelavo najmanj 50 tisoč litrov mleka na dan in da nimajo znanja in izkušenj z malimi predelovalnimi obrati. Z mlekskega inštituta sva po dveh urah razgovorila odrhala z dolgim nosom, razočarana in v dvomih, zakaj sva sploh rinita v to. Potem se nama je ponudila priložnost, da je žena lahko en mesec obiskovala mleksko planšarsko šolo v Švici. Domov se je vrnila z optimizmom in s spoznajem, da je tisto, o čemer sva pred leti lahko samo sanjala, tudi uresničljivo. Ko sva si poleti vzela še nekaj časa in šla obiskat njene sošolce na Švicarske planšarje, sva tudi v praksi videla, da je mogoče tudi za dosegljive denarje postaviti sirarno za proizvodnjo sirov vrhunske kakovosti."

Nekaj sira ste poskusno že naredili...

"Za zdaj imamo doma v kleti majhno sirarno s 200-litrskim kotlom, v katerem lahko v eni "izmeni" naredimo okrog osemnajst kilogramov sira. To je poskusna sirarna, za učenje in nabiranje izkušenj. Prednost prieje in predelave mleka na kmetiji je prav v tem, da lahko sproti preverjam, koliko je kakovost sira odvisna od kakovosti mleka, od pravilnosti krmiljenja in podobno in da lahko na spremembe hitro reagiram."

Pri iskanju možnosti za predelavo mleka na kmetiji ste tudi spoznali, da so naši predpisi pri-

"V politiko sem se vključil toliko, kolikor se mi zdi pametno, in tam, kjer lahko pomagam, ne samo sebi, ampak tudi drugim. Tudi to, da smo se na kmetiji odločili za predelavo mleka in da sva z ženo pregledala vso zakonodajo, ki opredeljuje pogoje za ureditev zasebne sirarne, je politika. Zdaj lahko iz lastnih izkušenj opozarjava na zakonske in druge ovire, ki otežujejo razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetiji."

jeni za velike obrate in zato tudi precej togli.

"Eden od razlogov, da pri uredničevanju zamislji o lastni sirarni še nismo dlje, so tudi neživiljenjski zakoni in predpisi. Pri nas, na primer, predelovalni obrati ne smejo biti v stanovanjski hiši, vhod v sirarno ne z delovnega dvorišča... V Švici so glede tega manj omejevalni, zanima jih predvsem to, ali je izdelek v redu ali ne, ali vsebuje snovi, ki so dovoljene, ali tudi tiste, ki so prepovedane.

Sedanji predpisi zahtevajo za ureditev sirarne takšne pogoje, da so za vsako kmetijo finančno nesprejemljivi. Pri nas smo se prav zato lotili gradnje novega objekta. Če pa smo nekoliko bolj živiljenjski, lahko hitro ugotovimo, da ima veliko naših kmetij v hlevu ali v hiši še prostorske rezerve in s tem tudi možnosti, da ob spremembnih predpisih uredijo lastne predelovalne obrate." ● C. Zaplotnik

MEŠETAR

Po koliko so novi in rabljeni kmetijski stroji, priključki in nadomestni deli v Kmečkem stroju, v zasebni trgovini Franca Guzelja pri Sv. Barbari 23, nedaleč od Škofje Loke?

Novi stroji in priključki

vrsta stroja, priključka	cena (v din)
obračalnik Favorit 220	14.500,00
zgrabiljalnik Zvezda 310	23.190,00
kosišnica Britev, disk, 165	35.660,00
trosilec Krpan 25	52.000,00
nakladalna prikolica za seno Novi pionir 17	68.150,00
trosilec hlevskega gnoja Orjak 40	62.490,00
cisterna Creina 2700	38.800,00
traktor TV 818	67.320,00
traktor IMT 539	136.350,00
kardan za nakladalno prikolico	2.170,00
dvojni prst za kosišnico BCS	225,00
puhalnik Tajfun brez elektromotorja	9.450,00
mešalec za beton LIV 120	6.330,00
motorna žaga Husqvarna 266 E	8.140,00

Rabljeni stroji, priključki

vrsta stroja, priključka	cena (v din)
nahrbinna kosišnica Mitsubishi E-200	8.250,00
nakladalec za gnoj ZTN 1	6.100,00
traktor Štore 404, letnik 1983	135.000,00
traktor Zetor 52-45, letnik 1986	176.000,00
sekular za obžagovanje lesa	20.500,00
freza za traktor TV 18	8.720,00
elektromotor Sever 11 kW, 2800 obratov	4.100,00

● 90 ●

Ko je zvezna vlada februarja letos ukinila olajšave, ki so jih imelo kmetijske organizacije, in kmetje, ki sodelujejo z njimi, pri nakupu dieselskega goriva D-2 ("kmečke nafta"), je slovenski sekretariat za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano predlagal republiški vladni, da bi Slovenija sama nadomestila na zvezni ravni ukinjeno olajšavo, vendar je slovenska vlada ponovno predlagala spremembo zakona o prometu blaga, s tem pa tudi oprostitev plačila temeljnega prometnega davka za dieselsko gorivo D-2? Bo Slovenija to zakonsko spremembo sprejela ali pa se ji bo zvesta svoji težnji po suverenosti, odrekla?

Gorenjske podružnice kmečke zveze o organiziranosti in kmetijskih zakonih

Denacionalizacija naj zajame tudi arondirana zemljišča

Po nekaterih ocenah naj bi arondacije kmetijskih zemljišč povzročile na Gorenjskem celo več krivic, kot so jih agrarna reforma, zaplemba in drugi ukrepi povojnih oblasti.

Naklo, 25. aprila - Predstavniki vseh gorenjskih podružnic Slovenske kmečke zveze - Ljudske stranke (Naklo, Sorško polje, Cerknje, Jezersko, Jesenice, Škofja Loka, Poljanska dolina, Selška dolina, Ziri in Tržič), z izjemo radovljiske, so v četrtek zvečer na sestanku v gostilni Marinšek v Naklem obravnavali organizacijske probleme delovanja kmečke zveze na Gorenjskem in z kmetijstvo pomembne zakone (o denacionalizaciji, gozdovih, zadrugah, lovstvu, veterini itd.), zavzeli pa so tudi stališče do popravljanja krivic, ki so jih povzročile arondacije v času med 1960. in 1964. letom.

V razpravi o organizacijskih problemih delovanja kmečke zveze je bilo med drugim slišano, da je Gorenjska preslabo začopana v osrednjih republiških organih stranke in da je zato tudi njen vpliv na delovanje stranke premajhen. Da bi lažje usklajevali dejavnost stranke na Gorenjskem, so imenovali regijski odbor, ki ga bo vodil kmet **Ivan Štular** iz Strahinja, sicer poslanec kmečke zveze v zboru združenega dela republiške skupščine. **Miro Bajd**, predsednik tržiške podružnice, je opozoril na to, da se članstvo v njihovi podružnici zmanjšuje, in sicer zato, ker naj bi kmečka zveza doslej preseba, predsednik SKZ-LS Jesenice, je dejal, da se je v njihovi podružnici članstvo v enem letu povečalo za trideset odstotkov, da imajo enkrat na teden uradne ure, da so se na občnem zboru dogovorili za organizacijo kmečkega dne in da so razpravljali tudi o predlogu, ali bi veljalo ponovno začeti z ne-

kdanjimi kmečkimi zimskimi športnimi igrami...

V razpravi o zahtevi izvršilnega odbora kmečke zveze po odpoklicu kmečkega gozdarskega ministra dr. Jožeta Osterca se je pokazalo, da gorenjske podružnice (ali vsaj njihovi predsedniki) o tem nimajo enotnega mnenja in da se njihova stališča podobno kot na republiški ravni precej razlikujejo. Nekateri podpirajo zahtevo za odpoklicu ministra, drugi ne, tretji celo menijo, da bi to lahko zahteval le upravni odbor stranke, ne pa izvršilni odbor. **Ciril Zaplotnik**, predsednik kranjskega odbora kmečke zveze, je ob tem dejal, da bi statut oz. pravilnik stranke moral določati, kdo lahko o določenem problemu daje stališče, mnenja, zahteve. **Marjan Roblek**, sicer direktor kmetijske zadruge Sloga Kranj, je menil, da bosta vodstvo stranke in kmetijsko ministrstvo moralj upoštevati mnenje članstva stranke. **Ciril Smerkolj**, ki je v stranki zadolžen za regijski poslanec **Ivan Štular** iz Jesenice, je dejal, da se je v njihovi podružnici članstvo v enem letu povečalo za trideset odstotkov, da imajo enkrat na teden uradne ure, da so se na občnem zboru dogovorili za organizacijo kmečkega dne in da so razpravljali tudi o predlogu, ali

Koliko je vreden dinar?

Tečajna lista z dne 26. aprila

Država	Devize	Velja za srednji tečaj
Avstrija	100 ATS	184,5596
Nemčija	100 DEM	1300,0000
Italija	100 ITL	1,7602
Švica	100 CHF	1546,1739
ZDA	1 USD	22,6823

Kakšne so cene?

Tokrat smo se odločili za novo rubriko, v kateri vam bomo skušali predstavljati cene izbranih izdelkov široke potrošnje v različnih trgovinah. Te trgovine bomo izbirali sproti, danes pa smo izbrali naslednje: zasebna trgovina Zapravljevec iz Kranja, Nakupovalni center v Čirčah, Nakupovalni center Drulovka, samopoštne trgovine Nama in Skofji Loki in Mercatorjeva Blagovnica iz Tržiča. Med seboj pa smo primerjali cene naslednjih izdelkov: navadna bela moka (1 kg), kruh - bela in črna "štruča", mlečna čokolada Gorenjka (100 g), ustekleničena coca cola (1 liter), pivo Union, kilogram zelene solate, olje Cekin v steklenici (1 liter), kilogram kivijskih trikilogramskega pršek Persil in liter dolenskega sadjevca (žganje).

Zaprljivec	Čirče	Drulovka	Nama	Mercator
Šk. Loka	Tržič			
moka	9-12,70	11,00	12,80	10,90
kruh - beli	13,00	13,00	13,00	13,00
- črni	/	12,50	/	12,50
čokolada	16,70	11,80	/	15,10
coca cola	25,20	25,40	25,40	23,20
pivo Union	14,30	13,90	13,90	14,10
solata	92,00	51,90	43,20	39,00
olje Cekin	21,30	25,40	25,40	25,60
kivi (1 kg)	80,00	74,20	75,60	79,00
Persil (3 kg)	150,40	143,80	143,80	160,20
dolenski sadjevec	112,00	152,60	152,60	143,10
				132,00

No, in sedaj, po pregledu cen, se lahko odločite, ali boste odšli v bolj oddaljeno trgovino in kupili ceneje ali pa boste ostali kar pri svoji in plačali nekaj več. Mogoče pa ste celo med tistimi srečnimi, ki imajo najcenejše med današnjimi trgovinami tik pred nosom. Lahko se veselite do prihodnjic, ko bomo izbrali druge trgovine in seveda do novih cen... (M. Peternej)

Male, bogato založene trgovinice

BIBA V rožnatem

Kranj, aprila - Počasi, a vztrajno oživlja ulica Jake Platise, odprajo se trgovinica za trgovinico, čas pa hiti, da niti verjeti ne moreš, da bo že dve leti, kar so se vseili v Špilo, Mernik na dvoriščni strani, in BIBA, Avtodele in druge na prednji, tam, kjer kraljuje Mona Lisa...

Po rožnati barvi se ozrite, pa boste našli BIBA. Na brniški cesti vam ogromen napis na betonskem ogrodju nakazuje smer k blokom vzdolž ceste proti kranjskemu pokopališču. Ne morete ga zgrešiti. Jože Trobec je avtor napisa. Z Mono Liso imata skupno tablo ob vhodu na parkirišče in ko ste tu, ste tudi že pred vratim BIBE, za katero se na ulici Jake Platise 13 trudita Francka in Miro Gašperlin.

Hiter pogled na izložbeni okni da vedeti, da je trgovina namenjena bolj otroški konfekciji, toda naj vas ne zavede: v njej dobite vse za otroke od rojstva pa do šestnajstega leta, moške in ženske pletenine, izbrane ženske bluze in krila, trenirke za vse, otroško, žensko in moško perilo, jeans, pa še kaj bi se lahko našlo.

Dobro so založeni, to jim je resnično treba priznati, saj tako polnih polic zlepa ne najdeš. Res je, da nimajo skladišča - v BIBI je takoj vse na prodajnih policah - to pa je za kupca še en plus, saj ima prav vse na očeh. Pisane so Bibline police, da je kaj. Kakšna izbira majic vseh velikosti, bombažnih otroških trenirki, "šumečih" trenirki

Glasov test: Mercedes Benz MB 100 D

Udobje velikih

Mercedes je lansko leto predstavil novo serijo kombijev z imenom MB 100 D, ki dopoljuje ponudbo lahkih dostavnih vozil in potniških kombijev serij 300, 400 in 500. Na naši preizkušnji, ki smo jo tokrat opravili po zaslugu ljubljanskega AUTOCOMMERCA, smo vozili luksuzno izvedbo potniškega kombija MB 100 D, s katerim smo opravili več kot 1100 kilometrov. Mercedesovi konstruktorji so pri snovanju projekta MB 100 ponovno posegli po kombijevskem pogonu na prednji kolesi, ker se zadnji pogon v vseh razmerah ni obnesel

najbolje. Sicer pa je MB 100 D izredno dolg kombi, saj meri v dolžino skoraj 5 metrov, v izvedbi s povisano streho pa je v svojem razredu resnično pravi velikan. To seveda pomeni, da je notranjost prostorna in udobna. Sedem sedežev v potniškem prostoru je razporejeno tako, da je mogoče iz kombija vstopati ali izstopati brez nadležnega premikanja sedežev in potnikov. Sedeži so opremljeni z naslonjali in s po višini nastavljivimi nasloni za roke, tako, da se po udobnosti MB 100 lahko meri s potniškim

autobusom. Več kot dovolj prostora ima za svoje delo tudi voznik, ki sedi precej visoko, tako da ima dober pregled nad vsem vozilom, kar omogoča velike steklene površine in dve veliki ter dobro nastavljeni bočni ogledali. Voznik ima na razpolago klasično armaturno ploščo, na kateri sta poleg kilometrskega števca še merilnika temperature motorja in količine goriva. Slednji bi bil lahko natančnejši, saj kazalec pri ustavljanju in speljevanju preveč niha. Pri opremi armaturne plošče smo nekoliko pogrešali merilnik vrtljajev, čeprav je motor težko spraviti v visoko torzo. Manjše voznike utegne motiti, da so se konstruktorji nekoliko ušteli pri prestavnici ročici, ki so jo postavili preveč nazaj. Sicer pa je tudi v spred-

pri ostrejših ovinkih, ko je treba z volanskim obročem narediti nekaj vrtljajev več. Glede voznih lastnosti je treba omeniti tudi to, da se je MB 100 na naši preizkušnji izkazal tudi v težih razmerah, v 16-odstotnem klancu in snežnih razmerah. MB 100 je sodoben potniški kombi, ki ima seveda svoje klasične mercedesove lastnosti, kar pomeni, da ne skopari v likostjo in udobjem, ki se skupaj z dobrimi tehničnimi lastnostmi uvršča med tiste kombi-je, s katerimi bi se človek peljal tudi na daljše potovanje.

TEHNIČNI PODATKI: kombi štirivaljni diesel motor OM 616-2399 ccm, 53 kW/72 KM, skupna teža 2650 kg, neto nosilnost 685 kg, teža vozila 1965 kg, dolžina vozila 4922 mm, 1+8 sedežev, hidravlično krmilo, petstopenjski menjalnik, posoda za gorivo 70 l. Največja hitrost 127 km/h (testna meritev). Cena pri Autocommerciju: 34.380 DEM brez dajatev. ● M. Gregorčič, slike J. Cigler

AUTOCOMMERCE

Ljubljana

Zunanja in notranja trgovina, servis in proizvodnja d. d.
Ljubljana, Trdinova 4

PREDSTAVNIŠTVO KRAJNJE

Kranj, Cesta JLA 14
Telefon 064/213-968, 212-364

BANČNI NASVET

Vprašanje:

V Gorenjskem glasu ste pred kratkim objavili, da Gorenjska banka d. d. Kranj po pogodbi izvaja tudi posle za zainteresirane naročnike na Jugoslovanski borzi v Ljubljani. Ker se bodo na tej borzi prodajale tudi devizne pravice, me zanima, ali bo v pogodbi o borznem posredovanju preko LBGB d. d., Kranj, zajet tudi ta posel, ter kako?

Odgovor:

Odllok o prioritetenem vrstnem redu plačil v tujino za skupni in splošne potrebe v Republiki Sloveniji, v pogojih oteženega plačevanja v tujino, ki je bil objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije št. 12/91, določa v 5. členu, da prenos evidenčnih deviznih pravic (EDP) med podjetji poteka preko borze v Ljubljani.

Na borzi se trguje z izdelanimi »potrdili« o razpoložljivi edenčni devizni pravici (EDP), ki ga izda banka - devizni sektor na željo prodajalca. Cena nakupa ali prodaje je izražena v proviziji nad uradnim srednjim deviznim tečajem.

Komitent, ki želi prodati svoje EDP ali kupiti EDP, se obrne na borzna posrednika v banki: Braneta Čareta oz. Miro Draginja, telefon 064/217-271 int. 294 oz. 328, telefax 064/212-422 s katerim se dogovori predvsem o naslednjih pogojih nakupa ali prodaje EDP:

- znesek EDP,
- maksimalna oz. minimalna provizija izražena v odstotkih, po kateri je komitent pripravljen prodati oz. kupiti EDP,
- način in rok poravnave.

LB - Gorenjska banka d. d., Kranj opravlja preko svojega borznega zastopnika vse vrste poslov na borzi, torej tudi nakup in prodajo evidenčnih deviznih pravic.

REKAR

d. o. o.

Kranj, tel.: 323-085

MAZDA 323
MAZDA 626 coupe
DOBAVA TAKOJ!

Predstavitev
kolekcije M Cluba

Trgovsko podjetje Kokra in M Club Velenje sta v torek v Kranju odprla nov skupni butik. Otvoritev so popestrili tudi z modno revijo, kjer so prikazali letošnjo moško in žensko pomladno - poletno kolekcijo M Cluba. Manekenke in manekeni so predstavili tudi novo kolekcijo z imenom Agent, katere licenco je velenjski M Club prodal tudi ZDA. ● M. G., foto J. Cigler

POSOJILNICA - BANKA

BOROVLJE - Tel. 9943-4227-3235

podružnica BRODI - tel. 9943-4227-6227

ZAGOTOVljENA ZAUPNOST POSLOVANJA

AVTOŠOLA

Begunjska 10, KRAJN, tel.: 216-245

VAŠA AVTO ŠOLA

Avtocesta predor Karavanke - Bregana, odsek Hrušica - Vrba

Še 245 dni do jeseniške obvoznice

Čeprav je dan D, ko bo odprt karavanški predor, bližji, je ta trenutek (seveda ob precej večjih zadrgah in s precej "čeji") bolj znan dan D za Avtocesto na 13 kilometrov dolgem odseku od Hrušice do Vrbe.

Vrba, 30. aprila - Ob urejanju nekaterih kritičnih prometnih točk skozi Jesenice in ob pogledih na pobočje Mežaklje Jeseničani že nekaj časa živijo v znamenju dneva D. Prvi, ki se je že zelo približal, ki pa natanko ni znau (in tudi ob tej priložnosti nismo toliko upravljali po njem), je otvoritev karavanškega predora. Drugi, ki pa je kmalu po začetku gradnje predora začel razburjati prebivalce in odgovorne v občini oziroma v skupščinskih klopeh, pa je izgradnja odseka avtoceste od Hrušice do Vrbe. Na Jesenicah so namreč hitro ugotovili, da jih bo promet skozi mesto, ko bo zgrajen odprt predor, dobesedno "razdelil" na dva dela. Ob zaskrbljenosti se včasih še zdaj "pošalijo", da bodo na eni ali drugi strani mestna živeli tisti, ki se bodo ob otvoritvi predora znašli na tisti strani, ali pa tisti, ki se bodo pač tam rodili. Vendar že od vsega začetka gradnje predora ni bilo navzoč zgodlj opozarjanje domačinov, da tako Jesenice budu prometni zamašek po otvoritvi predora. Tako prometni strokovnjaki, kot investor, so bili mnrena, da je s predstavo spodbujati tudi promet mimo mesta. In zelo hitro se je tudi ukazalo, da je možnost pravzaprav samo ena: avtocesta oziroma jeseniška obvoznica lahko poteka samo na strmih pobočjih Mežaklje, kjer je na vznožju že železniška proga Jesenice - Bohinjska Bistrica.

Kar zadeva predor, je treba pripraviti, da vse poteka po programu in da bo promet skozi Jesenice lahko stekel nekako ob polletju. Kolikšen pa bo tisti trenutek promet, pa je ta hip še zelo nevhalečna napoved. Na avstrijski strani namreč ob otvoritvi avtomobilskih cestna povezava do predora na načrtovanih dvopasovnih avtocestah tudi še ne bo gotova. Pri Sv. Miklavžu je namreč okrog 700 metrov dolg vkop, za katerega se sliši, da bo končan nekako redi prihodnjega leta. Pa tudi, ko bo predor na avstrijski strani povezan s cesto, je ta trenutek še težko napovedovati, kolikšen prometni tok se bo usmeril na predor. Mnena prometnih strokovnjakov so si precej vsak s sebi. Morda je še najbolj zanesljiva ocena, da bo le zima prav usmerila promet v predor.

Zanesljivo pa je prav gotovo, da se bo promet v vsakem primeru v tistem trenutku, ko bo predor odprt, na Jesenicah predstavljal. Zato kakršnokoli odlaganje z izgradnjo jeseniške obvoznice ni sprejemljivo. O tem so mnena odgovornih, stro-

Če bo denar, viadukt bodo; čeprav so nekateri med njimi prava znanost. Prvi, 237 metrov dolg Podmežaklja 1 (v smeri proti Vrbi), že dobiva podobno bodoče jeseniške obvoznice. Med 9. in 12. kilometrom pa so kar širje gradbeno zelo zahtevni...

bilo gradbeno dovoljenje izdano sreča 12. januarja lani. Rezultat teh kasnjev pa je bil, da se je prvotni rok za izgradnjo ceste z 28 skrajšal na 24 mesecev.

Program se na ta način seveda ni več "pokrival" z otvoritvijo predora, vendar pa naj bi vseeno razbremenil Jesenice pred prometnimi zamaški že prihodnje leto.

Drugače povedano, avtocesta oziroma jeseniška obvoznica

Na celotni trasi je bilo treba izkopati 140.000 kubičnih metrov humusa, 1,5 milijona kubičnih metrov drugega materiala in vgraditi v nasipe 1,3 milijona materialov... V zgornji ustroj bo treba vgraditi 90 tisoč kubičnih metrov tamponskega drobljenca, 300 tisoč kubičnih metrov bitudrobiljenca in 296 tisoč kubičnih metrov asfaltbetona...

Pa končani izgradnji bodo opravili točne izmere in naredili tudi zemljiško knjižne vpise...

Letos bi za usposobitev za promet (brez počivališč in drugih vzporednih objektov ob cesti) po ocenah (še pred devalvacijo) potrebovali okrog milijardo dinarjev. Prihodnje leto pa potem še okrog 200 milijonov za celotno ureditev...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

...

</

ZIVILA Kranj
trgovina in gostinstvo

V četrtek, 2. maja, so od 8. do 13. ure, odprte naslednje dežurne trgovine:

NC Storžič Kokrica

NC Drulovka

SP Huje - Planina

Market Center - Bled

Želimo vam prijetno praznovanje prvomajskih praznikov!

GORENJSKI GLAS

najčinkovitejši
propagandni
medij
na Gorenjskem

Številni naši oglaševalci so se že prepričali o tem, pridružite se jim tudi vi!

Vsem skupaj želimo prijetno praznovanje

Opozarjam Vas tudi na posebne priložnosti za propagiranje v Gorenjskem glasu:

- 17. maja izide Gorenjski glas v nakladi 60.000 izvodov in ga bodo prejela vsa gorenjska gospodinjstva
 - 21. maja izide avtomobiliska priloga
 - 29. maja izide priloga Gradimo, obnavljamo...
- Pravočasno si rezervirajte oglasnji prostor!

**Gorenjski glas, propaganda, C. JLA 16, Kranj tel. 218-463
fax. 215-366**

MARMOR HOTAVLJE

Gorenja vas
tel.: 064/68-210

SPOŠTOVANI GRADITELJI:
od 12. do 30. aprila 1991 vas vabimo, da obiščete našo
RAZPRODAJO,

na kateri vam bomo po znatno nižjih cenah
do 50 odstotkov

iz proizvodnega programa nudili pestro izbiro izdelkov iz domačega in uvoženega marmorja in granita

- tanke marmornate ploščice, poleg teh pa tudi NOVOST
- tanke granitne ploščice iz svetovno znanih vrst granita
- stopnice z različno oblikovanimi robovi
- police
- talne plošče raznih dimenzij
- balkonske obloge
- mize, kuhinjske in kopalniške pulte, kamine
- prozorno silikonsko zaščito za marmor

Na razprodaji vam bodo vsi ti izdelki na voljo sicer v omejenih količinah, vendar po izredno ugodnih cenah.

Od 12. do 30. aprila 1991 pa lahko izkoristite še dodatno ugodnost - za vsa naročila izdelkov po posebnih merah in vaših željah vam bomo nudili **15-odstotni AKCIJSKI POPUST.**

PRIDITE - PRESENEČENI BOSTE NAD PONUDBO IN KVALITETO!

Samo
še ta teden v našem
salonu ugodna prodaja
razstavnih eksponatov.
Kuhinje z belo tehniko
že od 29.000,00 din dalje,
sedežne garniture od
12.000,00 din dalje

AL

**alpes
industrija
pohištva**

Železniki

64228 Železniki, telex: 34-557 Yu alpes, tel.: 064/67-121, telefax: 064/66154

predsobe, dnevne in samske sobe, klub-ske mizice, karnise, video omarice po konkurčnih cenah

<div style="position

Memorial Borisa Berganta

Tržič, 25. aprila - V Tržiču je bil v četrtek, 25. aprila, spet prvi tekaški praznik. Več kot 150 atletov in atletinj se je zbralo na tradicionalnem, VI. Memorialu Boruta Berganta, II. odprtju prvenstvu Gorenjske za pridelavek ekip Teritorialne obrambe ter štafetnem teku po ulicah Tržiča. Prislušali so od vseposod, tako kot je že običajno, najhitrejša letos pa sta bila Živko Romeo (AK Rudar Trbovlje) na najdaljši progi ter Veronika Bohinc (Mesarstvo Krušč Ljubljana) med atletinjami.

Prireditev, ki je potekala pod pokroviteljstvom poltednika Gorenjski glas ter Pokrajinskega stava za TO Gorenjske, je bila dobro organizirana, brezhibno izpeljana in tudi dobro obiskana. Predsednik organizacijskega odbora VI. Memoriala Borutu Bergantu Janez Kikel je povedal: "Potrudili smo se, in mislim, da smo v tem uspeli, da bi prireditev kar najbolj popularizirali. Teko se je udeležili številni kvalitetni tekaci in tekacice in s tem potrdili našo usmeritev, da v Tržiču pripravljamo bolj kvalitetno kot množično prireditev. Množičnost se vidi bolj v pionirskej štafeti, saj jih je letos štartalo že 20. V popularizaciji prireditev pa dim uspeh v številnih gledalcih, ki so stali ob cesti in hodili tekace ter v tem, da so, kljub hladnemu vremenu, vztrajali vse do konca podelitve priznanj najboljšim."

Prav podelitve pa so bila prava gala za oči za vse, saj so organizatorji poleg lepih pokalov in kralj pripravili vrsto praktičnih nagrad za številne udeležence. Prav praktične nagrade so svojevrsten čar teh tekov v Tržiču, kajti organizatorji vedno poskrbijo za kaj posebnega. Tako je podjetje TGT, trgovina gostinstva in turizem, d. o. o. Tržič v sodelovanju z Blagovnim centrom iz Celja prispevalo gorsko kolo za najhitrejšega, z ostalimi bogatimi nagradami pa so sodelovali številni drugi posamezniki in podjetja z vseh koncev in krajev Slovenije in avstrijske Koroske.

Tekmovanje se je začelo s tekonom štafet pionirjev, kjer sta se do zadnjega metra borili za zmago domača ekipa z osnovne šole heroja Grajzarja in ekipa AK Spodnja Idrija. Denis Debeljak je bil v finišu močnejši in je prinesel zmago domači vrsti. Med pionirkami so zmagale same atletinje iz treh atletskih kolektivov. Mladinci, mladinke ter članice

in veteranke so startali naenkrat, zelo zanimiv je bil boj za zmago na 5000 metrov dolgi proggi, kjer so tekle članice in veteranke. Zmagala je Veronika Bohinc, ki je tako osvojila že svojo peto za-

Predsednik organizacijskega odbora Janez Kikel

Najbolj zanimiv je bil tek članov in veteranov na 10 000 metrov

poredno zmago na tekih v Tržiču.

Najzanimivejši tek je bil tek članov na 10 000 metrov, kjer je precej časa vodil Franc Teraž z Jesenic, v skupini najboljših pa so bili še Živko Romeo, Roman Hojak, Klemen Dolenc ter veterana Franci Novak in Milan Konnik. V drugem krogu se je balkanski prvak v teku na 5000 metrov Živko Romeo prebil na celo tekacev ter zlahkoto vodil do končne zmage. Vprašanje je bilo le, ali bo popravil rekord s teka z

leta 1989, ko je tudi zmagal v Tržiču ali ne, vendar se je pokazalo, da je bil tokratni tek počasnejši. Tako še vedno ostaja rekord proge čas 30:54,61.

Za konec je potrebno omeniti še, da so si med številnimi gledalci in atletskimi delavci od vseposod prireditev ogledali tudi predsednik SO Tržič Peter Smuk, poveljnik PŠ za TO Gorenjske Peter Zupan, pokal najhitrejšemu pa je podelil oče Boruta Ivka Bergant.

J. K.

Domžale, 29. aprila - Ta konec tedna se v Domžalah začenja drugi teniški turnir Slovenija Open 91. Prvi boji na igriščih bodo v soboto, 4. maja, ko se začenjamajo kvalifikacije posameznikov, prav tako pa bodo kvalifikacije tudi v nedeljo, ko bo žrebanje za glavni turnir. V ponedeljek, 6. maja, ob 10. uri se bo začel glavni turnir, ob 16. uri popoldne pa bo sreda otvoritev na centralnem igrišču. Turnir bo trajal vse do nedelje, 12. maja, ko bo ob 13. uri finale za posameznike in dvojice. Finalne obračune bo prenalašči tudi naša televizija, sicer pa se v Domžalah obeta zanimivi nastopi perspektivnih teniških igralcev, med njimi tudi Françoza Guillauma Raouxa, Portugalcev Joaoa Cunha - Silve in Nuna Marquesa, Belgijca Bartta Wuqtsa, Spancev Francisca Roiga in Fernanda Lune. Zanimivo na turnirju pa bo prav gotovo nastop Slobodana Živojinovića. ● V. Stanovnik, slika: G. Šink

Izvrstni rezultati Blejcev

Bled, 28. aprila - Letošnja uvodna pregledna tekma veslaških reprezentantov je prinesla pričakovane rezultate, saj med specialisti za sculle, kjer je zmagal zagrebški skifist Robert Stakor. Izredno prijetno presečenje pa sta pripravila mlada blejska šampiona Iztok Čop in Denis Žvegelj, ki sta zmagala v močni konkurenčni dvojce brez krmarja.

Ostali rezultati blejske prvomajske regate - prvi dan: lahi veslači - enojec: 1. Božeglav (Argo); mladinci - dvojni dvojec: 1. Istra; osmerek: 1. Jadran; mladinci - enojec: 1. Kostelic (Mladost); člani - dvojni dvojec: 1. Partizan. Med prvomajsko regato so na Bledu pričakovali tudi mladinskega trenerja Krunkoslava Jankoviča, ki naj bi okvirno določil člane reprezentance za letošnje mladinsko svetovno prvenstvo, ki bo na olimpijski progi Banyoles v Španiji. Žal pa se trener na Bledu ni "pričkal". Blejci so na tekmi vsekakor dokazali, da so v izvrstni formi, kako pa se bodo lahko merili s svojimi tekmeči, bodo pokazale prve mednarodne tekme. ● M. Peternek

BELJAK
TREFFNERSTRASSE 2
Tel. 9943-4242-28413
(NA SEVERNEM STRANI GLAVNE
ŽELEZNIŠKE POSTAJE)

Radsport FABJAN
VAŠ STROKOVNIK ŠTEVILKA 1 NA KOROŠKEM
ZA KOLESATA VSEH VRST IN KOLESARSKO OPREMO.

Šahovska misel

Šah je ena od človekovih nepogrešljivih sestavin vsakdanjega življenja. Zaradi izrezito intelektualne usmerjenosti oblikuje človekovo duševno življenje, v družbi pa utrjuje medčloveške vezi. Slovenski šah je v še ne tako davni zgodovini sooblikoval slovensko narodno zavest in je preko takšnih šahovskih velikanov, kot je bil velemožster dr. Milan Vidmar, širomu svetu ponesel glas o ustvarjalnosti slovenske misli.

Šahovska misel, nova slovenska strokovno-izobraževalna revija, ki je uglejela luč sveta 10. aprila, želi povezati bogato tradicijo z vizijo ponovnega vzpona slovenskega šaha. Slovenski šahisti in ljubitelji so že dolgo pogrešali podobno publikacijo, ki bi, kakor je v uvodniku zapisal predsednik Šahovske zveze Slovenije Milan Kneževič, šahovske misel pripelja v sleherni kotiček naše dežele.

To so glavni poudarki s tiskovne konference, ki sta jo ob izidu revije pripravila ustanovitelj Šahovska zveza Slovenije in izdajatelj Šahovsko društvo Vrhnik. Revija bo namenjena igralcem, ki se aktivno ukvarjajo s kraljevsko igro, ljubiteljem, ki v šahu vidijo del občine kulture, mladim in zavednim kratkohlačnikom v šolskih klopek, ki še spoznavajo svet lesenih figuric in labirintov variant.

Za kvalitetno izvedbo tako široke programske zasnove je izdajatelj pritegnil k sodelovanju glavnino slovenskih avtorjev, ki so se z aktivnim igranjem ali proučevanjem šaha iz znanstvenega, kulturnega, zgodovinskega in strokovnega vidika tako ali drugače zapisali igri na štirinestdesetih poljih.

Revija bo na razpolago v kioskih Tobaka in v večjih knjigarnah, interenti pa se nanjo lahko naročijo na naslov Šahovska misel, Colnarska 9, 61360 Vrhnik. Cena posamezne številke je 35 din, celoletna naročnina za 5 številke (revija bo izhajala vsaka dva meseca) pa je 150 din.

Uspešen začetek lokostrelske sezone

Lokostrelski klub Šenčur je organiziral letošnji prvi turnir v American-Roundu. Na turnirju je sodelovalo rekordno število 92 lokostrelcev iz 21 slovenskih klubov. Tekmovanje je štelo kot prvo za točkovanje slovenskega pokala, ki je ponovno začel po večletnem premoru. Najbolje so se izkazali lokostrelci v compound slogu, kjer so bili tudi najstevilje zastopani. Razveseljivo je, da so tokrat tudi pioniri zastopali svojo kategorijo v vseh stilih. Turnir so sponzorirali šenčurski obrtniki: pekarna Umnik, mesarna Kunej GTI, prodajalna ŠIK, trgovina z živili Pajer, vinoteka VIKI in Vina Makedonija.

Člani prosti: 1. Samo Medved, LK Moste, 854 krogov, 2. Marko Podržaj, LK Kranj, 837, 3. Vlado Rosa, LK Ankaran, 819; **člani instinktivno:** 1. Žare Krajnc, LK Gornji Grad 759 krogov, 2. Mitja Kocjančič, LK Ljubljana, 749, 3. Dušan Letnar, LK Kamnik, 747; **člani compound:** 1. Igor Kosi, LK Muta, 868 krogov, 2. Janez Škofic, LK Domžale, 867, 3. Dušan Klemen, LK Muta, 862; **članične prosti:** 1. Ksenija Podržaj, LK Šenčur, 793 krogov, 2. Marija Tomazin, LK Jesenice, 780, 3. Simona Fale, LK Gornji Grad, 667; **članične compound:** 1. Irena Rosa, LK Ankaran, 809 krogov, 2. Zdenka Iskra, LK Šenčur, 736, 3. Vida Lukanc, LK Šenčur, 648; **članične instinktivno:** 1. Sonja Ralca, LK Global, 609 krogov; **veterani prosti:** 1. Rado Čuš, LK Škofja Loka, 720 krogov; **veterani instinktivno:** 1. Janez Kramar, LK Šenčur, 622 krogov; **veterani compound:** 1. Roman Zupanc, LK Celje, 790 krogov; **mladinci prosti:** 1. Peter Koprnikar, LK Maribor, 818 krogov, 2. Kristian Požar, LK Postojna, 807, 3. Marko Žerjal, LK Ljubljana 742; **mladinci instinktivno:** 1. Miadrad Gorič, LK Jesenice, 654 krogov, 2. Andrej Lužnik, LK Jesenice, 562; **mladinci compound:** 1. Grega Podgoršek, LK Domžale, 789 krogov, 2. Andraž Čeligoj, LK Postojna, 715, 3. Boris Rebula, LK Postojna, 691; **pionirji prosti:** 1. Robi Justin, LK Škofja Loka, 728 krogov, 2. Marko Uršič, LK Jesenice, 686, 3. Urban Tavčar, LK Šenčur, 561; **pionirji instinktivno:** 1. Grega Zakršek, LK Jesenice, 752 krogov, 2. Matej Krumpestar, LK Kamnik, 681, 3. Aleš Grusovnik, LK Jesenice, 677; **pionirke prosti:** 1. Irena Antončič, LK Postojna, 484 krogov, 2. Simona Kos, LK Šenčur, 451, 3. Martina Kepic, LK Šenčur, 408; **pionirji compound:** 1. Janez Škofic, ml. LK Domžale, 838 krogov

Marjan Podržaj

Franci Petek med domaćimi

Zirovica - Po številnih sprejemih po osvojitvi naslova svetovnega prvaka v smučarskih skokih se je naposled Franci Petek znašel še v izredno prijetnem ambientu med člani njegovega kluba Stol Žirovica.

V dvorani na Breznici so se zbrali številni prijatelji Francija Petka, domaći kulturni ustvarjalci pa so poskrbeli za pester spored.

Predstavili so se vsi člani skakalnega kluba Stol od najmlajših do članov, seveda na celu z reprezentantom Francijem Petkom in Rajkom Lotričem.

Ob tej priložnosti so predstavniki kluba Stol in ZTKO Jesenice svetovnemu prvaku iskreno čestitali in mu izročili več daril.

Janko Rabič

Motociklistične dirke

Po 18-letih so bile ponovno motociklistične hitrostne dirke v Sloveniji in to na letališki stezi Sečovlje pri Portorožu. Odprt reprebliko prvenstvo je organiziralo prizadeleno AMD Domžale, to pa je bila po 23-ih letih ponovno prva dirka v Portorožu, ki se je v 60-ih letih uveljavil z mednarodnimi motociklističnimi dirkami. Gorenjski tekmovalci so s tekmovanjem prinesli odlične uvrstitev. V kategoriji do 125 cm³ je bil zmagal Gregor Gorec, 2. mesto je osvojil Janez Pintar iz Kranja, 3. mesto pa je pripadel Albinu Šternu. Vsi trije so vozili motorje znamke Honda in so člani AMD Domžale. Gorenjeni so imeli še dva predstavnika v kategoriji Super bike 750 cm³. Zmagal je Dimitrijevič pred Branetom Lipnikom oba člana AMD Domžale, 3. mesto je osvojil Malec AMD Matulji in 4. mesto Darko Katrašnik iz Radovljice član AMD Tržič.

Brane Lipnik je vozil motor znamke Kawasaki, Katrašnik pa motor znamke Honda. Naslednja dirka bo maja v Novem Sadu in bo štela za državno prvenstvo. Najhitrejši krog je prevozel Janez Pintar, povprečna hitrost enega kroga je bila 117 km/h.

Motokros

Na motokros progi v Mačkovcih pri Murski Soboti je bila prva dirka za republiko prvenstvo pionirjev v motokrosu. Edini gorenjski predstavnik je bil član AMD Tržič Aleš Rozman, ki je na motorju Kawasaki 80 cm³ v prvi vožji zasedel 3. mesto, v 2. vožnji pa osmo, tako da je dirko na koncu končal na 6. mestu.

Matevž Jenkole

Tekmovanje jadralnih padalcev

Begunje, 30. aprila - Društvo jadralnih padalcev Lesce Bled pripravlja to sredo in četrtek, 1. in 2. maja, tekmovanje za pokal Avenšek v jadralnem padalstvu. Start bo oba dneva ob 12. uri iz Dobrče in Sv. Petra, pristanek pa bo na nogometnem igrišču. V sredo bodo tekmovali posamezniki v četrtek pa bo ekipno tekmovanje. Prijave sprejemajo v sredo s 10. ure na nogometnem igrišču v Begunjah ali po telefoni 73-311. ● Ivo Zupan

**SKUPŠČINA
OBČINE ŠKOFJA LOKA**

**ČESTITA
VSEM PREBIVALCEM
ZA PRAZNIK DELA**

**PODJETJE
KRANJ**

**ČESTITA VSEM OBČANOM
ZA PRAZNIK DELA**

**SKUPŠČINA
OBČINE KRANJ
ČESTITA VSEM OBČANOM
OB PRAZNOVANJU
PRAZNIKA DELA**

BIBA
TRGOVINA
KRANJ, JAKA PLATIŠE 13

Za vse vas, ki čakate na
delo ali pa bi si v kratkem
času radi močno izboljšali
življenjski standard,
ponujamo enkratno
priložnost!

**Postanite naš
redni ali honorarni
sodelavec!**

Resni interesi
naj kličejo
po tel. 064/50-714
vsak delavnik do 14. ure.

Agromehanika

Kranj, Hrastje 52 a

telefonski številki (064) 325-680 324-033

*Vsem kupcem
in poslovnim partnerjem
čestitamo
ob prazniku dela*

*Spoštovanim kupcem, poslovnim partnerjem in
občanom čestitamo za praznik dela.*

Ko se odločate za nakup gradbenega materiala in živil,
IZBERITE IZBIRO

**NAGRADNA IGRA,
V KATERI SODELUJE VSAK KUPEC**

KRANJ
Koroška c. 16
tel.: 212-249

ŽREBANJE 29. 6. 1991

1. nagrada
VIDOREKORDER SHARP
2. nagrada
BON v vrednosti 2.000,00 din
- 3., 4., 5. nagrada
PIJAČA v vrednosti 1.000,00 din
v DISKOTEKI »Gorjanc«
6. nagrada
10 x PIZZA in PIVO
v PIZZERII »ORLI«
- 7., 8. nagrada
BON v vrednosti 500,00 din

Imena nagrajencev bodo objavljena v Gorenjskem glasu!
JEANS CLUB PETRIČ - NAJ JEANS CLUB

**CESTNO PODJETJE
KRANJ, p. o.
Kranj, Jezerska cesta 20**

tel.: 064/26-861

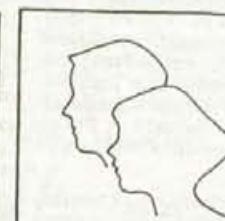
telex: 37720 CP KRN YU

Projektiramo, rekonstruiramo in gradimo ceste in ostale objekte nizkih gradenj. Upravljamo in vzdržujemo vse kategorizirane ceste na Gorenjskem. Nudimo vam gramozne in druge kamnite materiale. Opravljamo svetovalni inženiring za gradnje in obnove prometnih objektov.

*Čestitamo Gorenjem za praznik
dela - 1. maj*

**6. 5. 1991 ODPIRA
TURISTIČNI URAD**
na MAISTROVEM TRGU 11,
ki vam bo nudil:
● ORGANIZACIJO IZLETOV
● ZAKUP AVTOBUSOV
● NAKUP VOZOVNIC
POKLÍČITE NAS, 064/217-867 all
50-394

**MOŠKO - ŽENSKI
Frizerski salon**

HELI

FICKO HELI
SENIČNO 31/A, 64290 TRŽIČ
TEL. 064/57-875

ODPRT OD 3. MAJA DALJE.

Sprejemam stranke tudi po naročilu
in dogovoru.

VLJUDNO VAS VABIM, DA ME OBIŠCETE

nov • novo • novo • novo • novo • novo • novo •
Trgovina za
**SPORT, LOV,
RIBOLOV IN PROSTI ČAS**
KRANJ, Reginčeva 6
VELIKA IZBIRA - KONKURENČNE CENE
Odprt: od 9. - 19. ure, sobota od 9. - 12. ure

Nasilje v policiji

Ali policisti tepejo?

Vsek se lahko pritoži na postopek policista, če ni bil zakonit, takten, human.

Kranj, 29. aprila - Čeprav javnomenjska raziskava, ki so jo lani predstavili na Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo, kaže, da ugled slovenski policiji narašča, pozitivno mnenje o njih razbiija predvsem tistih okroglo pet odstotkov ljudi, ki imajo zato opraviti zaradi lastnih odklonskih dejanj in jim je policija s svojo prvenstveno represivno, kaznivalno vlogo, neke vrste slabu vest, kar v peti, ki bi ga želeli izruvati. Ti se - da bi se pred javnostjo oprali - večkrat tudi pritožujejo, celo prek medijev, nad nasilnimi policisti, ki da pretepojajo nedolžne ljudi. Za uradno prijavo se, žal, odločijo redki, menda zato, ker si ne upajo oziroma ker nima smisla, češ vrana vrani ne izkljuje oči. Škoda zaradi resnice in predvsem tistih, upajmo, da redkih, primerov, ko so policisti resnično prekoračili svoja pooblastila. V pogovoru z načelnikom UNZ Kranj Ivanom Hočevarjem, inšpektorjem v sektorju UNZ za organizacijo in razvoj Alojzom Mihelčičem ter komandirjem postaje milice v Kranju Stanetom Fickom smo skušali, seveda z njihove plati, osvetiliti problem nasilja v policiji - nasilja policistov nad ljudmi pa tudi nasilja ljudi nad policisti.

Od 61 pritožb šest upravičenih

Ivan Hočevar: »Uporaba prisilnih sredstev na območju UNZ Kranj je v primerjavi s številom postopkov z občani zelo redka. Lani, na primer, smo pod sodnikom za prekrške 10.806 predlogov zaradi kršitev cestoprometnih predpisov, mandatno smo kaznivali blizu 42.000 voznikov oziroma udeležencev v prometu, okrog 5400 predlogov smo napisali sodniki za prekrške zaradi kršitev javnega reda in miru, obravnavali 3000 kaznivih dejanj itd., skratka, represivo smo uporabili v 60.000 postopkih z občani. Eno od prisilnih sredstev v skladu z zakonom o notranjih zadevah in z navodili o uporabi prisilnih sredstev so naši policisti uporabili le v nekaj več kot sto primerih; fizično silo 50-krat, gumijevko šestkrat, plinski razpršilec desetkrat, vezanje in vklepanje 58-krat. Mislim, da ta podatek najbolj zgornovo zavrača negativno tezo o nasilnosti policistov UNZ Kranj do občanov. Moram pa reči, da so tudi policisti s strani ljudi doziveli vemo dva direktna napada. Pouskos je bilo sicer več, a so jih preprečili z uporabo prisilnih sredstev. Pritožb na ravnanje policistov je bilo lani 61, od teh test upravičenih.«

Navodilo o uporabi prisilnih sredstev jasno pravi, da mora policist - seveda, če se ne more temu izogniti - izbrati najmlejše prisilno sredstvo, ki mu omogoča kvalitetno in strokovno opraviti nalogu. Vsak policist, ki uporabi prisilno sredstvo, mora o uporabi in vzroku napisati poročilo, njegov starešina pa preveriti, ali je bila uporaba upravičena ali ne, ali ne bi mogel policist opraviti naloge tudi z blažjim prisilnim sredstvom. V 90 odstotkih policisti posežejo po sredstvih prisile pri kršitvah javnega reda in miru, da bi zaščitili sebe in druge, večkrat pa tudi pri kršitvah v cestnem prometu.

O pritožbah občanov na postopek policistov pa je Ivan Hočevar pojasnil: »Vsak občan se lahko pritoži na postopek policista, če po njegovem ni bil zakonit oziroma v skladu s poslovnimi organov za notranje zadeve. Na osnovi pritožbe smo dolžni analizirati vse okovne plati oceniti pravilnost postopka. Policist mora ravnati zakonito, taktno, humano. Če iz poročila policista o uporabi prisilnih sredstev ali na osnovi pritožbe občana ugotovimo, da je prisilna sredstva neučinkovita, proti policistu uvedemo disciplinski postopek, v hujših primerih kazenski postopek zaradi prekoračitve pooblastil, skratka, nad mokljev meč grožnja izgube delovnega mesta. Tudi taki pri-

Netaktni policisti?

Alojz Mihelčič je še bolj dočlen; na postopek policista se lahko pritoži vsak, ustno ali pisno, na katerikoli postaji milice, UNZ ali republiškem sekretariatu za notranje zadeve, ki pritožbo predra pristojni UNZ. Vsaka pritožba se rešuje, zagotovljena je tudi nadzorna funkcija. Če pritožba nima večjega odmetja, jo rešuje starešinski kader na postaji milice, nadzorno funkcijo ima inšpektorat UNZ, če pa gre za širše odmetve pojavnosti, potem se v nadzor vključi tudi republiški sekretariat. V bistvu se ne da ničesar prikriti, reševanje je objektivno, resnico je težko izlučiti zlasti v primerih, ko sta kršitelj in policist sama in oba vztrajajo pri svojem. V zadnjem času se pritožbe nanašajo v glavnem na netaktno ravnanje policista

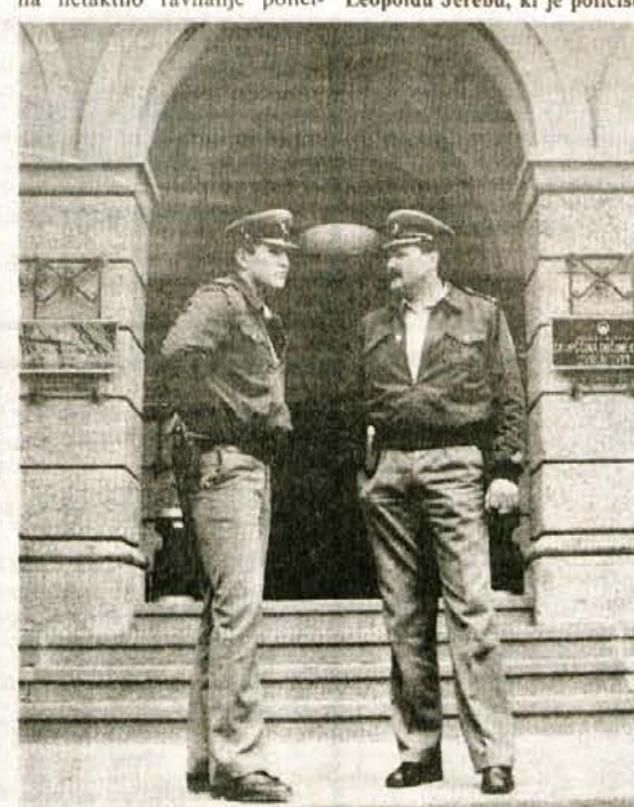
državnih upravi so stroge, vsaka prekoračitev je hujša kršitev delovne dolžnosti. Policist je odgovoren disciplinsko in odškodninsko za povzročeno škodo.

Vse pritožbe seveda ne gredo tako na roke pritožiteljem kot v zgornjem primeru. Dokaj ponosti so namreč primeri, ko se kršitelj pritoži na ravnanje policista samo zato, da bi izsilil "premirje", češ če bo policija umaknila prijavo, potem bo tudi sam umolknal. Na takšna izsiljevanja, ki so najpogostejša pri kršitvah v cestnem prometu, policija seveda ne pristaja.

Zaplet ob poljanski cesti

Precej prahu je v zadnjem času dvignil tudi konflikt dveh škofjeloških policistov z Leopoldom Jerebom iz Podgorje v Poljanski dolini, ki se je ponosi 16. marca vpletel v postopek policistov z voznikom Lojetom Dolinarjem. Leopold Jereb se je vmešal, ker policija po njegovem nista imela pravice zasiševati Dolinarja na lastnem dvorišču. Pravi, da ga je strečanje s policistoma veljalo več dni bolniške, pretres možganov, dva zoba in podplutje po vsem telesu.

Ivan Hočevar: »Na UNZ imamo celoten spis o tej zadevi, v reševanje je vključen tudi republiški sekretariat. Nismo reagirali zaradi pisanja Mladini, ampak po lastni dolžnosti. Vsi dokumenti kažejo na to, da je bila uporaba fizične sile proti Leopoldu Jerebu, ki je policista

oviral v postopku z Lojetom Dolinarjem, upravičena. Ko je komandir škofjeloške postaje povabil Jereba, da se dobijo na mestu, kjer je prišlo do konflikta, ni utegnil priti. Druga dva ne zanikata, da je vozilo bilo na cesti, medtem ko Jereb trdi, da je bilo na dvorišču. Tudi Iz zdravniškega spričevala niso razvidne poškodbe, manjkajoči zobje, kot navaja, razvidne so tiste, ki lahko nastanejo kot uporaba fizične sile.«

Klofuta mladoletniku

Med lanskimi pritožbami občanov na postopek policistov je tudi nekaj pritožb zaradi uporabe fizične sile. Najhujši je vsekakor primer, ko je policist udaril mladoletnika. Policist je prenehal delovno razmerje pogojno za eno leto, je v kazenskem postopku zaradi storitev kaznivega dejanja zlorabe položaja, starši so postavili tudi odškodninski zahtevki. Kazni po zakonu o delavcih v

stov in ne na nezakonitost ukrepov. Policisti so mlađi, brez izkušenj, ko se srečajo s konfliktnim, običajno vinjenim kršiteljem, pride do zapleta. Seveda to ni opravljeno, policist se ne sme pustiti izvzeti. Policisti z večkratnimi konflikti morajo presesti na dela, kjer nimajo stikov z ljudmi.

Žalitve, oviranje in napadi na policiste

Stanec Ficko: »V letošnjo programsko zasnovno smo premišljeno zapisali, da bo delo v kranjski postaji milice temeljilo na načelih strokovnosti, učinkovitosti, usklajenosti, zakonitosti in pravičnosti. Ker je uporaba pri-

silnih sredstev največkrat razlog za pritožbo na ravnanje policijstov, je koristno poznati zakon o notranjih zadevah (54. člen) in navodilo o uporabi prisilnih sredstev, kjer točno piše, kaj policij lahko uporabi pri opravljanju nalog. Za policijata pride v poštov predvsem fizična sila, gumijevka, plinski razpršilec, lisice. Prisilna sredstva smo lani uporabili 21-krat, leto prej 23-krat, najpogosteje fizično silo in lisice. Vsaka konfliktna situacija je pogojena z osebnostjo dveh ljudi, storilca prekrška oziroma kaznivega dejanja in policijata.

Opozoriti moram tudi na drugo plat; lani so bili kranjski policisti pri opravljanju nalog žaljeni v 73 primerih, leto prej v 57. To je hud pritisk na policijce, ki vedo, da morajo marsikaj prenesti, vendar pa ne dovolimo, da bi jih kršitelji žalili, jih napadali in jim preprečevali uradno dejanje. Zaradi žalitev smo napisali predlage sodniku za prekrške, v enem primeru tudi kazensko ovadbo, tri ovadbe smo podali zaradi preprečitve uradnega dejanja, pričemer je bil en policist ranjen, eno zaradi napada na policijata. Letos trend narašča.

Voznik, ki ne ustavi policiju, potem ko je ustavljen, ne more pričakovati, da bo policij z njim posebno vlijuden. Policist ne ve, ali ni v avtu morilna storilca kaznivega dejanja, oborožen terorist ali pa samo pijani voznik. Tudi vlomilca, ki ima pri sebi orožje, ne more lepo pozdraviti, preden ga prime. Prva je policijova varnost.«

Ivan Hočevar: »Lahko je po bitki biti general. Policist se mora v hipu odločiti, katero prisilno sredstvo bo uporabil, da bo lahko opravil nalog. Kasneje, ko se pogovarjam, ko pozna vse okoliščine, marsikateri privina, da bi najbrž lahko ravnal tudi drugače kot je.«

Policija "deklica za vse"

Po podatkih, s katerimi je postregel Alojz Mihelčič, so gorenjski policisti v prvih treh mesecih letos 81-krat uporabili prisilna sredstva, od tega fizično silo 50-krat, gumijevko enkrat, plinski razpršilec dvakrat, lisice 24-krat, trikrat strelno orožje, in sicer štirikrat pri raziskovanju kaznivih dejanj, 50-krat pri vzdrževanju javnega reda in miru, 14-krat pri urejanju in nadzoru cestnega prometa, dvakrat pri varovanju državne meje, trikrat pri spremeljanju kršiteljev in izročanju pristojnim organom. Za policije se je 71-krat seslo brez posledic, dvakrat s sledmi poškodb in dvakrat z lahkimi telesnimi poškodbami, za kršitelje pa brez posledic 65-krat, s sledmi poškodbami šestkrat, po dvakrat pa z lahkimi ter hudi mi telesnimi poškodbami. Pri ukrepih proti policijstom gre za dve opozorili in en disciplinski postopek, proti občanom pa za 57 predlogov sodniku za prekrške in enajst kazenskih ovadov. Ti so se po sedemkrat pritožili zaradi uporabe prisilnih sredstev, zaradi ukrepanj proti zaradi neukrepanj policijstov proti storilcem prekrškov, devetkrat pa zaradi netaktnih postopkov.

Pa še beseda, dve o reorganizaciji slovenske policije, ki zajema tudi ukinitev nekaterih oddelkov in manjših postaj milice, v katerih so policijci po mnenju nekaterih ocenjevalev preveč domači s prebivalci, z nekaterimi v dobro, z drugimi v škodo. Letos takega primera na območju UNZ Kranj sicer niso zabeležili, če pa ga zasledijo, takšne policijce opozorijo oziroma, če ne zaleže, premestijo. Da pa imajo prebivalci dobro mnenje tudi o manjših policijskih enotah, da jih potrebujejo, očitno potrjujejo njihovi odpori proti ukinitvi in celo protestni shodi. Ljudje se obračajo na policijo zaradi različnih problemov, ker vedno reagira, postaja nekakšna "deklica za vse", vedno pogosteje tudi za primere, za katere so pravilni inšpekcije ali socialna služba. ● H. Jelovčan

NESREČE

LETOS ŽE 11 MRTVIH

Kolesar obležal

V četrtek, 25. aprila, ob pol sedmih zvečer je Bojan Klinar, roj. 1954, z Jesenic kolesaril po pločniku C. talcev na Koroški Beli. V bližini stanovanjskega bloka št. 8 d je iz neznane vzroki zapeljal s pločniku na cesto, pri tem izgubil ravnotežje in oblast nad kolesom ter padel. Z glavo je udaril v rob pločnika in obležal na cesti. Huje ranjenega so odpeljali v jesenško bolnišnico.

Deklica čez cesto

V nedeljo, 28. aprila, ob 16.45 je 23-letni Igor Perko iz Sp. Dupelj z Z 126 P peljal od Naklega proti Dupljem. V Strahinju je pred seboj na desni strani opazil skupino otrok, ki so se igrali na travniku. Tedaj je iz obcestnega jarka prišla štiriletna Ana Jenko s Praprotne police in stekla čez cesto. Perko je zaviral in se umikal levo, vendar je kljub temu deklico zadel. Huje ranjeno so odpeljali v UKC. ● H. J.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Napačna žrtev

M. A. iz Groharjevega naselja v Škofji Loki je prosil za predstovanje policijstov. Natvezil jim je, da mu doma grozita žena in sin. Policijci, ki sta možakarju prihitela na pomoč, sta ugotovila, da je prava žrtev žena, ki jo je M. A. pisan pretepel, dokler ni dokazoval njenega moškosti naredil konec sin, ki je, da bi rešil mater, očeta oklofatal. Oba bo podučil k lepšemu obnašanju sodnik za prekrške.

Preplah za nič

Starejši možak, ki sam živi v stanovanju stolnice v Podlubniku, je sredi noči na plinskom štedilniku kuhal jed. Medtem je zaspal, ko se je prebudil, pa je začutil vonj po prisojenem. V pančinem strahu je zdrel na balkon in klical na pomoč gasilce, menec, da iz jeklenke uhaja plin in da bo vse skupaj eksplodiralo. Policijci, ki sta prišla pogledat, kaj se dogaja, sta ugotovila, da je bil stanovalčev strah odveč, kar je ugotovil tudi sam in se jima vladno opravil za nepotrebitno vznemirjenje.

Preganjalcu duhov

Trije pigančki so opolnoci pred škofjeloško občino na vse pretege kričali. Očitno so preganjali duhove, kar pa enemu od treh poslušalcev v sosednji hiši ni bilo prav nič všeč. Poklical je vrah reda. Policijci sta uspela prijeti samo M. K., doma z Mestnega trga, ki je bil tako pisan, da jima ni uspel pobegniti, medtem ko sta bila njegova kompanjona urnežih nog. M. K. se je pokazal za pravega tovariša, saj imen drugih dveh ni izdal. Tako se bo pred sodnikom za prekrške zagovarjal sam.

Ženski nasprotnici

K. A. z Novega sveta je poklical policijce, ker je njegovo ženo Š. A. pred zgradbo Ljubljanske banke napadla soseda, jo oklofatala in popljuvala. Policijci sta zgodbo preverila, ugotovila, da je resnica ter napisala predlog sodniku za prekrške, ki bo kaznival sosedo K. M. Zvedela sta tudi, da sta sosedi že dalj časa sparti.

Žalili borce

Ko so imeli borce z Godešiča občni zbor, so se jim brez povabil pridružili tudi nekateri piani krajani, ki so imeli v bližini delovno akcijo. Borce so motili, jih žalili, enega celo priprili z vrati. Izgredniki se najbrž še lep čas ne bi umaknili, če A. K. ne bi poklicala policijce. Ti so napisali prijavo sodniku za prekrške proti L. S., K. J. in K. G.

NA SONČNI STRANI ALP

Odpadke nazaj v nahrbtnik

Kranj, 26. aprila - Posvet sanitarnih inšpektorjev z upravljalci planinskih postojank na Gorenjskem pred tednom dni je opozoril na zasipanje naših gora z odpadki. Največ jih tam puščajo obiskovalci, zato je umestil predlog, da bi jih spodbujali k drugemu ravnanju.

Ni več veliko časa do začetka nove planinske sezone, zato se upravljalci koč in drugi pripravljajo na sprejem prvih obiskovalcev. Bolj kot o oskrbo imajo težave predvsem s kopico ostankov za gosti iz preteklosti. Določljena usmeritev v prilaganje zmogljivosti postojank potrebam najtevnejšega obiska je namreč privedla v začaran krog, v katerem so povečane zmogljivosti pomenile večji obisk, le-ta pa je spet zahteval večje zmogljivosti. Ponudba s hrano in pijačo je presegla nekdanji planinski standard in je prinasa vedenje večje probleme.

Nekdaj je veljalo, da v gore hodijo tisti, ki jih imajo radi. Temu že dolgo ni več tako, saj je gorski svet preplavljen z obiskovalci, ki jim gore ne pomenijo ničesar. To trditev potrjuje dejstvo, da imajo glavni delež v skupni količini odpadkov pri kočah prav smeti, ki jih tam puščajo obiskovalci. Ker veliko postojank ne zmore stroškov za odvoz odpadkov v dolino, je edina rešitev v spodbujanju planincev, da vsak odnese svoje smeti v nahrbtniku nazaj v dolino.

Kako naj bi to dosegli, so se spraševali planinski aktivisti tudi na nedavnam kranjskem posvetu. Strinjali so se, da niso

Ne iščite teh modnih oblačil kjer koli!
V KRANJU JIH LAJKO KUPITE SAMO PRI NAS!

Elita

SKUPŠČINA OBČINE RADOVLJICA

Komisija za kadrovske zadeve, odlikovanja in priznanja Skupščina občine Radovljica na podlagi 35. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91) razpisuje dela in naloge

RAVNATELJA MUZEJEV RADOVLJIŠKE OBČINE

Na osnovi določil statuta Muzejev radovljiske občine morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

- visoka strokovna izobrazba muzejske smeri
- 5 let delovnih izkušenj na muzejskem področju

Mandat traja štiri leta.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev morajo kandidati poslati v 8 dneh od dneva objave razpisa na naslov:

Skupščina občine Radovljica, Komisija za kadrovske zadeve, odlikovanja in priznanja, Radovljica, Gorenjska c. 19.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po odločitvi.

ISKRA MKD
Podjetje mehanskih konstrukcij in delov

Po sklepu UO PO Iskra MKD, objavljamo

JAVNO LICITACIJO rabljenih osnovnih sredstev:

STROJI IN NAPRAVE ZA ODPRODAJO

Zap. št.	Naziv	Proizvajalec Tip	Inv. št.	Leto izdel.	Izklicna cena — din
01.	rezk. st. za tekst.	ISKRA	20062	1966	32.500,00
02.	eks. stisk. 25 T	HME	18160	1965	104.000,00
03.	eks. stisk. 25 T	ISKRA	23546	1969	84.500,00
04.	eks. stisk. 30 T	TAS-ES 30	23545	1969	84.500,00
05.	eks stisk. 25 T	TAS-ES 25	28452	1972	195.000,00
06.	napr. za posp. trak.	ISKRA	87908	1982	39.000,00
07.	struž. rev. do Ø 17 mm	SMART-BROWN	16935	1971	65.000,00
08.	struž. rev. do Ø 17 mm	SMART-BROWN	17932	1965	65.000,00
09.	struž. rev. do Ø 26 mm	BOLEY	19893	1966	78.000,00
10.	struž. dokon. do Ø 22 mm	SMART-BROWN	17946	1965	58.500,00
11.	struž. vret. do Ø 30 mm	KARGER	07156	1962	97.500,00
12.	stroj za plos. brus.	TOS	02457	1958	65.000,00
13.	brus. kozelj za trde kov.	WUPPERTAL-BAREM	20544	1967	26.000,00
14.	stroj. za brus. ročir.	GARDIOL	02449	1962	19.000,00
15.	rolir. stroj	STEINEL	16742	1962	32.500,00
16.	vrt. str. nam. do Ø 16 mm	VEBO	17930	1965	32.500,00
17.	vrt. str. nam. do Ø 16 mm	VEBO	17943	1965	32.500,00
18.	vrt. str. nam. do Ø 13 mm	VEBO	19811	1966	13.000,00
19.	str. za rez. nav. do M6	ISKRA	07810	1962	19.500,00
20.	stisk. pnev. 0,3 t	ISKRA	18190	1965	7.800,00
21.	stisk. pnev. 0,5 t	JOZEF SCHEELEN	20085	1966	9.100,00
22.	struž. vret.	COLCHESTER	17975	1965	104.000,00
23.	struž. univ.	PRVOMAJSKA	82974	1985	130.000,00
24.	rezk. univ. stroj	ELLIOTT	18119	1965	110.500,00
25.	rezk. nav. stroj	ELLIOTT	18120	1979	65.000,00
26.	brus. plošč. stroj	KIROVA	22180	1968	71.500,00
27.	brus. plošč. stroj	KIKINDA	54696	1981	97.500,00
28.	brus. str. za nože	AGATHOH	82918	1987	78.000,00
29.	strojna pilna	ELLIOT	82945	1985	26.000,00
30.	rezk. stroj	MAS	02743	1962	58.500,00
31.	krož. žaga	ISKRA	02450	1962	26.000,00
32.	na. vrt. stroj	METALAC	19808	1966	6.500,00
33.	vrt. stroj	VEBO	83255	1985	13.000,00
34.	struž. polavt. do Ø 22 mm	LEINEN	02556	1962	260.000,00
35.	struž. polavt. do Ø 22 mm	LEINEN	02574	1962	260.000,00
36.	stroj za rez. nav.	ISKRA	22750	1967	19.500,00
37.	trdič. brus. stroj	IKOS	80025	1983	26.000,00
38.	trdič. žaga — vod.	MI-DSAN	17960	1965	32.500,00
39.	pisar. in delav. oprem. ter les. in kov. zabojni				

Javna licitacija bo v sredo, 8. 5. 1991, ob 16. uri, PO Iskra MKD Ljubljanska c. 24 a, Kranj. Osnovna sredstva so na vpogled uro pred začetkom licitacije. Interesenti morajo pred začetkom licitacije plačati 10 % kavci.

niDAS

IMPORT EXPORT KRANJ, d.o.o.

trgovina Deta

Stražišče, Delavska cesta 26 a

Vam predstavlja del svoje bogate ponudbe:

- kozarci Luminarc
- jedilni servisi Arcopal
- slike slikarja Marjana Belca

Poročna darila

Novosti na našem tržišču

- plastika Vidroplast
- kuhinjska posoda Silampos
- japonski porcelan

Iskra

ELEKTROMOTORJI, d.o.o.

Železnični

Otoki 21

razpisuje

JAVNO LICITACIJO

ki bo v torek, 7. 5. 1991, ob 11. uri na sedežu družbe v Železničnih Otokih, Otoki 21, za:

— tovorni avto Zastava 645 AD, reg. št. KR 824-93, št. šasije 007518, št. motorja 029997, leto izdelave 1979, prevoženih 410.000 km, (generalno popravljen po 300.000 km). Vozilo je tehnično brezhibno, registrirano do avgusta 1991, izklicna cena je 160.000 din. Varsčina je 10 % od izklicne cene, ki jo plačajo potencialni kupci pri blagajni. Prometni davek plača kupec. Nakup je po sistemu video - kupljen. Kasnejših reklamacij ne upoštevamo.

ZLIT TRŽIČ, d.o.o.

prodaja dve kamp prikolici tip IMV Adria 420 TL, za 3 osebe, z baldahinom, leto proizvodnje 1979. Prikolici imata vgrajen sistem ogrevanja.

Cena 1 prikolice je 2.000 DEM + davek.
Možnost ogleda je v delovnem času v Zlitu-u.

GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE

OBMOČNA ZBORNICA KRANJ

in

CENTER ZA INFORMACIJSKI SISTEM PRI GZS

Poslovni klub EUROPATINOVA

organizirajo

PREDSTAVITEV IN DEMONSTRACIJO POSLOVNO INFORMACIJSKIH SISTEMOV

ZA

OBRTNIKE, PODJETNIKE IN DROBNO GOSPODAR-

STVO

SREDA, 8. MAJA 1991, OB 11. URI

OTVORITVENA DVORANA PPC GORENJSKI SEJEM

1. Kako ponuditi svoje izdelke tehnologije in storitve na do-

mače in tuja tržišča
(Slovenija, Jugoslavija, dežele Alpe-Jadran, Pentagonale, Evropa, S. Amerika, J. Azija)

2. Svetovalne storitve GZ Slovenije pri navezovanju poslovnih stikov s tujimi partnerji na področju kooperacij, investicij in joint ventures.

3. Predstavitev poslovanja kluba EUROPATINOVA — pomoč podjetnikom in obrtnikom pri predstavitvi svojih novih programov in storitev na sejmih, tele in vi-

deotekstu, borzah in informacijskih medijih.

PREDSTAVITEV IN DEMONSTRACIJA JE ZA UDELE-

ZENCE BREZPLAČNA!

AVGUST POTUŠEK

rojen 1907

Od njega so se poslovili v družinskem krogu v petek, 26. aprila 1991, ob 11. uri na kranjskem pokopališču.

DELOVNI KOLEKTIV SAVA KRANJ

ZAHVALA

Ob izgubi 80-letnega dragega moža in očeta

GABRIJELA VILFANA

iz Zg. Bitenj

se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za plemenito pomoč, izrečena sožalja ter podarjeno cvetje. Hvala g. župniku za opravljen obred, pevcom za zapete pesmi in vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega sina, brata, strica in svaka

FRANCA VALJAVCA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem ter sodelavcem Planike Kranj — Finančno računovodska služba in Športna montaža, ki so nam v teh hudičih trenutkih izrazili sožalja, darovali cvetje in nam vsestransko pomagali ter ga v tako velikem številu spremili na njegovo zadnjo pot. Zahvaljujemo se tudi pevcom iz Trstenika za lepo zapete žalostinke in g. župniku za opravljen pogrebni obred.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

ZALUJOČI: mama Kristina, brat Bogdan in sestra Marta

z družino

Trstenik, 10. aprila 1991

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube

ALENKE MAUSER

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem Dinosu za sožalne brzjavke in darovano cvetje, vsem, ki ste nam izrekli sožalje in nam ob hudičih tren

MALI OGLASI

217-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam 1-fazni MEŠALEC. Pretar, Zg. Gorje 227 6685

Prodam STROJ za izdelavo betonskega strešnika. 312-314 6696

Prodam TRAKTOR Zetor 70-11, letnik 1982 in traktorski VILIČAR. Lončar, Zalog 35, Cerknje 6707

Ugodno prodam dvoredno SEJALNICO za korzo OLT II., starejši letnik. Luže 6, Šenčur 6710

Prodam popolnoma nov TROSILEC umetnih gnojil VICON 502, s kardanom, 10 odstotkov ceneje od nowega. Informacije na 328-108, po 18. uri 6718

Prodam barvni TV Gorenje Color, skran 87 cm. Cena 2.000,00 din. Crv. Javorniško nabrežje 7, Jesenice 6720

Ugodno prodam malo rabljeno ročajsko KOSILNICO Brivit 165. Kozelj, Hoteža 16, Preddvor

ROBINSON
club TRŽIČ
tel.: 52-266

Letna terasa

SAS BAR

Robinson
od 9. do 22. ure

nedelja, prazniki od 14. - 22. ure

Disko petek, sobota od 21. - 2. ure

40.000 DEM, nudim partnerstvo.
Šifra: ZELO VELIK ZASLUŽEK

Naj se javi voznik, ki mu je bil POŠKODOVAN AVTO, v sredo, 24. 4. 1991, okrog 17. ure, pred Diskontno trgovino na Železniški postaji v Kranju. Naslov v oglašnem oddelku.

STANOVANJA

V. Kranju ali Ljubljani najamem GARSONJERO ali 1-sobno STANOVAJNE. 061/556-679 ali 0602/23-158 6446

VOZILA

Prodam JUGO 45 A, letnik 1986, prevoženih 37.000 km, dodatno opremljen. Cena po dogovoru. Vlajvec, Kovor 70/a, Tržič, 57-377 6397

Prodam Z 101 GTL 55, letnik 1986. Igor Petrič, C. na Klanec 46, Kranj 6410

Ugodno prodam zelo dobro ohranjen VW GOLF, letnik avgust 1982, motor generalno obnovljen. Janko Zupan, Ul. Tončka Dežmanja 8, Kranj, (9. nadstropje), 323-165 6564

Ugodno prodam štiri nove GUME Sava Semperit Hi-Life Radial, dim. 175/70 R 13. 327-652, po 15. ura 6617

Prodam Z 750, letnik 1984 in AS CONO 1.8 GLS, letnik 1987. Zmunc 60, Škofja Loka 6674

Z 101 Konfort, letnik oktober 1980, registrirana do oktobra 1991, prodam. 51-239 6678

Prodam VOLVO 144, letnik 1968, generalno obnovljen. 47-383

Prodam MINI MORIS 1000. Grmčeva 23, Kranj - Črče 6698

R. Clio 1.4, nov, metalne barve, ugodno prodam. 77-317, popoldan 6703

TOYOTA Corolla DX, letnik 1987, prevoženih 60.000 km, z veliko dodatne opreme, garažirana in odlično ohranjena, prodam. Sajovic, Mlaška c. 85, Kranj, 217-527

Prodam R 4 GTL, star 7 let in približno 500 kg betonskega ŽELEZA, premer 10 mm. Pegam, Ješetova 31, Kranj - Stražišče, 310-752

Z 750, letnik 1976, vozna, neregistrirana, poceni prodam. 79-818 6715

Prodam PRIKOLICO za osebni avto. Janez Frelih, Posavec 64, Podnart 6732

Z 750, letnik 1979, ugodno prodam. Luže 63, Šenčur 6733

Prodam Z 101, letnik 1977. 57-549 6735

Ugodno prodam R 4 TL, motor generalno obnovljen, letnik 1981, registriran do septembra 1991. 66-772 6736

OSTALO

Prodam dolgo obhajilno belo OBLEKO. Levstikova 3, Kranj 6682

Poceni prodam otroški italijanski kombiniran VOZIČEK Peg. Informacije na 82-801 6683

Prodam zložljivo KAMP PRIKOLICO Brako. 323-163 6688

Prodam bukove BUTARE. 45-787 6701

Prodam mešana DRVA. 43-352

POSESTI

HIŠO, z gospodarskim poslopjem, prodam. Šifra: MED KRAJEM IN RADOVLJICO 6695

Prodam 300 kosov sive strešne OPEKE Veronika Eržen, Pungert 8, Škofja Loka 6699

AL. FOLIJO za izolacijo mansard, saven, talnih gretij ... v ploščah, 1,5 x 2,5 m, 350 kvad. m. je 1.000,00 din. 77-087, od 8. do 12. ure ali 77-080, zvečer 6729

Prodam suhe jesenove in favorjeve DESKE. 65-134 6737

PRIREDITVE

Duo IGRA na ohjetih, praznovanjih in zaključenih družbah. 46-137 6694

POZNANSTVA

Fant želi SPOZNATI mlado dekle ali mamico, za skupno življenje na urejeni kmetiji. Šifra: NAJIN DOM 6724

RAZNO PRODAM

Prodam avtomobilsko tovorno PRIKOLICO in termoakumulacijsko PEČ. 83-962 6673

Ugodno prodam rabljeni POMVALNI STROJ Iskra in ŠOTOR Krk, za 4 osebe. Informacije na 329-187, zvečer 6684

Prodam VIDEOREKORDER Toshiba, star 1 leto, za 800 DEM. ŠOTOR za 4-člansko družino, za 250 DEM. in žensko KOLO Rog za 50 DEM. Ogled popoldan. Rajko Dorem, Gradnikova 91, Radovljica 6692

Prodam mešana DRVA in diatomično HARMONIKO. 622-418 6700

Prodam barvni TV Gorenje, star 5 let, za 150 DEM in RADIATORJE Trika, malo rabljeni, 4 kose. Cena po dogovoru. 622-767 6727

Prodam JUGO 1100 GX, letnik 1988, 17.000 km, OBRAČALNIK seva in PLUG Gorenje Kosor. 45-141 6728

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam KOLO mountain bike Ganga, nerabiljen, 10 odstotkov cene. 632-036 6689

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam KOLO mountain bike Ganga, nerabiljen, 10 odstotkov cene. 632-036 6689

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam KOLO mountain bike Ganga, nerabiljen, 10 odstotkov cene. 632-036 6689

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Prodam dve KOLESI Senior, na 10 prestav. Cena 3.000,00 din. 324-188 6675

Slovenija in svet

Lastna zunanjia politika temelj državnosti

Slovenska skupščina se je prejšnji teden seznanila s temelji zunanjih politike nove slovenske države in z zasnovno zakona o zunanjih zadevah. Vlada in zunanje ministrstvo bosta morala po načilu skupščine oba dokumenta še dopolniti in ju predložiti v ponovno obravnavo.

Zunanji minister dr. Dimitrij Rupel je poslancem v obrazložitvi predloga za izdajo zakona z osnutkom zakona poudaril, da je ta zakon med tistimi predpisi, ki so potrebni za prevzem izvrševanja vseh suverenih pravic in morajo biti pripravljeni v šestih mesecih po plebiscitu. Slovenija se ne more osamosavljati, hkrati pa se naprej priznavati jugoslovansko ureditev oziroma pristojnosti glede rednih meddržavnih stikov ter urejanja sodelovanja med državami in meddržavnih pravic in obveznosti. Minister je analiziral trenutne poglede Združenih držav Amerike in evropskih držav na razplet jugoslovenske krize in osamosavjanje Slovenije. Združene države Amerike in Evropska skupnost zagovarjata enotnost in ozemeljsko celovitost Jugoslavije, dialog med republikami, spoštovanje človekovih pravic, demokracijo in tržno gospodarstvo. Odcepitvenih teženj ne bosta ne spodbujali, ne nagrajevali. Spoštovali pa bosta vsako ureditev, za katero se bodo dogovorili jugoslovenski narodi. Sovjetska zveza molči, čeprav je njeni stališči zaradi njenih notranjih razmer, jasno: enotna Jugoslavija. Med našimi sosedji ima Avstrija največ razumevanja za slovenske težnje. Italijanski odnos je trenutno tak kot odnos Evropske skupnosti. Madžarska se posebej ne izpostavlja, vendar Slovenija lahko računa na njeno podporo, razumevanje pa bolj ali manj odkrito izražajo tudi nekatere druge evropske države. Seveda pa bi bilo napak, če bi Slovenija v nedogled čakala na mednarodno priznanje in ne bi tudi na tem področju vlekla svojih potez. Predlagani zakon o zunanjih zadevah opredeljuje organizacijo in delovanje ministrstva za zunanje zadeve, katerega del so diplomatskokonzularna predstavninstva, določa splošna načela za opravljanje teh zadev ter modele za sklepanje in uresničevanje mednarodnih pogodb. Nekaj tega bo opredeljenega v ustavi, posebej pa bo treba razmejiti odnose med najvišjimi državnimi organi in ministrstvom, razmerja med posameznimi ministrstvimi na tem področju, položaj delavcev v teh službah. Zunanji minister ima že po mednarodnem pravu poseben položaj med državnimi organi, najvišji uradnik v ministrstvu pa je generalni sekretar. Brez ustreznega zakona ni mogoče urediti delovanja in položaja naših predstavnikov po svetu, za Slovenijo pa bodo lahko v prehodnem obdobju opravljala te naloge predstavninstva drugih držav, s katerimi bi se dogovorili. Kadrom v tej službi bo namenila Slovenija posebno pozornost. Razen strokovnosti bo merilo slovensko državljanstvo, znanje tujih jezikov in starost. Ker Slovenija ta trenutek takih ljudi nima na pretek, bo treba pred temi merili "zamižati" in si pomagati s pogodbenimi diplomati ter "častnimi konzuli", ki naj bi bili naši državljanji na delu v tujini in izseljencih. Tudi sedanji pobjlaščenci Republike Slovenije naj bi postali častni konzuli.

V prihodnje utegne povzročiti precej razprav razmejitev pristojnosti na področju zunanjih zadev. Minister Rupel meni, da bi morala vlada predlagati šefu države vodje diplomatskokonzularnih predstavninstev, vodja pa bi moral dobiti soglasje odbora parlamenta, pristojnega za zunanjo politiko. Za vse ostala imenovanja naj bi bil pristojen minister. Slovenija naj bi v petih letih zgradila svoj zunanjopolitični sistem, zunanji minister pa naj bi imel v tem obdobju večja pooblastila. Sporno ostaja še naprej vprašanje, ali bodo smeli biti diplomični člani političnih strank in vodstev. ● J. Košnjek

Avtocesta predor Karavanke - Bregana, odsek Hrušica - Vrba, znan tudi kot jeseniška obvoznica, ima dan D, ko naj bi, čeprav še ne do vseh podrobnosti končana, že lahko prevzela promet mimo Jesenic, konec leta. Na grdem in zahtevenem terenu pod Mežakljo in tudi na drugih delih 13 kilometrov dolgega odseka že dobiva podobo podoba. Kljub zahtevnosti gradnje in številnim "Čejem" pa je ta hip ob izvedljivem cilju, največji "ČE" denar... - A. Ž. - Foto: Aleš Gorišek

Dom na Kališču odprt tudi med prazniki

Planinsko društvo Kranj sporoča, da bo planinski dom na Kališču odprt tudi med prazniki in sicer od torka do vključno nedelje. Planinci bodo lahko opravljali ture na bližnjo Veliko Poljano ali Sv. Jakoba. Za vzpon na Storžič priporočajo nekoliko več pazljivosti. Planinski dom ima na voljo 60 ležišč, planinci pa bodo lahko dobili tudi topli obrok.

Begunje, 26. aprila - V galeriji Avsenik so odprli "100 let varovanja naravne dediščine pragozdov na Slovenskem", ki sta jo oblikovala Tomaž Hartman in Janez Konečnik iz Gozdnega gospodarstva Kotjeve. Razstava je odprta vsak dan od 11. do 17. ure, razen ponedeljkov, ker je predvsem poučna značaja je kot nalač za šolske izlete, dogovoriti se je moč tudi za strokovno vodstvo po razstavi. Gozdarji so pragozd kot prvo bitno naravo pri nas ohranili na Kotjevskem, največja sta Pečka in Rajhenanski gozd. Natanko pred sto leti je gozdar dr. Leopold Hufnagel v prvih gozdnogospodarskih načrtih zapisal, naj pragozd ostane in gozdarji so ga ohranili vse do danes. Prav zdaj si prizadevajo, da bi ga zavarovali s posebnim rezbliškim zakonom. ● M. V. Foto: J. Cigler

Izjava kranjskih socialdemokratov

Kranj, 26. aprila - Odbor Socialdemokratske stranke Kranj nam je posredoval izjavo, v kateri pravi, da so bili socialdemokrati Kranja zelo presenečeni nad izjavo predsedstva Socialdemokratske stranke Slovenije ob 27. aprilu. Menimo, pravijo v izjavi, da ta dan ni simbol svobodoljubnosti in neodvisnosti slovenskega naroda, ker nam zgodovinska dogajanja, ki so sledila temu dogodku, še do danes niso prinesla svobode in neodvisnosti. Na ta dan (natančneje - na predvečer tega dne) je bila ustanovljena pod vodstvom komunistične partije le proti imperialistična fronta, katere cilj je bil boj proti demokratičnim državam - predvsem Angliji, v kolaboraciji z okupatorjem. Namen KP je bil predvsem uvedba boljševiške sovjetske oblasti, kar je partiji tudi uspelo, meni vodstvo kranjskih socialdemokratov.

Slovenska obračunska enota

Ljubljana, 24. aprila - Po 1. maju bodo lahko podjetja, banke in občani, ki bodo z njimi poslovali, uporabljali posebno obračunsko enoto, po vzorcu evropskega ekuja. Imenovala se bo sekundarno enoto, ki bo uporabljena v razstavljalcih. Sekundarna enota bo obvezno plačilno sredstvo, njegovo vrednost bodo ugotovljali sproti, tako da bodo srednji devizni tečaj NBJ za eku povečali za zadnji tedenski povprečni tečaj evidenčnih deviznih pozicij na ljubljanski borzi.

Obrt in podjetništvo

Kranj, 29. aprila - V torek, 7. maja, se bo v Kranju začel letosni sejem obrti in podjetništva. Na prireditvi, ki bo trajala štiri dni, se bo predstavilo okrog 100 razstavljalcev. Že prvi dan bo v okviru prireditve okrogla miza o položaju obrtništva in podjetništva. Vodil bo predsednik kranjske občinske skupščine Vitomir Gros, ki bo v torek sejem tudi odprt. Obisk pa je napovedala tudi že Koroška gospodarska zbornica, s katero bodo tudi pogovori o sodelovanju. ● A. Ž.

Prvomajska srečanja

Kranj, 30. aprila - Območni svet Zveze svobodnih sindikatov Gorenjske vabi vse ljudi dobre volje in novega upanja na praznovanje 1. maja. Škoфješčani bodo praznovali na Križni gori na praznik dela ob 11. uri, Radovljčani na Šobcu ob 14. uri, Jeseničani pa na Poljanah ob 11. uri.

Svet kranjskih sindikatov pa vabi na tradicionalno srečanje delavcev na Joštu, ki se začenja že drevi ob 20. uri, nadaljuje pa na praznik dela ob 11. uri. Opazirajo tudi na cestni zapori. Danes bo od 16. do 24. ure zaprta cesta Javornik - Još, južni pa bo ta zaprta ob 8. do 1. ure, cesta Stražišče - Čepulje pa od 8. do 11. ure.

**G O Z D N O
GOSPODARSTVO
K R A N J
n. sol. o.**

TOZD GOZDNO GRADBENIŠTVO,
TRANSPORT IN MEHANIZACIJA

OBVEŠČA

**INTERESENTE,
DA DAJEMO V NAJEM
DEL POSLOVNICH PROSTOROV
V SKUPNI IZMERI 480 m²**

Prostori so v Kranju ob cesti Staneta Žagarja, z možnostjo preureditve.

Prednost pri oddaji bo imel najboljši ponudnik z možnostjo zaposlitve delavcev TOZD.

Informacije so na voljo po telefonu na štev.: 211-472 vsak delavnik od 6. do 14. ure ali v prostorih TOZD GGT, Staneta Žagarja 53, Kranj.

Pisne ponudbe zbiramo do 10. 5. 1991.

Upanje za varčevalce Lesa

Kranj, 29. aprila - Varčevalcem banke Les lahko nekaj upanja vendarle včasih nedavni razgovor njihovega odbora s predstavniki slovenske vlade.

Po devetih mesecih so se minuli teden prvič sešli predstavniki slovenske vlade, slovenskih bank in varčevalcev Lesa, vsaka stran je predstavila svoj pogled na reševanje problematike varčevalcev. Odbor zato sporoča varčevalcem, da obstaja nekaj optimizma, ne nazadnje tudi v povezavi z Elanom.

Udeleženci sestanka so se dogovorili, da do konca maja opravijo nadaljnje pogovore in poščemo dokončne možne rešitve, zato odbor prosi varčevalcev naj potripijo do zaključka pogovorov konec maja. ● M. V.

Kdor malega travna ceneje kupuje, trgovine kranjskega MERKURJA obiskuje.

-20% -10%

- elektromaterial,
- orodje,
- material za centralno kurjavo,
- vodovodne inštalacije,
- kopalniška oprema,
- posoda,
- steklo, kristal in porcelan
- okovje in vijaki
- proizvodi črne metale,
- gradbeni material,
- mali gospodinjski aparati,
- bela tehnika,
- akustika,
- rez. deli za kolesa, motorje in osebna vozila,
- motorji in kolesa
- zeleni program in kovinska galanterija

**ZNIŽANJA CEN VELJAJO DO KONCA APRILA PRI NAKUPIH NAD 500,00 din
ZA ČLANE STANOVANJSKIH ZADRUG IN TAKOŠNJA PLAČILA**

OPTIK
GATTERER

RAČUNALNIŠKI PREGLED
VIDA (BREZPLAČEN)

8000 STEKEL V SKLADIŠČU

4000 OKVIRJEV NA ZALOGI

SLUŠNI APARATI

BELJAK / VILLACH
RINGMAUERGASSE 2
(V KASTNER & ÖHLER)
Tel. 9943-4242-23970

BIBA
TRGOVINA

KRANJ, JAKA PLATIŠE 13